

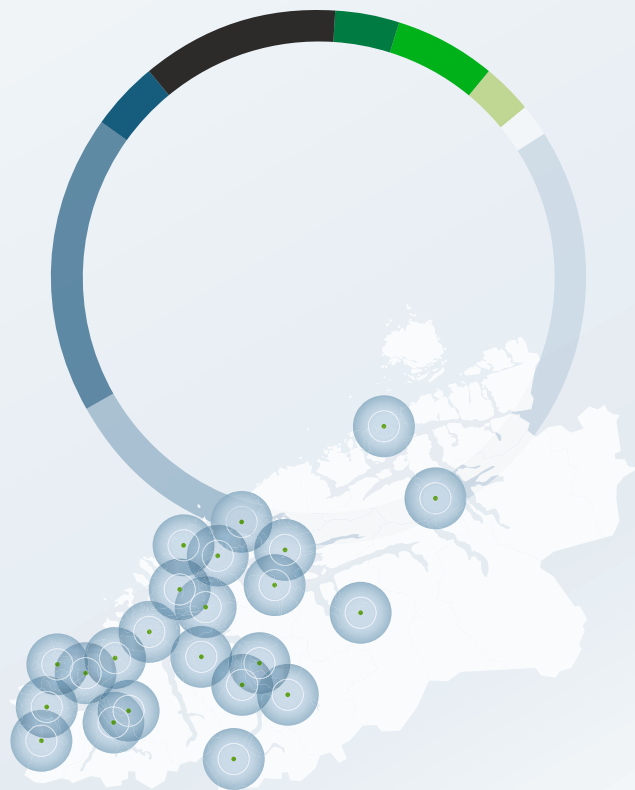
SPAREBANKEN MØRE

Innhold

4	Hovedtall konsern
6	Administrerende direktør
8	2011 i korte trekk
18	De økonomiske utsiktene for 2012
20	2012 i korte trekk
22	Organisasjon og ledelsesstruktur
23	Administrerende direktørs ledergruppe
26	Datterselskap
28	Styrets medlemmer
30	Styrets årsberetning
40	Finansregnskapet IFRS
43	Resultat og balanse
46	Egenkapitaloppstilling
48	Kontantstrømoppstilling
49	Noteopplysninger
98	Erklæring i henhold til verdipapirhandellovens § 5-5
99	Revisjonsberetning
100	Kontrollkomiteens årsberetning
101	Tillitsvalgte organer
102	Hovedtall konsern 2007-2011
104	Foretaksstyring
110	Ekspedisjonsnettet

LOKAL BANK

VI ØNSKER Å VÆRE EN AKTIV
BIDRAGSYTER TIL DET LOKALSAM-
FUNNET VI SELV ER EN DEL AV

13

HEDVIGS PROGRESSIVE
GITARJAZZROCK

15

VM-GULL TIL
KRAFTKAR

17

GJENNOMBRUDD I
VERDENSUPEN

HOVEDTALL KONSERN

NOK mill	2011	2010	2009	2008	2007
Resultat					
Resultat før tap	561	638	545	541	462
Resultat før tap 1)	1,21	1,51	1,34	1,43	1,41
Resultat før skatt	521	607	463	476	466
Resultat før skatt 1)	1,12	1,44	1,14	1,26	1,40
Resultat etter skatt	377	458	335	338	333
Resultat etter skatt 1)	0,81	1,09	0,82	0,90	1,02
Tap i % av brutto utlån pr. 01.01	0,11	0,08	0,23	0,21	-0,01
Egenkapitalforrentning 2)	12,2	16,0	14,1	12,8	15,6
Kostnader i % av inntekter	49,8	45,3	47,2	46,8	49,7
Balance					
Forvaltningskapital	48 406	44 441	41 391	40 796	35 615
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	46 375	42 400	40 680	37 820	33 323
Netto utlån til kunder	40 305	37 676	35 851	35 298	31 350
Innskudd fra kunder	25 325	24 551	21 793	20 672	19 401
Egenkapitalbevis (morbank)					
Kontantutbytte pr egenkapitalbevis (kr)	8,00	12,00	12,00	20,00	23,00
Resultat pr. egenkapitalbevis (kr) 3)	23,27	24,42	24,35	21,66	26,80
Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis (kr) 3)	23,27	24,42	24,35	21,66	26,80
Egenkapitalbevisbrøken 01.01	46,0	46,0	43,3	43,2	45,5
Egenkapitalbevisbrøken 31.12	46,0	46,0	46,0	43,3	43,2
Kontantutbytte i % av børskurs	4,5	5,8	5,2	12,5	9,1
Kurs på Oslo Børs (siste dag i perioden) (kr)	178,00	207,00	192,00	133,00	212,00
Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis (kr) 3)	185	170	188	174	169
Kapitaldekning 4)					
Ansvarlig kapital i %	13,57	13,72	13,35	10,81	10,62
Kjernekapital i %	12,00	12,03	11,55	9,12	9,34
Bemanning					
Årsverk	416	401	412	405	405

1) I % av gjennomsnittlig forvaltningskapital.

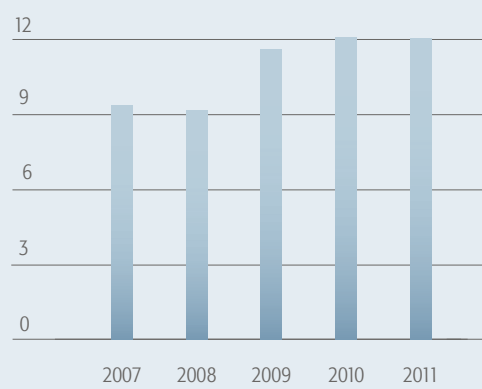
2) Resultat etter skattekostnad i % av gjennomsnittlig egenkapital.

3) Fond for urealiserte gevinster er holdt utenfor beregningen.

4) Standardmetoden i Basel II.

Kjernekapital

%

■ Kjernekapital

OLAV ARNE FISKERSTRAND | ADMINISTRERENDE DIREKTØR

Leverer gode resultater

Vi går inn i 2012 med Norge i en økonomisk særstilling blant landene i Europa. Ikke minst gjelder dette innenfor kritiske områder som landenes gjeldssituasjon og arbeidsledighet.

MENS GJELDSGRADEN er i ferd med å kvele vekstkraft i de mest utsatte landene, og arbeidsledigheten – ikke minst ungdomsledigheten – skaper sosial uro og motløshet, har Norge netto tilgodehavende internasjonalt og knapphet på arbeidskraft. I Norge er vi imidlertid avhengige av at det internasjonale markedet for omsetning av våre varer og tjenester fungerer tilfredsstillende. Med en svært åpen norsk økonomi er det følgelig de eksportrettede næringene som først vil merke virkningene av en negativ spiral i internasjonal økonomi.

MYE AV NÆRINGSLIVET i Møre og Romsdal konkurrerer på verdensmarkedet. Dette gjelder innenfor både det maritime og det marine. Næringer som direkte og indirekte er viktige for inntekt og sysselsetting i fylket. Til disse deler av næringslivet hører en rekke velutviklede og veldrevne bedrifter, som i dag har tilnærmet full sysselsetting.

MANGE AV DISSE bedriftene nyter godt av evnen de har utvist over tid til å utvikle seg i takt med utfordringene innenfor sin del av næringslivet. Flere av disse har tatt steget fra ren industriproduksjon, via spesialisering, til i dag også å konkurrere på produksjon og salg av avanserte tjenester i det internasjonale markedet. Det høye lønnsnivået i Norge gjør at dette er en nødvendig videreutvikling for å opprettholde konkurransekraften og inn-tjeningsnivået.

VED INNGANGEN TIL 2012 kan vi konstatere at 2011 var et godt år for store deler av næringslivet i Møre og Romsdal. Det ble landet historisk mye fisk fra havet, som ble omsatt til gode priser, og etterspørselen etter maritimt relaterte produkter og tjenester var god. Ringvirkningene av dette er en god sysselsettingssituasjon gjennomgående i hele fylket. Det er mye som tyder på at produktspekteret hos store deler av næringslivet i Møre og Romsdal

ikke er det som blir mest rammet, om den internasjonale nedgangen fortsetter en tid fremover. Oppsvinget i oljeindustrien med økt leteaktivitet både i Nordsjøen og Barentshavet skaper økt etterspørsel hos maritimt rettet industri. Etterspørselen etter fisk er økende nasjonalt og internasjonalt, uavhengig av konjunkturer, og ressurs situasjonen for fiskerne er bedre enn på mange år.

ÅRET 2011 ble avsluttet med det verste uværet på 20 år langs Norskekysten. Møre og Romsdal var det fylket som ble hardest rammet. Uværet for 20 år siden var verre i styrke, men hadde ikke så store konsekvenser økonomisk og praktisk. Den store forskjellen er å finne innenfor områdene kraftforsyning og kommunikasjon. Vi fikk nå erfare sårbarheten i lokalsamfunnene. Både strømforsyning, telekommunikasjon og fysisk tilgjengelighet viste seg å ha åpenbare svakheter. Med en velutviklet og desentralisert nærings-

*«For Sparebanken Møre
er det også viktig å sikre at
kapitalgrunnlaget gir rom for å ta
del i den økte veksten i
Møre og Romsdal.»*

struktur er det behov for kontinuerlige kommunikasjonsmulighet mot omverdenen. Status etter uværet viser at behovet for opprustning og samhandling er stort. Det må påregnes at nye stormer kommer, og det er ingen garanti for at de ikke kommer i 2012!

NOK ET ÅR LEVERER Sparebanken Møre gode resultater. Målene banken har satt seg for inntjening og soliditet er nådd. Utlånsveksten er god, og banken er aktiv i den harde konkurransen mellom bankene om innskudd. Nivået på mislighold og tap er lavt, og banken har som alltid stor fokus på å drive kostnadseffektivt. Sparebanken Møre er samtidig i stand til å utøve sin rolle som lokal bank for Møre og Romsdal i alle deler av lokalsamfunnet. Veksten og tilslutningen til banken er god, og det er med stor glede banken tildeler utbyttemidler for å hjelpe og støtte lokale tiltak til fremme av trivsel og bredde i tilbudet til innbyggerne i fylket.

I TILLEGG til gleden av å bidra økonomisk til bredden innenfor det mangfoldige kulturlivet i Møre og Romsdal, har det selvsagt vært en stor og historisk unik opplevelse at fylkets to eliteserielubber i fotball, som begge har Sparebanken Møre som hovedsponsor,

hentet hjem de gjeveste premiene i 2011. I tillegg må det understrekes at begge klubbene har trenere som ble oppfostret – også fotballmessig – i Møre og Romsdal, og som har konkurrert og hevdet seg godt både på nasjonale og internasjonale arenaer!

MED SKJERPEDE KRAV fra myndighetene knyttet til soliditet i finansnæringen, er også Sparebanken Møre utfordret til å bygge økte buffere for å kunne møte mer krevende tider. Dette er tiltak for soliditetsmessig å tåle ringvirkningene av en eventuelt eskalert internasjonal uro inn i norsk finansnæring. Sparebanken Møre er på plass i forhold til de nye krav som myndighetene har til soliditet i bankene ved halvårsskiftet 2012. Imidlertid kjenner ikke bankene i dag hvilke krav til soliditet som vil gjelde i årene fremover. For Sparebanken Møre er det også viktig å sikre at kapitalgrunnlaget gir rom for å ta del i den økte veksten i Møre og Romsdal. Sparebanken Møres utbyttepolitikk er utformet slik at nivået på kontantutbyttet kan tilpasses bankens egenkapitalsituasjon. Utbyttepolitikken tilsier likebehandling av bankens egenkapitaleiere. Følgelig holdes det tilbake relativt like mye av disponibelt resultat for egenkapitalbeviserne som for grunnfondet.

INNSATSEN FRA MEDARBEIDERNE har nok et år vært stor. Ikke minst er det på kompetansesiden gjort en imponerende innsats, i tillegg til den daglige driften. For å kunne dekke eksisterende og imøtekomme fremtidige behov hos kundene på beste måte, har alle kundeansvarlige medarbeiderne innenfor både personkundemarkedet og næringslivsmarkedet gjennomført opplæring og tatt eksamen for å oppnå kompetansenivået Autorisert Finansiell Rådgiver. Tolv traineer som startet opp i august, er også med på dette opplegget fra starten av. Jeg vil takke alle medarbeiderne for svært god innsats også i 2011.

PÅ VEGNE AV OSS i konsernet Sparebanken Møre vil jeg takke alle kunder, egenkapitalbevisere, tillitsvalgte og øvrige forbindelser for samarbeidet i året som gikk.

Med vennlig hilsen
Olav Arne Fiskerstrand

JØRGEN RØNNESTAD
En av mange barn og unge i
Taekwon-Do klubber i fylket
som mottar støtte.

MIKHAEL PASKALEV
En av 50 unge talenter
som mottok
Gniststipend i 2011.

INGRUNN BREIVIK
En av 32 deltakere som
møtes til dans hver uke på
Harøy Seniordans.

2011

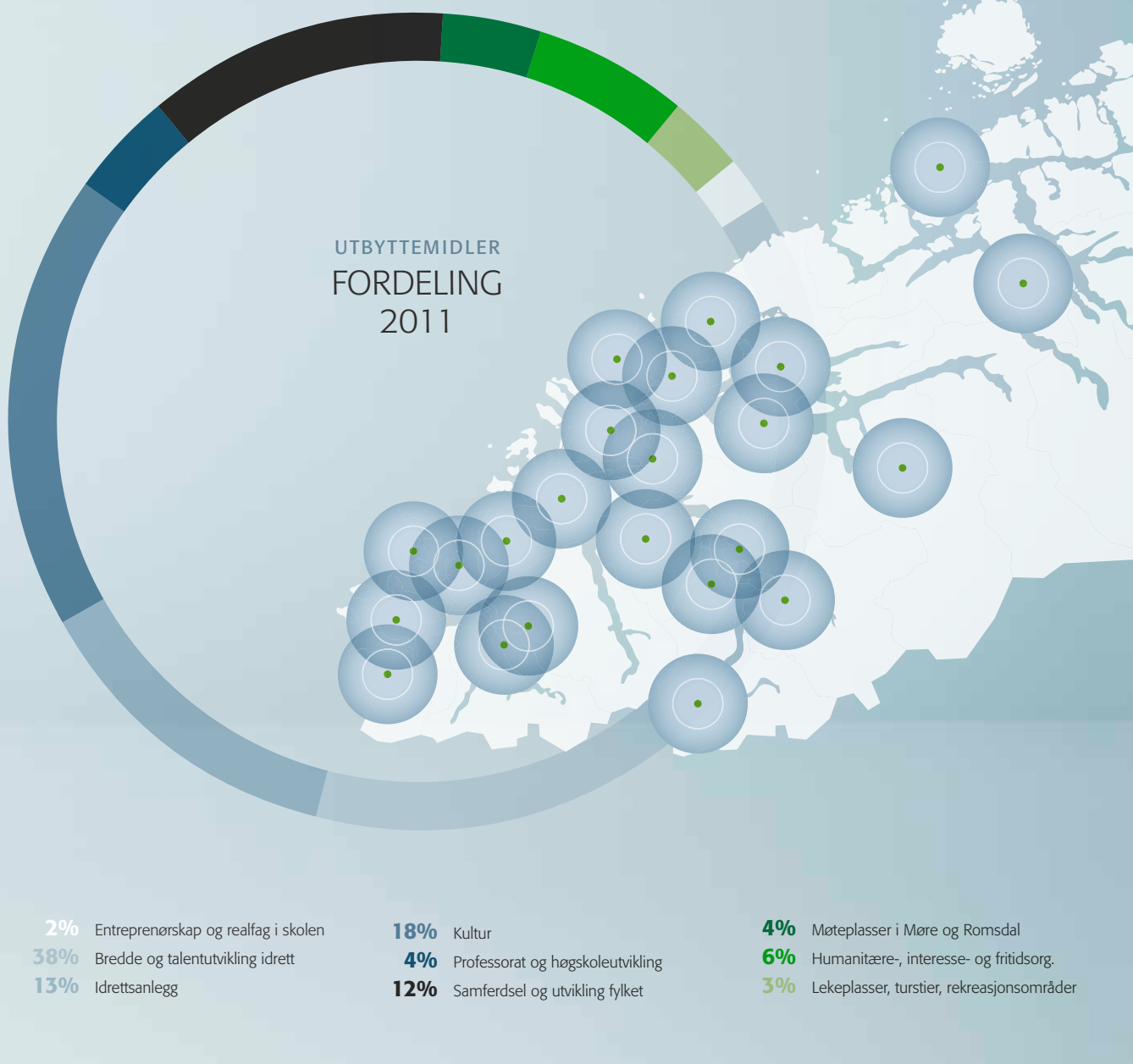
LOKAL BANK

VI ØNSKER Å VÆRE EN AKTIV BIDRAGSYTER TIL
DET LOKALSAMFUNNET VI SELV ER EN DEL AV

FEBRUAR

ØKONOMI OG KARRIEREVALG

Sparebanken Møre har en fem års avtale med Ungt Entreprenørskap Møre og Romsdal. Denne avtalen omfatter programmet økonomi og karrierevalg, samt ungdoms- og studentbedrifter. I 2011 fikk hele 1 223 ungdomsskole elever undervisning i økonomi av ansatte i Sparebanken Møre. Målet er å gi elevene en litt bedre innsikt og et grunnlag for å gjøre bevisste karrierevalg.

APRIL STORFJORD- SAMBANDET

En brosymfoni med "Verdens lengste frie brospenn" er formelen når Storfjordbrua skal planlegges. Målet er et fergefritt samband over Storfjorden, og Sparebanken Møre har gitt 1 million kroner til dette arbeidet. Et kjørbart samband over fjorden vil binde sammen en region med betydelig befolknings- og næringsgrunnlag, og vil gi positive ringvirkninger for hele fylket.

APRIL NØRVESTUA BLIR STUDENTHUS

Studentsamskipnaden for Sunnmøre realiserer studenthusdrømmen ved å kjøpe Nørvestua. Sparebanken Møre gir halve verdien av eiendommens takst i gave til Student-samskipnaden. Alle parter gleder seg over nytt liv i Nørvestua og at et viktig samlingssted for studentene nå er på plass. Dette vil gjøre Ålesund til en mer attraktiv by for unge mennesker å søke seg til.

MAI SKOLECUPEN I FRIIDRETT

Møre og Romsdal friidrettskrets arrangerte Skolecupen for elever fra 6.-10. klasse. 350 elever ble kalt inn til semifinaler basert på resultat fra gymtimene. Elever ved Stranda og Tingvoll VGS arrangerte semifinalene med hjelp fra kretsen, og finalen ble arrangert på Molde Idrettspark i mai. I tillegg ble det avholdt friidrettskurs for gymlærere, og 6 heldige skoler mottok en friidrettspakke med utstyr.

JUNI
HIGHASAKITE
FLYR HØYT

HighasaKite, med ålesunder og Gnismotaker Ingrid Helene Håvik i spissen, vant Musikkprisen på Giske i 2011. Debutalbumet får anmelderne til å overgå hverandre med superlativer! "Avlys resten av musikkåret" sier Dagbladet, og gir terningkast 6. Musikkprisen er et samarbeid mellom Sparebanken Møre, Ocean Sound Recordings og Momentum. Premien er en plateinnspilling og opptreden på Sommerfesten på Giske.

JUNI
MØRE UNG
LANSERES

Når du er mellom 18 og 33 år gjør du noen av de viktigste valgene i livet: Flytte, studere, jobbe, kjøpe bil og bolig, og kanskje stifte familie. Gjennom alle disse valgene er det viktig å ha noen som kjenner deg og din økonomi. Med dette som bakgrunn har vi utviklet et fordelsprogram for våre kunder i aldersgruppen 18 til 33 år.

JUNI
MONSIADEN
2011

Monsiaden er idrettsglede på høyt nivå. Monsiaden er et idrettsarrangement for funksjonshemmede, der utøverne konkurrerer i løp, pilkast på ballong, kast og boccia. Deltagerne kommer fra 7 kommuner på Søre Sunnmøre. På kvelden var det samling på idrettshuset, der man fikk høre musikk fra bandet Merkesteinane, som er kjent fra filmen med samme navn. Monsiaden ble arrangert for 16. året på rad i 2011.

JUNI SIMON SPRINTER MED POWELL OG BOLT

Sprinteren Simon Sandvik mottok kr 100.000 i Gnist mørestipend. Nå er han i Kingston, Jamaica for å trene med Usain Bolt og Asafa Powell. Der skal han være et halvt år og trene på heltid med EM som mål. I tillegg til å være sprinter, spiller Simon både piano, fiolin, bratsj og gitar, og han synger i eget amatørband på fritiden. Noen vil nok også dra kjensel på Simon fra Moldebadet der han jobber som badevakt.

JUNI SENIORDANS PÅ HARØY

Seniordans er et tilbud for aldersgruppa 55+. Dette er en danseform som blir brukt over hele Europa, og alle lærer derfor de samme dansene helt likt. I Møre og Romsdal finnes mange lokallag, blant dem er Harøy Senior-dans. Der møtes 32 personer hver torsdag til dans og sosialt samvær. De har fått midler fra Sparebanken Møre til å utdanne instruktører.

JUNI EN MODERNE BANK

Mandag 27. juni åpnet dørene til et nytt og moderne bankkontor i Keiser Wilhelmsgate i Ålesund. Med ny automatsone er banken tilgjengelig 24 timer i døgnet både for innskudd og uttak av kontanter. Som følge av endringer i kundenes bruk av banken er det innført automatsoner med minibank og innskuddsautomat i de aller fleste av bankens 30 kontor.

JUNI

KAROLINE DRØMMER OM OL

Bryteren Karoline Løvik drømmer om å stå på en olympisk seierspall, og varmet opp med en 7. plass i ungdoms-OL i Singapore. Karoline kan skilte med 8 NM-gull, sølv i Nordisk, og i 2011 ble hun både ungdoms- og juniormester. Hun bryter med det norske kadettlandslaget, og under EM i Warszawa sikret hun seg en 5. plass. Under Nordvest-cupen miniatyr fikk Karoline kr 50.000 i Gnist mørestipend.

JULI

FERIEDRØMMEN GIKK I OPPFYLLELSE

Røde Kors tilbyr familier med begrenset økonomi en ferietur til Hauglandsenter i Sogn og Fjordane gjennom Røde Kors sitt tilbud "Ferie for Alle". I år fikk i alt 79 barn og voksne en sommerferie de sent vil glemme. Kanopadling, båtturer, bueskyting, og turer med hest og vogn gledet både store og små. – Det er første gang vi som familie har vært på ferie sammen, forteller et takknemlig familiemedlem.

JULI

ÅRETS MIKHAEL

Jean Mikhael Skaaden, eller Mikhael Paskalev som han er kjent som, fikk Gnist mørestipend i 2011. Tidligere har han vunnet Musikkprisen på Giske og spiller i disse dager inn debutplaten i Ocean Sound Recordings. 2012 ser ut til å bli Mikhael Paskalevs år. Han har allerede blitt kåret til Årets Urørt på NRK P3 og er booket til by:Larm, Hove, Jugendfest, Øya og flere store musikkfestivaler i sommer.

AUGUST

HEDVIGS PROGRESSIVE
GITARJAZZROCK

El-gitarist, komponist, platedebutant og by:Larm-klare Hedvig blir beskrevet som et av landets største gitartalenter. Hun er kåret til Midt-Norges største jazztalent og har turnert med Jarle Bernhoft, Hilde Marie Kjersem, Jon Ebersson og Trondheim Jazzorkester. Hedvig har ledet tallrike seminarer rettet mot yngre musikere og er en av ildsjelene bak Ungjazz i Ålesund. Under Jugendfest fikk Hedvig kr 50.000 i Gnist mørestipend.

AUGUST

BÅTHALL TIL
KNARREN

Sparebanken Møre har støttet prosjektet Knarrbygg, sammen med Stiftelsen Kjell Holm. Stiftinga Sunnmøre Museum skal bygge et verne- og formidlingsbygg for Borgundknarren og de andre kopiene av forhistoriske båter. Bygget skal reises i tilknytning til den eksisterende båthallen. Årlig drar 900 skoleelever på tur med Borgundknarren, og båten er en viktig del av formidlingstilbudet for tilreisende og fastboende.

AUGUST

KRISTINE ROALD
SANDØY

Av metall skaper Kristine store, luftige linjer og bevegelige skulpturer. Hun er nyutdannet fra Kunsthøgskolen i Oslo og har oppnådd stor respekt i faget. Hun har hatt med arbeid i Norsk skulpturbienale i Vigelandsmuseet, og hun har også fått Anders Jahres stipend for unge kunstnere. Med kr 100.000 i Gnist mørestipend, ønsker Sparebanken Møre å bidra til å oppfylle Kristines mål om å etablere eget atelier på Vågå.

SEPTEMBER NY MOBILBANK LANSERES

Mobiltelefonen har blitt en naturlig del av folks hverdag, og nettbrett og smarttelefoner har virkelig gjort sitt inntog i både hjem og virksomheter. Ny versjon av Sparebanken Møres Mobilbank med dra-og-slipp funksjoner og egen app for android telefoner ble lansert i september. Antall brukere av mobilbanken ble tredoblet før året var omme og utviklingen har fortsatt inn i det nye året.

OKTOBER MOLDE BLIR SERIE- MESTER 2011

I løpet av sin 100 år gamle historie har Molde Fotballklubb vunnet syv sølv, tre bronsemedaljer og to cupgull. I oktober 2011 kunne de endelig feire sitt første seriegull etter å ha ligget på toppen av tabellen store deler av sesongen. Dette var den første sesongen den tidligere Manchester United-spilleren, Ole Gunnar Solskjær, var hovedtrener. Molde Fotballklubb feiret sitt 100-års jubileum i juni.

OKTOBER FISKEBÅT MED KINOSAL

Den 60 meter lange og 14 meter brede båten har eget trimrom, kinosal og foredlingsanlegg om bord. Navnet er Frøyanes, prisen 175 millioner kroner. Frøyanes skal fange hvitfisk i Barentshavet, og skal slakte og lage ferdige fiskeprodukt på egen fabrikk ombord. Tidligere har fisken blitt frosset om bord før den ble solgt, og gjerne sendt til Kina for videreforedling. Nå blir det produsert ferdige produkt om bord.

NOVEMBER
AAFK BLIR
CUPMESTER 2011

Aalesunds Fotballklubb vant sitt andre cupgull etter 2-1 seieren mot Brann i årets cupfinale. Banens store spiller var Michael Barrantes, som stod bak begge målene til AaFK. Hele femten tusen engasjerte AaFK-supportere var i hovedstaden denne helgen, og de laget en fin ramme rundt arrangementet.

NOVEMBER
REGNSKAP PÅ
1-2-3

Mange synes det å sette opp regnskap og budsjett for privatøkonomien sin er kjedelig og vanskelig, men ikke nå lenger. En ny tjeneste i nettbanken ble lansert i november. Ved å investere litt tid første gangen den tas i bruk, gir "Min økonomi" kundene oversikt over eget forbruk og en enkel måte å sette opp budsjett på. Regnskapet oppdateres automatisk slik at du alltid har full kontroll.

NOVEMBER
VM-GULL TIL
KRAFTKAR

I konkurranse med 2.500 andre oster fra hele verden fikk blåskimmelosten Kraftkar fra Tingvolllost gullmedalje i sin klasse i slutten av november. Tidligere i 2011 vant Tingvoll-ost gull i både NM og Nordisk. Siden oppstarten i 2003 har de mottatt over 20 ulike utmerkelser.

DESEMBER STOR SATSING PÅ KORPS

I 2011 fikk korpsene i Møre og Romsdal hele 2.300.000 kroner. Pengene er fordelt rundt om i hele fylket og har gått til instrumenter, uniformer og opplæring/instruksjon. Sparebanken Møre synes det er viktig å støtte korpsene, som gir mennesker i alle aldre gode opplevelser, enten man er utøvende eller tilskuer. Det er en hobby uten reservebank, og man er avhengige av hverandre for å oppnå et godt musikalsk resultat.

DESEMBER KAMPANJEN HJERTEBANK

Frem til 31. desember kunne lag og organisasjoner søke Sparebanken Møre om å få en hjertestarter. 20 hjertestartere ble kjøpt inn gjennom Røde Kors i Møre og Romsdal, og med hjertestarteren fulgte også et 5-timers kurs i førstehjelp og bruk av hjertestarteren. Inntil 10 personer fra hver organisasjon får delta på kurs, og ingen organisasjoner vil få utdelt starteren før kurset er gjennomgått.

DESEMBER KLIPPFISK- AKADEMIET

Sparebanken Møre er viktig bidragsyter til Klippfiskakademiet, et undervisnings- og eventkjøkken for kokker og servitører knyttet til sjømat- og matbransjen. Akademiet skal også være en møteplass for matnæringen, et utstillingsvindu for sjømat mot besøkende og turisme, skoler, barnehager, og skal rekruttere ungdom til fagene kokk og servitør. Ellers tilbys matopplevelser til sosiale arrangement for bedrifter.

DESEMBER

GJENNOMBRUDD I 2011
VERDENSMESTER I 2012

I 2010 fikk den talentfulle skiskytteren fra Tingvoll kr 100.000 i Gniststipend. Hun var da nylig tatt ut på elitelandslaget i skiskyting. Synnøve Solemdal fikk sitt internasjonale gjennombrudd med en 4. plass i sprinten i Østersund i desember 2011. En uke senere gikk hun en fantastisk 3. etappe på Norges stafettlag som vant i Hochfilzen. Torsdag 1. mars i år toppet hun prestasjonen med å bli verdensmester på mixed-stafett i Ruhpolding.

FOTO: SPONLAND

DESEMBER

PUTTI PLUTTI
POTT

Jugendteateret er ett av Norges største kommunale barne- og ungdomsteatre og har elever i aldersgruppen 7 - 19 år. I 2011 var det 20. gang Putti Plutti Pott ble satt opp i Ålesund. Eventyret Putti Plutti Pott er skrevet av Per Asplin og forteller eventyret om nisse-gutten Putti Plutti Pott som reiser til onkel Per, Petter og Caroline med julenissens trylle-skjegg. Hele 150 barn og unge er med i oppsetningen.

DESEMBER

MONA ÅRETS
TOPP 10

Mona Helen Fornes ble kåret til en av Norges 10 beste unge ledere av HR-selskapet Assessit. Det er andre året på rad en leder fra konsernet Sparebanken Møre oppnår en slik topplassering. Mona er utdannet eiendomsmegler MNEF, og har en allsidig eiendomsmeglererfaring. Hun har også jobbet som rådgiver i bankens avdeling på Aukra. Siden 2011 har hun vært daglig leder i Møre Eiendomsmegling, som er et datterselskap av Sparebanken Møre.

DE ØKONOMISKE UTSIKTENE FOR 2012

INGE FURRE | SJEFØKONOM

Fortsatt høyt aktivitetsnivå i Møre og Romsdal

Aktivitetsnivået i Møre og Romsdal vil holde seg høyt også i 2012. Utviklingen vil imidlertid være forskjellig i de ulike næringer. Utsiktene for industrien er relativt svake, mens produksjonen i privat tjenesteyting og offentlig sektor vil øke. Den samlede produksjonsveksten blir likevel neppe sterk nok til å unngå en liten oppgang i arbeidsledigheten.

MØRE OG ROMSDAL er et av de mest eksportrettede fylkene i landet. I en analyse av de økonomiske utsiktene for fylket er det derfor naturlig å ta utgangspunkt i de globale økonomiske rammebetingelsene. I følge de største internasjonale prognoseinstitusjonene kan det ventes en vekst i verdensøkonomien i år på om lag tre prosent eller litt i overkant. Det vil imidlertid være store regionale vekstforskjeller. For USAs vedkommende kan veksten anslås til 2 ½ prosent mens de fleste venter at BNP i eurosonen vil falle med om lag ½ prosent. Videre anslås veksten i Japan til 1 ¾ prosent. Endelig venter de fleste at veksten i Kina vil holde seg i området 8-9 prosent.

RISIKOEN på de fleste vekstanslag er imidlertid fortsatt på nedsiden. Budsjettkutt kombinert med skatte- og avgiftsøkninger, høy arbeidsledighet og en litt mismodig stemning blant husholdninger og bedrifter vil bidra til å holde etterspørselsveksten i den industrialiserte verden nede. For Kinas vedkommende kan situasjonen i boligmarkedet være i ferd med å forverre seg. Faren for et kraftig fall i boligprisene er blitt større i følge de fleste som følger markedet på kontinuerlig basis.

SVAK VEKST i store deler av verden innebærer at arbeidsledigheten vil bli liggende

høyt. I USA vil ledigheten trolig ligge i området 8-9 prosent i år, mens ledigheten i eurosonen kan anslås til 10 ½ prosent. Trolig må produksjonsveksten opp mot 2 ½ prosent bare for å holde ledigheten stabil. Dette skyldes at bedriftene blir mer effektive. Dermed reduseres behovet for arbeidskraft.

SPESIELT må det understrekes at situasjonen i eurosonen er uoversiktlig. Ny uro kan lett oppstå dersom det oppstår tvil om hvorvidt Hellas ønsker eller er i stand til å oppfylle betingelsene for å få tildelt ytterligere midler fra IMF og Den Europeiske Sentralbanken. I så fall kan det heller ikke utelukkes at Hellas vil måtte forlate eurosamarbeidet. Dessuten er det risiko for at krisen kan spre seg til andre land. I så fall vil tvilen om eurosonens fremtid forsterkes. I skrivende stund ser det imidlertid ut til at den politiske viljen til å løse problemene fortsatt er til stede.

MENS FLERE AV VÅRE viktigste handelspartnere sliter med høy gjeld og lav etterspørsel er utsiktene for norsk økonomi fortsatt gode. Statistisk sentralbyrås siste anslag, som ble presentert i midten av februar, viser en BNP-vekst både i 2012 og 2013 på 2 ¾ prosent i fastlands-Norge. Hovedårsaken til oppgangen er fortsatt vekst innenfor privat

«Mange av de samme interne kreftene som driver norsk økonomi virker også stimulerende i vårt fylke. Som følge av den relativt høye eksportandelen kan det imidlertid ikke utelukkes at produksjonsutviklingen samlet sett blir litt svakere enn for landet som helhet.»

og offentlig tjenesteyting. Dessuten venter byrået at aktivitetsnivået i oljesektoren vil holde seg meget høyt. Dette vil også komme mange underleverandører til gode.

DET MÅ likevel understrekes at vi ikke er upåvirket av det som skjer ute. Eksportnæringene vil bli rammet av lavere markedsvekst, et høyt kostnadsnivå og mest sannsynlig en sterk kronekurs. Også reiselivsnæringen vil kunne merke lavere etterspørsel fra utlandet. Dessuten vil nedgangen kunne bre seg til mer skjermede sektorer som boligmarkedet og varehandelen. Skulle det vise seg at Norge blir hardere rammet enn ventet vil imidlertid ekstraordinære tiltak raskt kunne bli satt i verk. Ikke minst vil penge- og finanspolitikken kunne dreies i ekspansiv retning.

DEN GUNSTIGE UTVIKLINGEN i Norge gjenspeiles i arbeidsmarkedet. Arbeidsledigheten, målt ved Statistisk sentralbyrås arbeidskraftundersøkelse (AKU), ventes å øke med 0,3 prosentpoeng til 3,6 prosent i 2012. I 2013 ventes ledigheten å ligge på 3,7 prosent. Den ledighet som måles ved hjelp av AKU, og som er en spørreundersøkelse, noe over den registrerte ledigheten ved arbeidskontorene.

STATISTISK SENTRALBYRÅ laget høsten 2011 en analyse for Sparebanken Møre av de økonomiske utsiktene for fylket frem til 2013. Av analysen fremgår det at aktivitetsnivået vil holde seg høyt fremover. Mange av de samme interne kreftene som driver norsk økonomi virker også stimulerende i vårt fylke. Som følge av den relativt høye eksportandelen kan det imidlertid ikke utelukkes at produksjonsutviklingen i Møre og Romsdal samlet sett blir litt svakere enn for landet som helhet.

ANSLAGENE VISER at det er store forskjeller i de økonomiske utsiktene for de ulike sektorer. Industriproduksjonen vil sannsynligvis bare stige svakt de nærmeste årene. Hovedårsaken til dette er redusert vekst på våre eksportmarkeder og et høyt kostnadsnivå. De viktigste bidrag til veksten vil trolig komme fra produksjon av konsumvarer, vareinnsats og investeringsvarer, kjemiske råvarer og metaller. Produksjonen innenfor skipsbygging og verkstedindustri ventes også å holde seg oppe.

FOR PRIVAT TJENESTEYTING er hovedbildet mer positivt. Privat tjenesteyting består av fire store sektorer, nemlig varehandel, forretningsmessig tjenesteyting, innenriks samferdsel samt bank og forsikringsvirksomhet.

Anslagene innebærer en klar produksjonsøkning i årene fremover, på linje med utviklingen i landet som helhet. Hovedårsaken er sterk inntektsvekst i husholdningssektoren og lave renter. Dessuten yter disse bedriftene et betydelig omfang av tjenester til oljesektoren. Også sysselsettingen vil ta seg opp, blant annet innenfor varehandel og forretningsmessig tjenesteyting.

OFFENTLIG FORVALTNING ventes å få vekst i både produksjon, sysselsetting og investeringer i prognoseperioden. Anslagene viser en gjennomsnittlig årlig produksjonsvekst i perioden 2011-2013 på om lag 2 ½ prosent. Sysselsettingsveksten antas å bli noe lavere, anslagsvis 2 prosent i gjennomsnitt. Økte investeringer i undervisning og helse- og sosialtjenester bidrar for tiden til å holde investeringene i Møre og Romsdal oppe. For de neste to årene ventes utviklingen i de samlede investeringene i offentlig forvaltning i Møre og Romsdal å bli på linje med utviklingen i landet for øvrig.

PRODUKSJONSVEKSTEN i fylket blir neppe sterk nok til å hindre en liten oppgang i arbeidsledigheten. Møre og Romsdal vil likevel fortsatt være blant de fylkene i landet som har lavest ledighet.

2012

NÆR, KOMPETENT OG SOLID

BANK HANDLER OM TILLIT OG TILLIT SKAPES
GJENNOM GODE RELASJONER

APRIL

SATSER STERKT PÅ KOMPETANSE

Sparebanken Møre er en av de bankene som har satset sterkest på kompetanseheving innen sparing og plasseringsområdet. I 2009 startet banken opp et omfattende arbeid for å autorisere alle rådgiverne innen personmarkedet og spesialistfunksjonene. Den positive effekten dette har hatt på organisasjonen gjorde at banken besluttet at også regionbanksjefer og næringslivsmedarbeidere skulle autoriseres. Dette målet nås i april 2012.

MAI**INTERNASJONALT
BANKSEMINAR**

For 12. året på rad inviterer Sparebanken Møre representanter fra samarbeidende banker, nasjonalt og internasjonalt, på bankseminar i Ålesund. Dette er et populært seminar som samler mellom 50 og 70 deltagere. Deltagerne får oppleve foredrag av høy standard, besøke lokale bedrifter, en smakebit av vår vakre natur, og ikke minst knytte nyttige relasjoner.

APRIL OG SEPTEMBER**BANK OG
BACALAO**

Det er en kjensgjerning at mange unge flytter fra fylket for å studere eller for å arbeide. En stor andel av disse havner enten i Bergen eller Oslo. Til stor glede for Sparebanken Møre beholder de aller fleste bankforbindelsen sin. For banken er det viktig å knytte relasjoner også til kunder som bor utenfor fylket. Derfor inviteres det til "Bank og Bacalao-arrangement" i Bergen i april og i Oslo i september.

**FINANSKALENDER
FOR 2012:****Offentliggjøring av regnskap:**[26.04.12](#): Regnskap 1. kvartal 2012[09.08.12](#): Regnskap 2. kvartal 2012[25.10.12](#): Regnskap 3. kvartal 2012**Samtidig meddeles følgende datoer:**[23.03.12](#): Forstanderskaps-/Regnskapsmøte[25.04.12](#): Forstanderskaps-/Valgmøte[30.11.12](#): Forstanderskaps-/Julemøte[21.03.12](#): Egenkapitalbeviseiervalgmøte[26.03.12](#): Ex. utbytte dato egenkapitalbevis[11.04.12](#): Utbet. utbytte egenkapitalbevis

Organisasjon og ledelsesstruktur

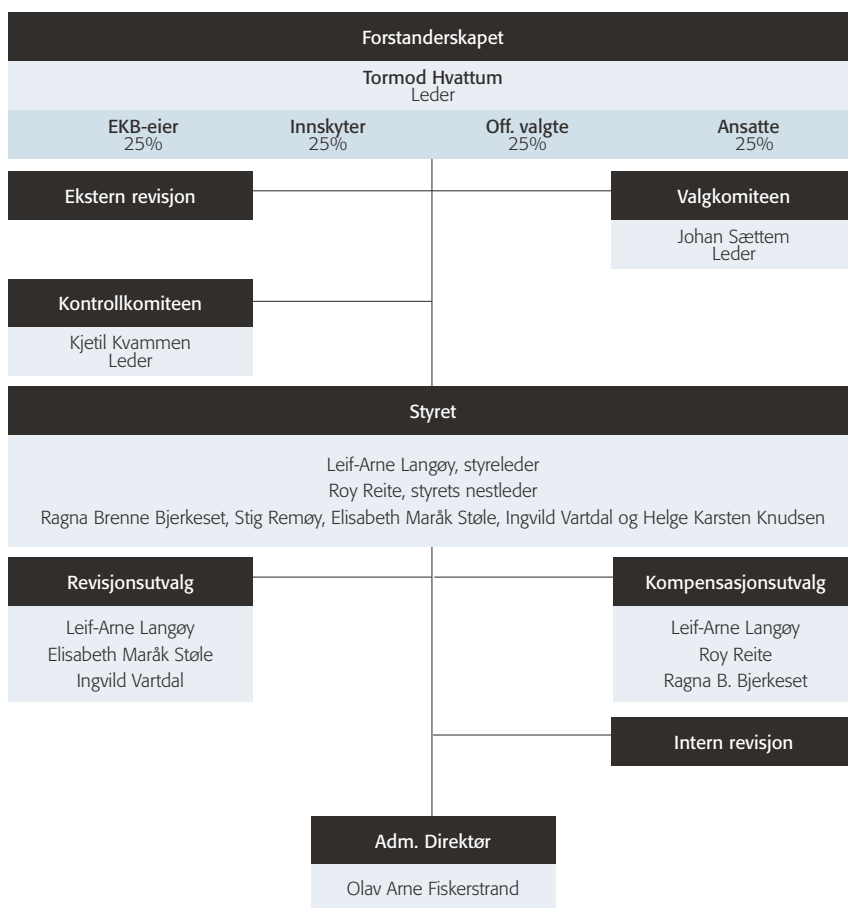
PR. 01.03.2012

Forstanderskapet er bankens øverste organ. Hovedoppgavene til Forstanderskapet er å fastsette resultatregnskapet og balansen, å velge et styre på syv medlemmer, samt å velge en kontrollkomite på fire medlemmer. Forstanderskapet er sammensatt av fire grupper med en fjerdepart hver: innskytervalgte, egenkapitalbeveiseiervalgte, offentlig valgte og forstandere valgt av ansatte i banken.

Forstanderskapet har 52 medlemmer. De offentlige representantene blir valgt av fylkestinget i Møre og Romsdal.

Konsernet Sparebanken Møre er sammensatt av morbanken og fire heleide datterselskaper. Møre Finans AS tilbyr leasingtjenester. Sparebankeiendom AS er et eiendomsselskap som eier og driver bankens egne forretningseiendommer. Møre Boligkreditt AS har som formål å finansiere utlån med pant i bolig og næringseiendom. Møre Eiendomsmegling AS tilbyr tjenester innen eiendomsmegling for både boligeiendommer og næringseiendommer.

Hovedkontoret i Sparebanken Møre ligger i Ålesund. Banken er administrativt organisert i syv regioner og fire seksjoner. Hver region er ledet av en regionbanksjef, og hver seksjon av en seksjonbanksjef. Disse rapporterer til administrerende direktør. I tillegg til Ålesund/Sula Region Personmarked og Ålesund/Sula Region Næringsliv er det 22 avdelingsbanker, hver ledet av en banksjef Personmarked.

Næringslivsavdelingene i regionene ledes av banksjefer Næringsliv. I alt 30 kontorer ivaretar bankens kunderettede virksomhet. Avdelingsbanksjefene Personmarked og Næringsliv rapporterer til de respektive regionbanksjefene.

For å oppnå en effektiv kommunikasjons- og beslutningsprosess er ledergrupper det grunnleggende elementet i Sparebanken Møres ledelsesstruktur. Desentralisering med

klar inndeling i ansvarsområder gir det beste utgangspunkt for å arbeide med markeds- og salgspotensialet i bankens ulike forretningsområder og geografiske markeder.

Bankens virksomhet er konsentrert til Møre og Romsdal, der banken har kontorer i 16 kommuner på Sunnmøre, 6 i Romsdal og 2 på Nordmøre. Pr. 31.12.2011 var det 461 fast ansatte i konsernet, tilsvarende 416 årsverk.

Administrerende direktørs ledergruppe

Olav Arne Fiskerstrand
55 år (6.205)

Adm. direktør. Siviløkonom BI 1983. Ansatt første gang 1977-1979. Etter fullført utdanning ansatt på nytt i 1983 som avdelingssjef økonomi. Tok til i sin nåværende stilling i 1997.

Arild Sulebakk,
48 år (351)

Regionbanksjef Indre region. Ingeniør Møre og Romsdal Ingeniørhøgskole 1984. Bedriftsøkonom BI 1987. Har vært ansatt i Norsk Hydro 1985-2001 som Markedsdirektør og som Senior rådgiver i PAB Consulting AS 2001-2006. Ansatt som daglig leder i Møre Finans AS i 2006. Tok til i sin nåværende stilling i 2007.

Tim Solberg
57 år (440)

Regionbanksjef Nordre region. Bankøkonom 1984. Ansatt i Sparebanken i 1977 som assistent. Tok til i sin nåværende stilling i 1992.

Sigrid Gjendem Fjærtøft
53 år (272)

Konstituert regionbanksjef Romsdal og Nordmøre region. Revisorstudiet og ledelse ved Handelshøyskolen BI. Ansatt i privat revisjon 1983-1988, lærer Fræna VG Skole til 1990. Sossjef i Romsdals Fellesbank til 2005, banksjef i Sparebank1 SMN til 2007. Ansatt i Sparebanken Møre 2007. Tok til i nåværende stilling i 2012.

Kjell Jan Brudevoll
57 år (48)

Regionbanksjef Vestre region. Bankfaglig eksamen fra Bankakademiet 1985. Ansatt i Nordea i 1979. Banksjef i Glitnir 2005-2008. Banksjef i Nordea avdeling Fosnavåg 2008-2011. Tok til i sin nåværende stilling i 2011.

Terje Krøvel
52 år (573)

Regionbanksjef Ålesund og Sula region Næringsliv. Økonomi og administrasjon ved Møre og Romsdal Distrikthøgskole i 1983. Ansatt i Sparebanken i 1983 som assistent. Tok til i sin nåværende stilling i 2001. Stillingen har et overordnet ansvar for å implementere strategien for næringslivsmarkedet i banken.

Trond Nydal
42 år (440)

Regionbanksjef Ålesund og Sula region Personmarked. Siviløkonom ved NHH 1997. Ansatt i Sparebanken Møre i 1997 som salgskonsulent og har hatt flere ledende stillinger i banken. I 2008 tok han til i sin nåværende stilling som har overordnet ansvar for å implementere strategien for personkundemarkedet i banken.

Bernt Krøvel
53 år (326)

Regionbanksjef Søre region. Har vært ansatt som økonomisjef i Siem Rovde AS, og har tidligere allsidig erfaring, blant annet som leder for Sparebanken Volda Ørsta sin næringslivs-avdeling i Volda. Utdannet ved Møre og Romsdal distriktshøgskole 1980-1983. Ble ansatt som regionbanksjef i Sparebanken Møre i 2007.

Idar Vattøy
52 år (773)

Banksjef. Leder for Seksjon Økonomi og styring. Cand.mag 1984. Utdannet ved Møre og Romsdal distriktshøgskole 1980-1982 og Møre og Romsdal Ingeniørhøgskole 1982-1984. Ansatt i Sparebanken Møre som økonomikonsulent i 1984. Tok til i sin nåværende stilling i 2007.

Magnar Bolstad
65 år (5.722)

Banksjef. Leder for Seksjon Stab. Siviløkonom NHH 1975. Bankøkonom 1988. Lærer ved Florø og Stryn vidaregående skuler 1975-1981, økonomikonsulent i Stryn kommune 1981-1983. Ansatt i Sparebanken i 1984 som kontorsjef. Tok til i sin nåværende stilling i 1992.

Runar Sandanger
54 år (720)

Banksjef. Leder for Seksjon Finans og Valuta. Sosialøkonomisk embedseksamen (cand. oecon) Universitetet i Oslo 1983. Stipendiat Norsk Utenrikspolitisk Institutt 1982-1983. Konsulent Norges Bank 1983-1986. Ansatt i Sparebanken Møre som finanskonsulent i 1986. Tok til i sin nåværende stilling i 2001.

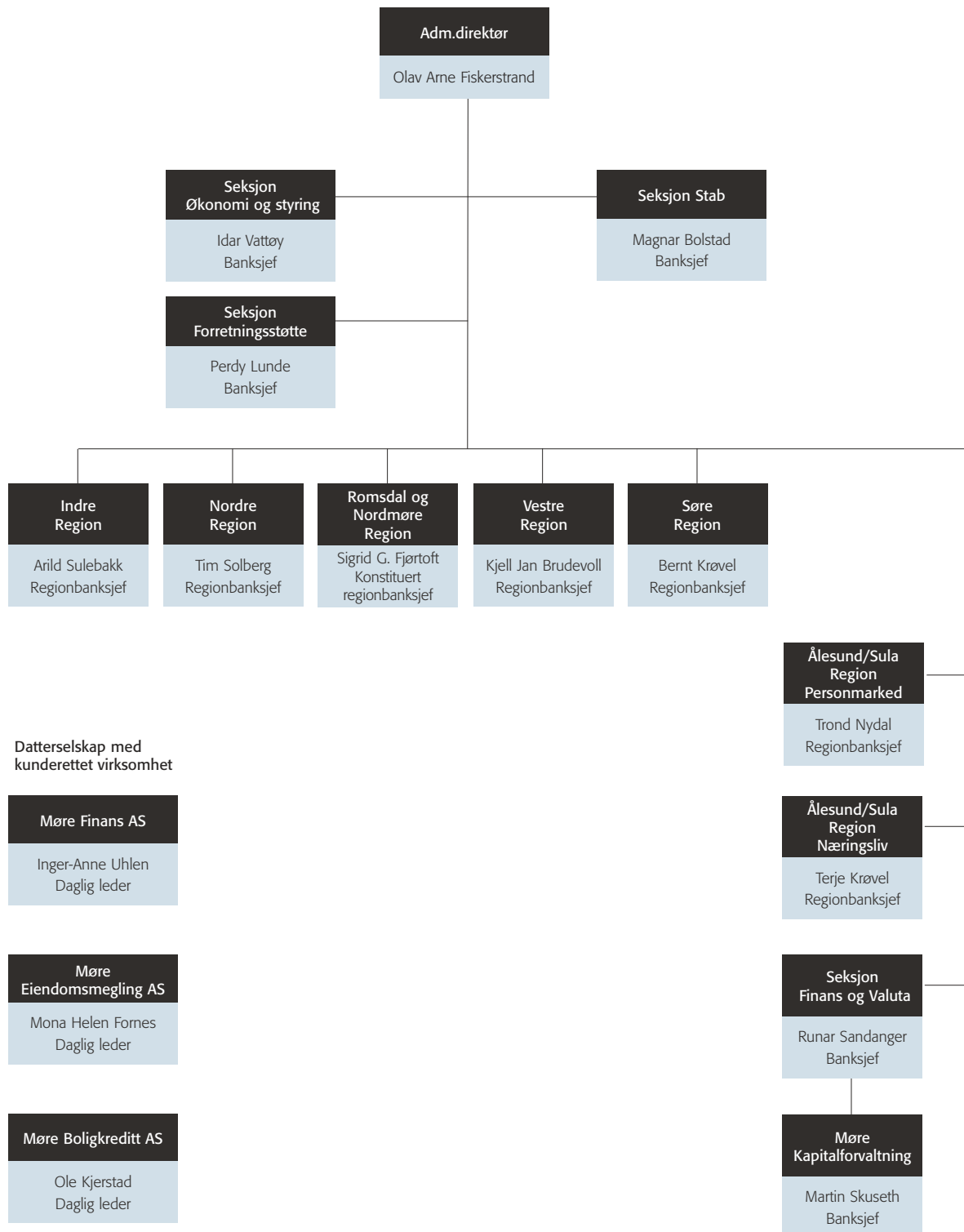
Perdy Lunde
54 år (993)

Banksjef. Leder for Seksjon Forretningsstøtte. Bedriftsøkonom BI 1990. Ansatt i Sparebanken i 1977 som assistent. Tok til i sin nåværende stilling i 2002.

Kjetil Hauge
39 år (440)

Banksjef. Leder for avdeling informasjon og samfunnskontakt. Utdannet siviløkonom ved NHH 1991-1995. Ansatt i Sparebanken Møre i 1998 som leder for betalingsformidling utland. Tok til i sin nåværende stilling i 2010.

Datterselskap

MØRE FINANS

Møre Finans AS ble etablert i 1996 og er det eneste lokaleide finansieringsselskapet i Møre og Romsdal med produktet leasing. Selskapet tilbyr leasingfinansiering av utstyr, maskiner og transportmidler til både næringsliv og offentlig sektor. Samarbeidet med Sparebanken Møre er selskapets viktigste distribusjonskanal. Selskapet har 7 ansatte og kontor i Molde og Ålesund. I 2011 hadde Møre Finans AS en forvaltningskapital på 587,8 mill. kroner og et driftsresultat på 13,0 mill. kroner. Daglig leder er Inger-Anne Uhlen.

MØRE BOLIGKREDITT

Møre Boligkreditt AS er et heleid datterselskap av Sparebanken Møre. Selskapet har som formål å erverve lån med pant i bolig fra Sparebanken Møre og finansiere disse gjennom utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett (OmF). Møre Boligkreditt AS er Sparebanken Møres viktigste kilde til langsiktig finansiering og en viktig del av bankens finansieringsstrategi. Møre Boligkreditt AS sitt mål er å bidra til en ytterligere utvidelse av bankens finansieringsplattform. Daglig leder er Ole Andre Kjerstad.

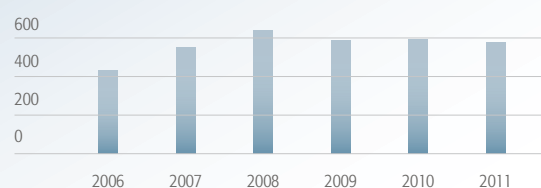

MØRE EIENDOMSMEGLING

Selskapet ble etablert i 1992 og kjøpt av Sparebanken Møre i 2005. Møre Eiendomsmegling AS tilbyr megler tjenester innen kjøp og salg av bolig, fritidseiendom, prosjektmegling og næringsmegling. De er blant de største og mest erfarne meglermiljøene i Møre og Romsdal og har 14 ansatte og kontor i Molde og Ålesund. Gjennom samarbeid med Sparebanken Møre er selskapet representert på 30 kontor rundt om i fylket og omsetter mellom 400 og 500 eiendommer årlig. Daglig leder er Mona Helen Fornes.

NØKKELTALL	NOK mill
Leasing til kunder	576
Leiefinansieringsinntekter	31
Resultat etter skatt	8
Sum egenkapital	157
Kapitaldekning/kjernekapitaldekning	26,5 %

Leasingvolum
NOK mill

NØKKELTALL	NOK mill
Netto utlån til kunder	8 148
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer (OmF)	7 137
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	61
Resultat etter skatt	28
Sum egenkapital	531
Kapitaldekning/kjernekapitaldekning	16,7 %

**Aaa-ratet av
Moody's**

NØKKELTALL	NOK mill
Omsetning	22
Resultat etter skatt	1
Egenkapital	11

*– Målet er å sikre at Møre Eiendoms-
megling forblir det sterkeste fagmiljøet
innen eiendomsmegling*

Daglig leder Mona Helen Fornes

Styret

1. Leif-Arne Langøy STYRELEDER

Leif-Arne Langøy er utdannet siviløkonom fra Norges Handelshøyskole i Bergen. Han er bosatt i Haram kommune og er i dag eier og daglig leder i Lapas AS. I perioden 2003 - 2009 var Langøy konsernsjef i Aker ASA, og i 2006 - 2009 var han også styreleder i selskapet. Tidligere har Langøy blant annet vært konsernsjef i Aker Yards ASA og konsernsjef i Aker Brattvaag. Langøy har en rekke styreverv og ble valgt som styreleder i Sparebanken Møre i 2011. Han var også styreleder i banken fra 1998 til 2003.

2. Roy Reite STYRETS NESTLEDER

Roy Reite er utdannet sivilingeniør fra NTNU i Trondheim og har bred erfaring fra maritim industri. Han er i dag konsernsjef i STX OSV Holdings Limited, et selskap som er børsnotert i Singapore og med datterselskap i Norge, Romania, Brasil, Singapore og Vietnam. Roy Reite har vært styremedlem i Sparebanken Møre siden 2004 og er bosatt i Ålesund kommune.

3. Ragna Brenne Bjerkeset STYREMEDLEM

Ragna Brenne Bjerkeset er utdannet sivilagronom fra UMB (Universitetet for Miljø og Biovitenskap) med tilleggstudier innenfor markedsføring, innovasjon og ledelse. Hun er i dag markedsjef i TINE Rådgiving og jobber som ICF sertifisert coach. Bjerkeset har bl.a. erfaring fra konsulentbransjen i Møre og Romsdal, og fra flere lederstillinger i Tine SA. Hun har vært styremedlem i Sparebanken Møre fra 2011 og har flere øvrige styreverv innenfor regionens næringsliv. Bjerkeset er bosatt i Fræna kommune.

4. Stig Remøy

STYREMEDLEM

Stig Remøy er bosatt i Herøy kommune og er adm. dir. og hovedeier i rederiet Olympic Shipping AS. Han er utdannet sjøkaptein ved Kristiansand Maritime Skole, samt jur. sjørett ved Agder Distrikthøgskole. Etter å ha seilt i 15 år som skipper både nasjonalt og internasjonalt, gikk han i 1995 i land og startet eget rederi. Stig Remøy er styreleder i flere selskap i Olympic gruppen, samt visepresident i Norges Rederiforbund. Han har vært styremedlem i Sparebanken Møre siden 2003.

5. Ingvild Vartdal

STYREMEDLEM

Ingvild Vartdal er utdannet Cand. jur og har erfaring fra KPMG Law i Oslo og Ålesund. I dag er hun partner i advokatfirmaet Schjødt AS, med skatt og selskapsrett som arbeidsområde. Hun har vært medforfatter til boken "Internasjonal skattehåndbok", og har flere styreverv. Hun er medlem i Lovutvalget for skatterett, styremedlem i I.P. Huse AS, samt styreleder i Vartdal Holding AS og Vartdal Plastindustri AS. Ingvild Vartdal er bosatt i Ålesund kommune og har vært styremedlem i Sparebanken Møre siden 2008.

6. Elisabeth Maråk Støle

STYREMEDLEM

Elisabeth Maråk Støle er utdannet Master of Management og Siviløkonom. Hun er direktør i SafeRoads konsernledelse med ansvar for Corporate Development. Arbeidserfaring har hun fra lederstillinger innen salg, marked og kommunikasjon i internasjonale konsern som Jotun, Telenor og Svenska Cellulosa AB. I tillegg til vervet i banken er hun styremedlem i NHO Møre og Romsdal, OFV og i Sunnmørsposten. Elisabeth Maråk Støle er bosatt i Ålesund kommune og har vært styremedlem i Sparebanken Møre siden 2008.

7. Helge Karsten Knudsen

STYREMEDLEM

Helge Karsten Knudsen er hovedtillitsvalgt i Sparebanken Møre og har vært ansattes representant i styret siden 2000 og styremedlem siden 2001. Han ble ansatt i Sparebanken Møre i 1973 og har mange års erfaring som kundeansvarlig bak seg. Helge Karsten Knudsen er bosatt i Ålesund kommune.

Årsberetning

Regnskapet er rapportert i henhold til IFRS. Samtlige tallstørrelser er knyttet til konsernet. Tallstørrelser i parentes gjelder tilsvarende periode i fjor.

HOVEDTALL KONSERN

- Resultatet etter skatt for 2011 ble 377 mill. kroner, 81 mill. kroner lavere enn i 2010.
- Egenkapitalavkastningen etter skatt utgjorde 12,2 %, mot 16,0 % for 2010.
- Utlånsvolumet økte med 7,0 % i 2011, og innskuddsvolumet økte med 3,2 %.
- Ansvarlig kapital ved årsskiftet var 4,2 mrd. kroner, 13,60 % av beregningsgrunnlaget, derav er 12,00 p.e. kjernekapital.
- Styret er fornøyd med resultatet for 2011.
- Styret foreslår overfor forstanderskapet å utbetale et kontantutbytte på 8 kroner pr. egenkapitalbevis, sette av 120 mill. kroner til utjevningsfondet og sette av 74 mill. kroner til utbyttemidler for lokalsamfunnet.

Resultat for 2011

Resultat før tap utgjorde 561 mill. kroner og 1,21 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital, en reduksjon på 77 mill. kroner og 0,30 p.e. i forhold til 2010. I 2010 ble det bokført 84 mill. kroner i gevinst på aksjer, derav 74 mill. kroner i Nordito AS. Resultatet etter tap på utlån, garantier og verdipapirer utgjorde 521 mill. kroner og 1,12 % av forvaltningskapitalen, en reduksjon på 86 mill. kroner og 0,32 p.e. Nettoresultatet på 377 mill. kroner utgjør 0,81 % av forvaltningskapitalen, mot 458 mill. kroner og 1,09 % i 2010. Egenkapitalavkastningen på 12,2 %

for 2011 er over bankens målsetting om en egenkapitalavkastning på minimum 6 prosentenheter over langsiktig risikofri rente (10 års statsobligasjonsrente var 3,14 % i gjennomsnitt for 2011). Resultatet pr. egenkapitalbevis for morbanken ble kr 23,27, mot kr 24,42 i 2010.

FIG 1

RENTENETTO

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter ble 909 mill. kroner i 2011 (862 mill. kroner). Som andel av gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjør rentenettoen 1,96 % (2,03 %). Det relative fallet i rentenettoen skyldes i hovedsak dyrere finansiering. Rentenettoen utgjør 81 % av sum inntekter i 2011.

FIG 2

ANDRE INNTEKTER

Inntekter fra kursgevinster, provisjoner og gebyrer ble 214 mill. kroner (304 mill. kroner). Hovedforklaringen på reduksjonen er kursgevinst fra aksjer på 84 mill. kroner i 2010. Hovedpostene innenfor andre inntekter er nettoinntekter fra betalingsformidling 85 mill. kroner (83 mill. kroner), utbytte 20 mill. kroner (23 mill. kroner), kursgevinst valuta 28 mill. kroner (21 mill. kroner), garantiprovisjon 24 mill. kroner (20 mill. kroner) og eiendomsmegling 22 mill.

Resultat og egenkapitalavkastning

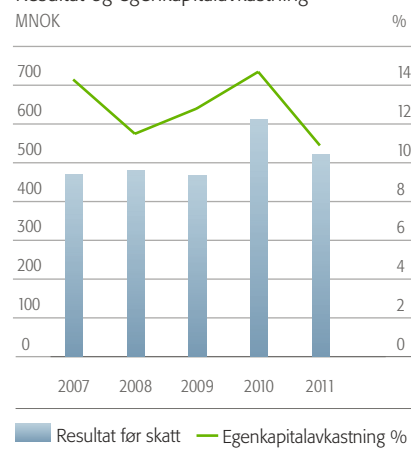

FIG 1

kroner (19 mill. kroner). Øvrige poster er salgsgevinst bygg 6 mill. kroner (10 mill. kroner), kursgevinst finansielle derivater 19 mill. kroner (8 mill. kroner), kurstap på aksjer 3 mill. kroner (kursgevinst 81 mill. kroner) og kurstap på obligasjoner 18 mill. kroner (kursgevinst 1 mill. kroner). Øvrige andre inntekter utgjorde 31 mill. kroner (38 mill. kroner).

FIG 3

KOSTNADER

Samlede kostnader ble 562 mill. kroner (528 mill. kroner). Kostnadsveksten på 34 mill. kroner og 6,4 % skyldes 24 mill. kroner i økte personalkostnader og 10 mill. kroner i økte andre kostnader. De totale kostnadene utgjør 1,21 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital (1,24 %). Kostnader i % av inntekter ble 49,8 for 2011 (45,3), der bankens mål er å være under 50 %.

FIG 4

TAP OG MISLIGHOLD

Resultatregnskapet er belastet med 40 mill. kroner i tapsnedskrivninger i 2011, mens resultatregnskapet i 2010 ble belastet med 31 mill. kroner. På næringslivskunder er det en belastning på 31 mill. kroner, på personkunder 2 mill. kroner, på Eksportfinans AS 2 mill. kroner, mens gruppenedskrivninger er økt med 5 mill. kroner.

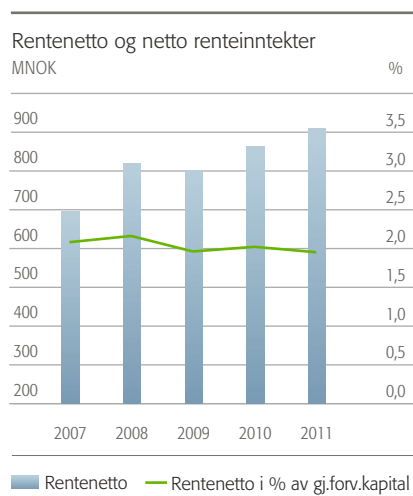

FIG 2

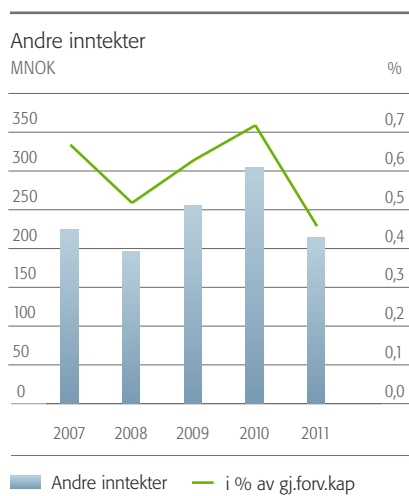

FIG 3

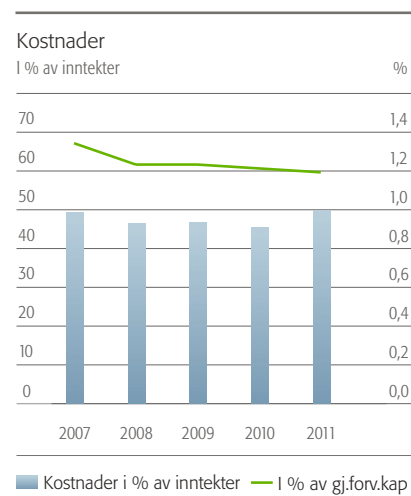

FIG 4

Sum akkumulerte tapsnedskrivninger – individuelle tapsnedskrivninger og gruppenedskrivning – utgjør 396 mill. kroner (407 mill. kroner) og 0,97 % av brutto utlån (1,07 %). Av de individuelle tapsnedskrivningene er 136 mill. kroner knyttet til mislighold over 30 dager (53 mill. kroner), som utgjør 0,33 % av brutto utlån (0,14 %). 129 mill. kroner gjelder øvrige engasjementer (227 mill. kroner), 0,32 % av brutto utlån (0,59 %). Gruppenedskrivninger utgjør 131 mill. kroner (126 mill. kroner) og 0,32 % av brutto utlån (0,33 %).

Gjennom året er det registrert en økning i brutto mislighold over 30 dager fra 312 mill. kroner til 384 mill. kroner. Misligholdet fordeles seg med 268 mill. kroner på næringslivsengasjementer (153 mill. kroner) og 116 mill. kroner på personkundeengasjementer (159 mill. kroner).

Netto mislighold ble 248 mill. kroner (259 mill. kroner), ned fra 0,68 % av brutto utlån ved utgangen av 2010 til 0,61 % ved utgangen av 2011.

FIG 5

BALANSEN

Forvaltningskapitalen økte med 3 965 mill. kroner og 8,9 % til 48 406 mill. kroner pr. 31.12.11.

UTLÅN

Netto utlån økte med 2 629 mill. kroner og 7,0 % til 40 305 mill. kroner i 2011. Av dette utgjør utlån til næringslivet 37,2 % etter en volumøkning for året på 7,0 %. Personkundeandelen ved årsskiftet var 62,8 % og årsveksten 7,0 %.

INNSKUDD

Innskudd fra kunder var 25 325 mill. kroner ved utgangen av 2011, en økning på 774 mill. kroner og 3,2 %. Fra næringslivskunder økte volumet med 5,8 % i løpet av 2011, mens det var en vekst på 7,8 % fra personkunder. Innskudd fra det offentlige var 54,7 % lavere enn ved forrige årsskifte. Volumforskjellen mellom utlån og innskudd, 14 980 mill. kroner, er finansiert i de norske og utenlandske penge- og verdipapirmarkeder. Innskudd som andel av utlån utgjør 62,8 % ved utgangen av året.

FIG 6

VERDIPAPIRER

Beholdningen av kortsiktige pliktige plasseringer i verdipapirer var ved utgangen av 2011 på 5 226 mill. kroner mot 4 496 mill. kroner ved utgangen av 2010.

Det var ingen vesentlig handelsportefølje ved utgangen av 2011.

Bankens fondsobligasjoner (493 mill. kroner) og ansvarlige obligasjonslån (479 mill. kroner) er lagt ut til flytende rente.

Disponering av årets overskudd

I henhold til reglene knyttet til egenkapitalbevis m.m. (Finansieringsvirksomhetsloven), og i samsvar med utbyttepolitikken for Sparebanken Møre (se under), er 35 % av overskuddet i morbanken avsatt til utbyttemidler (kontantutbytte og utbyttemidler til lokalsamfunnet). Ut fra den regnskapsmessige fordelingen av egenkapitalen mellom egenkapitalbeviser og grunnfondet, tilfaller 46,0 % av nettoresultatet eierne av egenkapitalbevis og 54,0 % grunnfondet. Resultatet pr. egenkapitalbevis ble kroner 23,27. Det foreslås utbetaling av kr 8,00 i kontantutbytte pr. egenkapitalbevis for regnskapsåret 2011.

Årets overskudd Morbank (MNOK)

Utbyttemidler:

Til kontantutbytte	63	
Til utbyttemidler lokalt	74	137

Styrking av egenkapitalen:

Til utjevningsfondet	120	
Til grunnfondet m.m.	136	256

Sum disponert 393

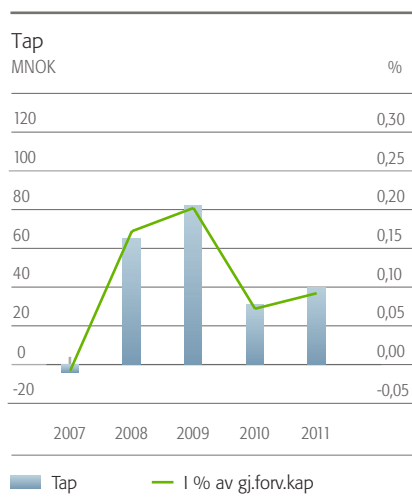

FIG 5

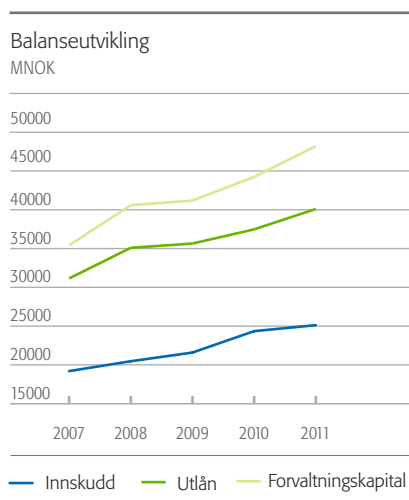

FIG 6

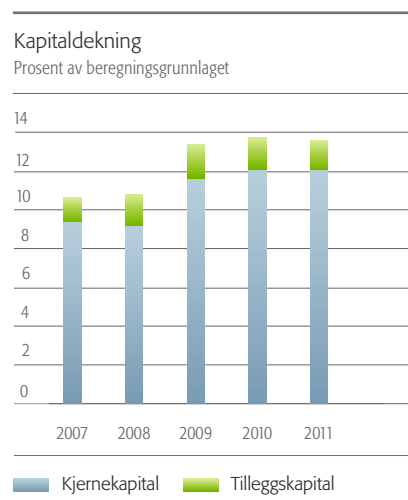

FIG 7

Utbyttepolitikken i Sparebanken Møre

Sparebanken Møre har som målsetting å oppnå økonomiske resultater som gir god og stabil avkastning på bankens egenkapital. Resultatene skal sikre eierne av egenkapitalen en konkurransedyktig langsiktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på egenkapitalen. Egenkapitaleiernes andel av nettoresultatet som avsettes som utbyttemidler, tilpasses bankens egenkapitalsituasjon. Sparebanken Møre skal påse at alle egenkapitaleierne sikres likebehandling.

Kapitaldekning

Målet for bankens kapitalsammensetning er å opprettholde minimum 11 % kjernekapital. Dette målet på kapitalnivå er satt ut fra flere hensyn, der bankens størrelse, det internasjonalt rettede næringslivet i Møre og Romsdal, behovet for stabilt å kunne hente inn langsiktig ekstern finansieringskapital og kjernekapital ved behov, samt å dekke signaliserte krav knyttet til Basel III, er de viktigste faktorene. Vekstmål på utlån er underordnet krav til soliditet. Kjernekapitalen utgjør 3 690 mill. kroner, tilsvarende 12,00 % av beregningsgrunnlaget, og den ansvarlige kapitalen utgjør 4 173 mill. kroner, tilsvarende 13,60 %

av beregningsgrunnlaget ved utgangen av 2011. Kjernekapital og ansvarlig kapital er beregnet etter standardmetoden i Basel II. Søknad om bruk av grunnleggende IRB-metode ble sendt Finanstilsynet 20.12.11 (se avsnitt "Kapitaldekningsreglene").

FIG 7

Egenkapitalbevis

Antall egenkapitalbevisiere er stabilt – 6 255 ved inngangen av 2011 og 6 177 ved utgangen. 3 691 av egenkapitalbevisierne er hjemmehørende i Møre og Romsdal fylke, og disse eier 51,4 % av eierandelskapitalen ved utgangen av året, mot 46,8 % ved forrige årsskifte. De 20 største eierne er notert med 40,4 % av eierandelskapitalen ved årsskiftet. Av disse er 8 hjemmehørende i Møre og Romsdal, med en relativ eierandel blant de 20 største på 48,2 % (36,9 %).

Banken eier ved utgangen av året 19 237 egne egenkapitalbevis tilsvarende pålydende 1,9 mill. kroner. Egenkapitalbevisene er kjøpt via Oslo Børs til børskurs.

Egenkapitalbevisene er fritt omsettelige i markedet.

Kapitaldekningsreglene (BASEL II og III)

Sparebanken Møre benytter i dag standardmetoden ved beregning av minimumskrav til ansvarlig kapital for kredittrisiko og markedsrisiko. Beregninger knyttet til operasjonell risiko gjøres ut fra basismetoden.

Sparebanken Møre har over flere år utviklet og implementert interne risikostyringsmodeller innenfor kredittområdet. I 2010 ble det gjort vedtak i strategisk plan om at konsernet, innen utgangen av 2011, skulle søke Finanstilsynet om bruk av IRB grunnleggende metode i henhold til kapitalkravsforskriften for modellering av kredittrisiko. Søknaden ble oversendt Finanstilsynet i fjerde kvartal 2011. Avhengig av Finanstilsynets behandlingstid av søknaden er det et mål at konsernet fra og med 2013 skal kunne gjennomføre Pilar 1-kapitaldekningsrapportering i henhold til IRB-metoden. Den eksterne rapporteringen vil dermed baseres på en metode som bedre gjenspeiler den underliggende risikoen i konsernets balanse. Sparebanken Møres kapital skal uansett beregningsmetode oppfylle minstekravene til kapitaldekning med tillegg av en buffer som samsvarer med Sparebanken Møres aksepterte risikotoleranse. Det legges vekt på

at de ulike enhetene i konsernet til enhver tid er tilstrekkelig kapitalisert.

Basel III introduserer en rekke nye krav knyttet til blant annet kapitalisering og likviditet. Innfasingen av det nye regelverket vil gå over en lengre tidsperiode. Når det gjelder kapitaldekning innebærer Basel III blant annet høyere krav til minimumsnivåer og strengere krav til kvalitet på tellende ansvarlig kapital/kjernekapital. Finanstilsynet sendte likelydende brev til blant annet sparebanker i desember 2011 hvor de poengterer at det er nødvendig å øke soliditeten i norske banker ytterligere. I første omgang legger Finanstilsynet til grunn at alle norske banker og finansieringsforetak skal ha, og vil oppfylle, mål om 9 % ren kjernekapital innen 30. juni 2012. Analyser foretatt i 2011 viser at Sparebanken Møre tilfredsstiller kapitalkravene i nytt regelverk med god margin. Styret har løpende oppfølging av kapitaldekningen i konsernet og vil raskt være i stand til å iverksette tiltak dersom behovet for ytterligere kapitalstyrking avtegner seg.

Risikostyring

Et grunnleggende element med å drive bankvirksomhet er å ta risiko. Risikostyring og risikokontroll er fokusområder for styret. Overordnet formål med risikostyring og risikokontroll er å sikre at man oppnår de fastsatte mål, sikre effektiv drift, håndtere risikoer som kan hindre oppnåelse av forretningsmessige mål, sikre intern og ekstern rapportering av høy kvalitet og sikre at konsernet opererer i samsvar med relevante lover, regler og interne retningslinjer.

Styret i Sparebanken Møre har en målsetting om at konsernet skal ha lav til moderat risiko i sin virksomhet. Inntjeningen skal være et produkt av kunderelaterte aktiviteter, ikke finansiell risikotakning. Det skal kontinuerlig arbeides for å ha kontroll på de risikoer som foreligger. I de tilfeller hvor risikoen er vurdert større enn det som anses akseptabelt, skal det straks settes i gang tiltak for å redusere denne risikoen.

De overordnede rammene for Sparebanken Møres risikostyring vurderes årlig av styret i forbindelse med utarbeidelse og revidering av strategisk plan. Årlig vedtar styret overordnede retningslinjer for styring og kontroll i konsernet, og morbank og datterselskaper vedtar individuelle risikopolicyer tilpasset sin virksomhet. Det er vedtatt egne policyer for hvert vesentlige risikoområde, herunder kredittrisiko, markedsrisiko, konsentrasjonsrisiko og likviditetsrisiko. Strategiene vedtas av styret og revideres minimum årlig eller når spesielle forhold skulle tilsi det. De ulike policyene danner rammeverk for konsernets ICAAP. Styret tar aktiv del i årlig prosess og etablerer eierskap til vurderingene og beregningene som fremkommer, blant annet gjennom ICAAP sin sentrale rolle i langsiktig strategisk plan.

Sparebanken Møre har etablert en oppfølgings- og kontrollstruktur som skal sørge for at strategisk plans overordnede rammeverk blir overholdt. Konsernets risikoeksponering og risikoutvikling følges overordnet opp ved periodiske rapporter til administrasjon og styre. Sparebanken Møre har etablert eget revisjonsutvalg, og ett av utvalgets hovedformål er å påse at Sparebanken Møres risikohåndtering blir godt ivaretatt.

Styret vurderer Sparebanken Møres samlede eksponeringer å ligge innenfor konsernets målsatte risikoprofil. Det er styrets oppfatning at konsernets og bankens risikostyring er god.

KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risiko for tap knyttet til kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Inkludert i dette risikoområdet er også motpartsrisiko og konsentrasjonsrisiko.

Kredittrisiko representerer Sparebanken Møres største risikoområde. Konsernet har en moderat risikoprofil for kredittrisiko, slik denne er definert gjennom konsernets kredittrisikostrategi. Styret har også vedtatt

at det aksepteres moderat kredittrisiko. Strategien gir rammer blant annet for konsentrasjon knyttet til bransjer og engasjementstørrelser, geografisk eksponering, vekstmål og risikonivå.

Etterlevelse av styrets vedtak innenfor kredittområdet overvåkes av egen risikostyringsenhet, som er uavhengig av kundenhetene. Styret har gjennom året mottatt løpende rapporteringer om utviklingen i kredittrisikoen gjennom månedlige risikorapporter. I henhold til Finanstilsynets retningslinjer for utlån til boligformål mottar styret kvartalsvise rapporter. Sparebanken Møre har endret sine interne retningslinjer i henhold til Finanstilsynets nye rundskriv om utlån til boligformål fra desember 2011.

Sparebanken Møre har utarbeidet egne risikoklassifiseringsmodeller som kundene klassifiseres etter, og disse modellene er et vesentlig bidrag i den interne risikostyringen av kredittrisiko. Det gjennomføres månedlig scoring av kundene, og dette gir grunnlag for løpende overvåking av utviklingen i Sparebanken Møres kredittrisiko.

Gjennom konsernets rapporteringsportal har hver enkelt medarbeider med kundeansvar tilgang til rapporter som viser utviklingen i sin porteføljes kredittrisiko. Portalen er hierarkisk oppbygd slik at lederne i Sparebanken Møre kan følge utviklingen innenfor sine respektive ansvarsområder. Rapporteringene benyttes blant annet til analyser av kunder, porteføljer og bransjer. Portalen gir også de kundeansvarlige oversikt over kunders posisjoner og rammer relatert til eksponering i finansielle instrument.

MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko i Sparebanken Møre fremkommer i hovedsak som følge av de aktiviteter som utføres for å understøtte konsernets daglige drift. I dette ligger konsernets finansiering, obligasjonsporteføljen som blant annet holdes for å kunne møte likviditetskrav og sikre låneadgang i Norges Bank, samt kundegenerert rente- og valutahandel.

I markedsrisikostrategien fastsetter styret rammer for konsernets markedsrisiko, som overvåkes av risikostyringsenheten. Ramme- størrelsene fastsettes med bakgrunn i analyser av negative markedsbevegelser, og styret har vedtatt at det aksepteres kun lav risiko knyttet til dette området. De styringsdokumenter som håndterer markedsrisiko gjennomgås og fornyes minimum årlig av styret. Bankens styre får månedlig rapportert utviklingen knyttet til markedsrisiko. De rammer som gjelder for markedsrisiko er konservative og samlet utgjør markedsrisikoen en liten andel av bankens totale risiko.

LIKVIDITETSRISIKO

Styringen av Sparebanken Møres finansieringsstruktur er fastsatt i en overordnet likviditetsstrategi som blir evaluert og vedtatt av styret minimum en gang i året. Styret har vedtatt at det aksepteres moderat likviditetsrisiko. I likviditetsstrategien beskrives de mål Sparebanken Møre har for å bevare sin finansielle styrke, og det er definert konkrete rammer på ulike områder for konsernets likviditetsstyring. I Sparebanken Møres beredskapsplan for likviditetsstyring er det beskrevet hvordan likviditetssituasjonen skal håndteres i urolige finansmarkeder. Det er også utviklet stresstestmodeller som tar for seg ulike scenarioer utover en normal-situasjon. Formålet med disse modellene er å kvantifisere sannsynligheten for finansiering fra ulike kilder innenfor definerte perioder.

Basel III introduserer to nye separate og utfyllende krav til likviditetsområdet. Det første målet er å styrke bankenes kortsiktige likviditetsprofil ved å sikre at de har en tilstrekkelig beholdning av høykvalitets likvide eiendeler til å kunne møte et akutt stress-scenario som varer i en måned (Liquidity Coverage Ratio (LCR)). Det andre målet er å styrke likviditetsprofilen over en lengre tidsperiode ved å motivere bankene til å finansiere sin virksomhet gjennom mer stabile finansieringskilder på varig basis (Net Stable Funding Ratio (NSFR)). Sparebanken Møre arbeider aktivt med tilpasninger til de nye likviditetsstandardene, både gjennom endringer i interne strategier og gjennom interne

tilpasninger. Banken rapporterer regelmessig utviklingen knyttet til de nye likviditetsindikatorer til tilsynsmyndighetene i henhold til rapporteringskravene.

LCR (se over) skal innføres fra 2015. Det foreslåtte regelverket er krevende å oppfylle, noe som har medført at Sparebanken Møre har måttet øke likviditetsporteføljen samtidig som investeringene har en høyere kvalitet. En del av økningen i likviditetsporteføljen er knyttet til den generelle balanseutviklingen i banken. De fem siste årene har likviditetsporteføljen i banken økt med nær 3 milliarder kroner til 5,2 mrd. kroner. Dette er nær det volum rapporteringen tyder på at Sparebanken Møre må ha for å kunne tåle en måneds markedsstress. 3 mrd. kroner i økt likviditetsportefølje med LCR-kvalitet koster i dagens marked banken nær 58 mill. kroner ved årsskiftet.

NSFR (se over) er foreslått innført fra 2018. Rapporteringen basert på det foreslåtte regelverk viser at banken her ligger godt innenfor kravet.

For å sørge for at konsernets likviditetsrisiko holdes på et lavt nivå, skal utlån til kunder i hovedsak finansieres ved kundeinnskudd og langsiktig verdipapirgjeld. Arbeidet med å øke ordinære innskudd har hatt sterk fokus de siste årene.

Møre Boligkreditt AS ble etablert i 2008 og har konsesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak. Kredittforetaket gir konsernet en økt diversifisering av fundingkildene. Selskapet har også i 2011 utstedt obligasjoner med fortrinnsrett. Banken har gjennom 2011 overdratt deler av bolig-lånsporteføljen til kredittforetaket, og dette har således gitt tilgang til å utnytte finansieringsmulighetene for konsernet, som etableringen av kredittforetaket la opp til. Ved utgangen av 2011 er om lag 20 % av konsernets totale utlån (32 % av lån til person-markedet) overført til boligkredittforetaket. Sparebanken Møre vil fortsette å overføre lån til Møre Boligkreditt AS i 2012, og bankens refinansieringsbehov i 2012 kan i hovedsak

dekkes ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett.

For ytterligere å få tilgang til nye finansieringskilder, og for å søke stabilisert tilgang på finansieringen fra eksterne kilder, er både Sparebanken Møre og Møre Boligkreditt AS sine utstedelser ratet av ratingbyrået Moody's. Banken er ratet A2 (neg.), mens utstedelsene fra boligkredittforetaket har blitt tilordnet høyest oppnåelige ratingnivå, Aaa. I tillegg til utstedelser i Norge har Møre Boligkreditt AS det siste året emittert to obligasjonslån i det svenske markedet, i alt 1 050 mill. SEK. Den siste emisjonen på 300 mill. SEK er gjort under selskapets EMTCN-program ("Euro Medium Term Covered Note").

I sammensetningen av den eksterne finansieringen er det prioritert å ha relativ høy andel med løpetid over ett år. Av den eksterne finansieringen på 17 188 mill. kroner er 12 913 mill. kroner langsiktig finansiering (restløpetid ut over et år), og denne er i hovedsak dekket av obligasjoner med fortrinnsrett og seniorobligasjoner. Av den resterende og kortsiktige finansieringen på 4 273 mill. kroner utgjør om lag 1 300 mill. kroner separatfinansiering av næringslivslån, mens nær 2 200 mill. kroner er lån som skal refinansieres i første kvartal. Bankens utestående seniorobligasjoner har ved årsskiftet en vektet gjestående løpetid på 1,85 år, mens OmF-finansieringen tilsvarende har en gjestående løpetid på 5,32 år.

Det er styrets vurdering at likviditetssituasjonen ved utgangen av året er god.

OPERASJONELL RISIKO

Operasjonell risiko er risikoen for tap som skyldes utilstrekkelig eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og i systemer samt eventuelle eksterne hendelser. Dette kan eksempelvis være svikt i rutiner, svikt i datasystem, kompetansesvikt, feil fra bankens underleverandører, tillitsbrudd hos ansatte og kunder, ran, underslag m.m. Styret i Sparebanken Møre har vedtatt at det aksepteres lav til moderat risikoprofil knyttet til dette risikoområdet.

Sparebanken Møre legger vekt på å etablere målrettede tiltak for å forebygge og redusere den operasjonelle risikoen. Et vesentlig bidrag for å redusere den operasjonelle risikoen er tilstrekkelig kompetansenivå hos medarbeiderne. Styret vil også i 2011 berømme den store innsatsen den enkelte medarbeider og organisasjonen totalt har lagt ned for å tilfredsstille kravene i henhold til autorisasjonsordningen for finansielle rådgivere.

Sparebanken Møre har etablert ulike fora og utvalg som aktivt arbeider med å håndtere konsernets operasjonelle risiko. Herunder inngår årlig sikkerhetsforum for konsernets sikkerhetsansvarlige og kvartalsvise møter i konsernets sikkerhetsutvalg. Utvalget er bredt sammensatt av personer fra flere funksjoner i konsernet. Årlig gjennomføres katastrofeøvinger, blant annet innenfor IKT og likviditetsområdet. Styret mottar årlig rapport om sikkerhetssituasjonen i Sparebanken Møre, i tillegg til løpende rapporteringer knyttet til vesentlige avvik som måtte oppstå. I årlig ICAAP gjennomgås konsernets vesentlige risikoområder, og operasjonell risiko er i denne sammenheng gitt stor oppmerksomhet.

Styret har merket seg de problemstillingene som bankens største leverandør, EDB Ergo Group, har vært eksponert for i 2011. Tiltak for å håndtere økt operasjonell risiko innenfor dette vesentlige området har hatt stor fokus gjennom foregående år, og vil også ha betydelig fokus fra styrets side fremover. Styret følger løpende opp de tiltak som er etablert, og som også ble innrapportert til Finanstilsynet i fjerde kvartal 2011.

Sparebanken Møres operative og etablerte internkontroll er et viktig hjelpemiddel for å redusere den operasjonelle risikoen, både gjennom avdekking og oppfølging.

INTERNKONTROLL

Internkontroll skal utformes for å gi en god sikkerhet vedrørende måloppnåelse innen områdene strategisk utvikling, målrettet og effektiv drift, pålitelig rapportering og over-

holdelse av lover og regler, herunder også etterlevelse av konserninterne retningslinjer og policyer. En velfungerende internkontroll skal også sikre at konsernets risikoeksponering er innenfor vedtatt risikoprofil.

I Sparebanken Møre har den enkelte leder et særskilt individuelt ansvar for å påse at internkontrollen innen hans eller hennes ansvarsområde fungerer og blir gjennomført som forutsatt. Dette innebærer at ledere på alle plan overvåker vedtatte kontrolltiltak innenfor sitt område. Slik innsikt oppnås normalt ved personlig nærvær, oppfølging av medarbeidere, stikkprøvekontroller, gjennomgang av nøkkeltall og avviksmålinger mv.

Rapportering av internkontroll i Sparebanken Møre er organisert desentralt med seksjon Økonomi og Styring som koordinerende enhet. Funksjonen compliance og risikokontroll og funksjonen risikostyring er tilknyttet seksjonen.

Styret har mottatt løpende rapportering om driften og risikosituasjonen gjennom året. Administrerende direktør har videre avlagt årlig rapport til styret vedrørende en samlet vurdering av risikosituasjonen og en vurdering av om de etablerte internkontrollene fungerer. Denne rapporten inneholdt også vurderinger gjennomført i datterselskaper, som er underlagt kravene i forskrift om risikostyring og internkontroll

Basert på mottatte rapporteringer mener styret at internkontrollen er forsvarlig ivarettatt i Sparebanken Møre.

INTERNREVISJON

Internrevisjon er en overvåkningsinstitusjon som, uavhengig av administrasjonen for øvrig, foretar systematiske risikovurderinger, kontroller og undersøkelser av Sparebanken Møres internkontroll for å vurdere om den virker hensiktsmessig og betryggende.

Konsernets internrevisjon har i 2011 vært utkontraktert til PWC. Internrevisjonen rapporterer til revisjonsutvalget og styret.

Det er utarbeidet plan for internrevisors arbeid, vedtatt av styret, og revisjonsutvalget og styret har i 2011 mottatt regelmessige rapporter fra internrevisor i henhold til denne planen.

Sparebanken Møre gjennomførte i fjerde kvartal 2011 en anbudsprosess knyttet til utkontraktering av internrevisjonsfunksjonen. Etter denne prosessen besluttet styret at BDO skal overta denne funksjonen. Ny avtale om internrevisjonstjenester løper fra 1. februar 2012.

Redegjørelse om foretaksstyring

Foretaksstyring i Sparebanken Møre omfatter de mål og overordnede prinsipper som konsernet styres og kontrolleres etter for å sikre egenkapitalbeveiesernes, kundenes og andre gruppers interesser i konsernet. Konsernets foretaksstyring skal sikre en forsvarlig formuesforvaltning og gi trygghet for at kommuniserte mål blir nådd og strategier realisert.

Styret vil fremheve følgende områder som svært viktige for å opprettholde tillitsforholdet til markedet:

- Verdiskaping for egenkapitalbeveieserne og andre investorer i bankens verdipapirer
- Kompetent og uavhengig styring og kontroll
- Gode interne styringsprosesser
- Overholdelse av lover og regler
- Åpenhet og god kommunikasjon med eiere, kunder, ansatte og omgivelsene for øvrig
- Likebehandling av egenkapitaleiere

Konsernets foretaksstyring bygger på "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse". En nærmere beskrivelse av bankens foretaksstyring finnes i eget kapittel på side 104 i årsrapporten.

Virksomhetsområde og marked

Konsernet Sparebanken Møre består av morbanken, finansieringsselskapet Møre Finans AS, eiendomsmeglerselskapet Møre Eiendomsmegling AS, eiendomsselskapet

Sparebankeiendom AS og boligkredittselskapet Møre Boligkreditt AS. Sparebanken Møre har definert sitt geografiske virkeområde til Møre og Romsdal, der banken ved årsskiftet har 30 kontorer i 24 kommuner.

Sparebanken Møres kunderettede aktiviteter i kontornettet er organisert i 7 regioner, som hver ledes av en regionbanksjef. Oppgavene og ansvaret i bankens daglige drift er fordelt slik at ressursbruken i kontornettet i utstrakt grad er prioritert direkte kunderettede aktiviteter. Øvrige oppgaver skal i størst mulig grad ivaretas av det sentrale støtteapparatet, som er organisert i 4 seksjoner. Hver av disse ledes av en seksjonbanksjef. Hver region- og seksjonbanksjef danner egne ledergrupper sammen med sine respektive avdelingsledere. Region- og seksjonbanksjefene ansettes av styret.

Sparebanken Møre er totalleverandør av tjenester innen områdene

- finansiering
- innskudd og plasseringer
- formuesforvaltning
- økonomisk rådgivning
- betalingsformidling
- forsikring
- eiendomsmegling

I bankens distribusjonsstrategi inngår kontornettet, nettbanken/nettbedrift, spesialistfunksjoner og telefon, som omfatter kundeservice, telebank og mobilbank. Gjennom en samordnet betjening av kundene i de ulike distribusjonskanalene skal bankens kunder få valgmuligheter, enkel tilgang på kompetente medarbeidere, god rådgivning og høy servicegrad. Banken har som mål å videreutvikle og fortsatt holde høyt kvalitetsnivå på alle disse distribusjonskanalene, for derigjennom å bidra til økt konkurransekraft, høy effektivitet og forbedret lønnsomhet.

I 2011 har kontanthåndteringen i kontorene blitt automatisert gjennom innføring av automatsoner der kundene har tilgang til minibanker og innskuddsautomater døgnet rundt.

Banktjenester på mobiltelefon har hatt en sterk utvikling. I 2010 lanserte banken ny mobilbank og nye sms-tjenester. Ny versjon av mobilbanken, lansert i 2011, satte virkelig fart i bruken av de mobile tjenestene.

Spesialistmiljøet i banken består av Møre Kapitalforvaltning, Forsikringssenteret og Finans/Valuta, i tillegg til bankens datterselskaper Møre Finans og Møre Eiendomsmegling. Gjennom Møre Kapitalforvaltning tilbyr banken både aksjehandel, aktiv forvaltning og kapitalrådgivning. I samarbeid med rådgiverne i kontornettet tilbys både privatpersoner, bedrifter, institusjoner og det offentlige plasseringsrådgivning tilpasset den enkelte kundes behov. Møre Kapitalforvaltning opplever økt etterspørsel etter plasseringsrådgivning.

Bankens produktsortiment innen forsikring omfatter både skade- og personforsikring til bedrifter og privatpersoner.

DATTERSELSKAPER

Samlet resultat i bankens fire datterselskaper ble 38 mill. kroner etter skatt (47 mill. kroner).

Møre Finans AS selger leasingprodukter, dels direkte men mest gjennom bankens distribusjonsnett. Selskapet har en differensiert portefølje med kunder på om lag 570 mill. kroner. For 2011 har Møre Finans AS et resultat på 7 mill. kroner (7 mill. kroner). Det var ved årsskiftet 7 årsverk i selskapet.

Møre Eiendomsmegling AS tilbyr tjenester innen eiendomsmegling til både personkunder og næringslivet. Selskapet har et resultat på 2 mill. kroner i 2011 (- 1 mill. kroner). Det var ved årsskiftet 14 årsverk i selskapet.

Sparebankeiendom AS har som formål å eie og forvalte bankens egne forretningseiendommer. Selskapet har et resultat på 2 mill. kroner for 2011 (10 mill. kroner). Det er ingen ansatte i selskapet.

Møre Boligkreditt AS er etablert som et ledd i Sparebanken Møres langsiktige finansieringsstrategi, og kredittforetakets hovedmålsetting er å utstede obligasjoner med fortrinnsrett rettet mot nasjonale og internasjonale investorer. Selskapet har et resultat på 28 mill. kroner for 2011 (31 mill. kroner). Det er 2 årsverk i selskapet.

Ansatte og arbeidsmiljø

Suksess i arbeidet i markedet er avhengig av at man lykkes i å nå kundene med en tilfredsstillende servicegrad. For å greie å hevde seg i den sterke konkurransen i finansmarkedet, er det nødvendig å være tilpasset de markedsmessige forventningene i det lange løp, både på tilgjengelighet og kompetanse. Kvalitet og effektivitet i arbeidsprosessene ut mot markedet er kontinuerlig fokusert i de kompetansehevende tiltakene som iverksettes. Banken sikrer dette bl.a. gjennom utviklingsprogram av sine rådgivere og gjennom sin rekrutteringspolitikk.

Bankens kjerneverdier – nær, kompetent og solid – er rammen for de aktiviteter banken gjennomfører innenfor personalområdet. For å leve opp til kjerneverdiene er det avgjørende at bankens personalpolitikk sikrer vedlikehold og en videreutvikling av medarbeidernes kompetanse, samt gjennomfører en nyrekruttering som gjør at banken gjennom sine medarbeidere er i stand til å skape de resultater som må til for å nå de langsiktige målene.

Sparebanken Møre deltar i den nasjonale autoriseringsordningen for finansielle rådgivere som trådte i kraft 1. april 2011. Autoriseringsordningen innebærer at samtlige av bankens medarbeidere i kundedeposisjon innen personmarkedet - regionbanksjefer, avdelingsbanksjefer, rådgivere og bankverter - i tillegg til spesialistene innen kapitalrådgivning - er autorisert som finansielle rådgivere. Pr. 31.12.11 har 277 medarbeidere bestått Kunnskapsprøven, mens 191 medarbeidere i tillegg har fullført den praktiske prøven, dvs. bestått AFR. Disse kan dermed titulere seg "Autorisert finansiell rådgiver (AFR)". Det er svært gledelig å

registrere at de rådgiverne som har fullført AFR-programmet selv erfarer at de gjennomfører bedre kunderådgivning enn tidligere. Dette bekreftes også gjennom bankens kundeundersøkelser. I tillegg til AFR har alle lederne i kundeposisjon gjennomført sensorkurs for AFR. Dette har gitt lederne svært god trening og praksis i å utøve sin lederrolle. Styret er svært fornøyd med det store kompetanseløftet den enkelte medarbeider og banken som organisasjon har gjort de siste to årene.

Sparebanken Møre har det siste året satt i gang tilsvarende opplæring for alle medarbeiderne innenfor næringslivsområdet. Her har de fleste ved siste årsskifte gjennomført kunnskapsprøven, og innen 1. april 2012 vil ca 50 næringslivsmedarbeidere ha gjennomført den praktiske prøven og dermed bestått AFR. Det er i dag ikke krav til slik sertifisering av næringslivsmedarbeidere, men Sparebanken Møre har likevel valgt å gjennomføre et slikt program, da erfaringen er at god og praktisk bruk av kompetanse har stor betydning for servicegraden ovenfor kundene.

Med bakgrunn i denne gode erfaringen har Sparebanken Møre besluttet å gjennomføre tilsvarende program innen kredittområdet, og på samme måte sertifisere alle medarbeiderne i kundeledet til "AFR-kreditt". Kartlegging av dagens kompetansenivå er allerede godt i gang, og prosjektet for gjennomføring er etablert.

En viktig del av kompetanseheving er å rekruttere og utvikle nye medarbeidere. Sparebanken Møre etablerte en ny traineeordning i 2011, hvor banken ansatte 12 godt kvalifiserte og nyutdannede medarbeidere. Disse gjennomgår et 18 måneders opplæringsopplegg internt i Sparebanken Møre, hvor den enkelte får kursing i og praktisk erfaring fra flere av bankens fagområder ved at de er plassert ulike steder i Sparebanken Møres kontornett. Styret mener det er viktig at fokus rettes mot nyrekruttering av kompetente og unge medarbeidere med vilje og evne til å lykkes. Dette er med på å videreutvikle organisasjonen som helhet.

En av bankens ledere ble kåret til "Årets unge leder" i 2011 (et nasjonalt samarbeid mellom Adecco Select og Assessit). Også i år var det påmeldt 3 kandidater fra Sparebanken Møre. En av disse ble kåret blant de 10 beste unge lederne i Norge, så bankens lederutviklingsprogram synes å gi gode resultater.

Bankens årlige undersøkelser av det interne miljøet på arbeidsplassen kartlegger ulike sider ved arbeidsmiljøet og den generelle arbeidssituasjonen i banken. Undersøkelsen gir et konkret utgangspunkt for å kunne prioritere forbedringstiltak der hvor det trengs mest og der man har størst nytte av tiltakene. Undersøkelsen i 2011 er tidenes beste, noe som viser at de ansatte trives på sin arbeidsplass, og at det er et godt arbeidsmiljø i Sparebanken Møre.

De ansattes tillitsvalgte og ledelsen møtes fast en gang pr. kvartal og har drøftelser av saker som er av viktighet for begge parter, bl.a. forhold som angår arbeidsmiljø og trivsel på arbeidsplassen. Samarbeidet mellom ledelsen og de ansattes tillitsvalgte er godt i Sparebanken Møre.

Bemanningen i konsernet er 416 årsverk ved årsskiftet, en økning på 16 årsverk i løpet av 2011, derav de 12 traineene.

Gjennomsnittsalderen på de ansatte i banken er ned fra 48,5 år til 47,4 år. Medarbeiderne har en gjennomsnittlig ansettelsestid i Sparebanken Møre på 17,5 år.

Det totale sykefraværet for 2011 ble 3,82 %, mot 3,93 % i 2010. Langtidssykefraværet er 2,46 % i 2011, mot 2,53 % i 2010. Korttidssykefraværet er ned fra 1,40 % i 2010 til 1,36 % i 2011. De langtidssykmeldte følges opp for å hjelpe dem tilbake i arbeid så raskt som råd er. Ved at banken er med i ordningen "Et Inkluderende Arbeidsliv", får banken del i en rekke muligheter for å få til dette. Banken har positiv erfaring med samarbeidet med det offentlige for å få til tilpassede ordninger for de medarbeiderne som har behov for det.

Oppfølgingssystemet for helse, miljø og sikkerhet (HMS) er integrert i bankens øvrige internkontroll. Forbedringstiltak innen disse områder gjennomføres når det påvises svakheter. Jevnlig blir det holdt øvelser for å kunne takle krisesituasjoner som brann og ran. Banken har ikke vært utsatt for slike krisesituasjoner i 2011.

Sparebanken Møres virksomhet er ikke av en slik karakter at den forurenser omgivelsene.

Likestilling

Bildet av andel kvinner og menn viser at det av konsernets 461 ansatte er 300 kvinner (65,1 %) og 161 menn (34,9 %). 438 er ansatt i banken og 23 i datterselskapene.

Av bankens 438 ansatte er fordelingen 288 kvinner og 150 menn. Disse utgjør 393 årsverk (380) der kvinneandelen er 65,8 % og andelen menn 34,2 %. Det er 71 medarbeidere i banken på deltid, 65 kvinner og 6 menn.

Andelen kvinner i bankens ulike lederstillinger utgjør 33,3 % og menn 66,7 %.

Banken har 7 styremedlemmer, 3 kvinner og 4 menn.

I løpet av 2011 er det rekruttert 33 nye medarbeidere utenfor banken, 27 kvinner og 6 menn.

Det er registrert en turnover på 5,2 % i 2011.

Banken tilstreber en objektiv ansettelses- og lønnspolitikk. I og med at kvinner er underrepresentert i lederstillingene, forsøker banken å påvirke kvinner til å søke ledige lederstillinger.

Diskriminering

"Verdiveiviseren", som er Sparebanken Møres styringsdokument innenfor kultur, verdier og holdninger, bidrar sterkt til å motvirke diskriminering i organisasjonen. Det er da heller ikke registrert noen tilfeller av diskriminering i 2011.

Fortsatt drift

Styret bekrefter at forutsetningen for fortsatt drift er tilstede, og årsoppgjøret er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Til grunn for dette ligger bankens langsiktige prognoser for de kommende år. Banken har en soliditet som overstiger myndighetenes krav med god margin.

Utsiktene fremover

Situasjonen for næringsliv og sysselsetting i Møre og Romsdal er god ved inngangen til 2012.

Styret i Sparebanken Møre forventer markedsmessige utfordringer internasjonalt for norske bedrifter de nærmeste årene, spesielt i det europeiske markedet. De nasjonaløkonomiske problemer som preger en rekke land i Europa, kan skape negative ringvirkninger via redusert etterspørsel etter varer og tjenester internasjonalt.

Deler av næringslivet i Møre og Romsdal er eksportrettet og konkurrerer ved salg av sine

varer og tjenester på verdensmarkedet, eller er i konkurranse med utenlandske bedrifter på hjemmemarkedet. Siden Sparebanken Møre i sin forretningsdrift i stor grad har sin aktivitet knyttet til kunder i Møre og Romsdal, er utviklingen i det lokale nærings- og arbeidsliv den naturlige rammen for konsernets drift fremover.

Styret forventer likevel en stabil utvikling for store deler av næringslivet i Møre og Romsdal det nærmeste året. Dette skyldes at etterspørselen etter de viktigste varer og tjenester som produseres i fylket forventes å være god. Det registreres en tilfredsstillende ordresituasjon innenfor det maritime området for 2012. Fiskeriene har en god ressurs-situasjon, og det er stabil og god etterspørsel etter norsk fisk. Møre og Romsdal er et av de to største matfylkene i Norge. I tillegg ventes det solid vekst i privat tjenesteyting og økt aktivitet i offentlig sektor og i bygg og anlegg. Sysselsettingen i Møre og Romsdal forventes derfor opprettholdt på et godt nivå gjennom året.

Med bakgrunn i disse observasjonene forventer styret at Sparebanken Møres tap og misligholdsnivå fremover vil være moderat. Banken opplever god vekst.

Den internasjonale markedsuroen har også påvirket Sparebanken Møres finansieringskostnad. Styret forventer fortsatt høye kostnader knyttet til anskaffelse av ny finansiering for banken. Sparebanken Møres soliditet og likviditet er god, og styret vil fremdeles ha høyt fokus på disse områdene fremover. Banken leverer et kostnadsnivå som er lavere enn målsettingen om 50 % i forhold til inntekter. Dette måltallet vil fortsatt være et sentralt styringsmål.

Takk

Styret vil takke de ansatte i konsernet for godt bidrag i 2011. Styret vil også takke bankens kunder, investorer og øvrige forbindelser for det gode samarbeidet gjennom året.

Ålesund, 31. desember 2011

7. mars 2012

I STYRET FOR SPAREBANKEN MØRE

Leif-Arne Langøy
STYRELEDER

Roy Reite
STYRETS NESTLEDER

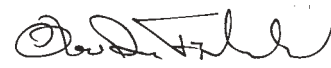

Ragna Brenne Bjerkset

Stig Remøy

Elisabeth Maråk Støle

Ingvild Vartdal

Helge Karsten Knudsen

Olav Arne Fiskerstrand
ADM. DIREKTØR

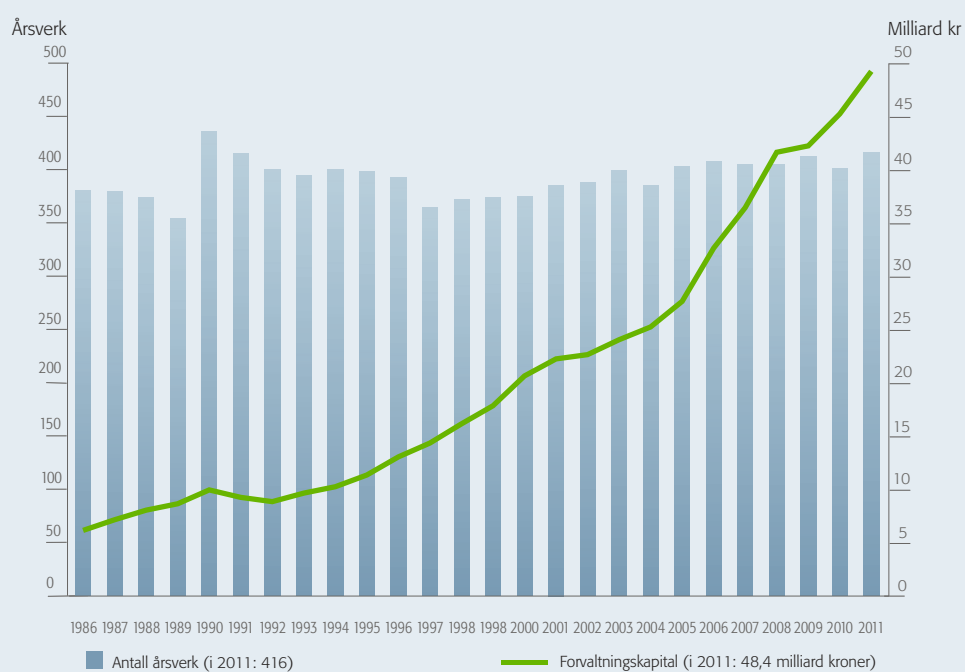
Regnskap og noter

INNHOOLD FINANSREGNSKAP IFRS

43	Resultat
44	Balanse
46	Egenkapitaloppstilling
48	Kontantstrømoppstilling
	Noteopplysninger
49	1 Generelle opplysninger
49	2 Regnskapsprinsipper
49	2.1 Hovedprinsipper
50	2.2 Konsolideringsprinsipper
50	2.3 Finansielle instrumenter
52	2.4 Varige driftsmidler
52	2.5 Leasing
52	2.6 Immaterielle eiendeler
53	2.7 Verdifall på ikke finansielle eiendeler
53	2.8 Avsetninger og forpliktelser
53	2.9 Egenkapital
53	2.10 Inntektsføring
53	2.11 Ansattelytelser – pensjon
54	2.12 Skatt
54	2.13 Driftssegmenter
54	2.14 Finansielle garantier og forpliktelser
54	2.15 Hendelser etter balansedagen
54	2.16 Bruk av estimat i utarbeidelsen av årsregnskapet
55	3 Risikostyring
60	4 Kredittområdet
60	4.1 Kredittrisiko
61	4.2 Brutto utlån, innskudd og garantier til kunder etter sektor, næring og geografisk område
63	4.3 Tap på utlån/mislighold kunder
69	4.4 Forpliktelser/betingede forpliktelser - garantiforpliktelser

69	5	Finansielle instrument – markeds- og likviditetsrisiko
69	5.1	Likviditetsrisiko
72	5.2	Renterisiko
73	5.3	Valutarisiko
74	5.4	Finansielle eiendeler
76	5.5	Finansiell gjeld
78	5.6	Finansielle derivater
79	5.7	Ansvarlig lånekapital/fondsobligasjoner
79	6	Datterselskap
79	7	Immaterielle eiendeler med udefinert levetid
80	8	Driftssegmenter
81	9	Andre driftsinntekter
81	10	Driftskostnader eksklusiv personalkostnader
82	11	Leieavtaler
83	12	Lønn og transaksjoner med nærstående parter
86	13	Pensjonskostnader og -forpliktelser
89	14	Varige driftsmidler
90	15	Andre immaterielle eiendeler
91	16	Overtatte eiendeler
91	17	Skatt
92	18	Resultat pr. egenkapitalbevis
93	19	Kapitaldekning
95	20	Egenkapitalbevis og eierstruktur
97	21	Hendelser etter balansedagen

FORVALTNING OG ÅRSVERK

RESULTAT

KONSERN				MORBANK	
2010	2011	Beløp i mill. kroner	Noter	2011	2010
		Renter og lignende inntekter av:			
78	78	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		107	100
1 839	1 983	Utlån til og fordringer på kunder	4.2, 12	1 676	1 630
110	174	Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer		256	195
2 027	2 235	Renteinntekter og lignende inntekter	8	2 039	1 925
		Renter og lignende kostnader på:			
155	151	Gjeld til kredittinstitusjoner		158	160
510	630	Innskudd fra og gjeld til kunder	12	631	511
422	491	Uttstedte verdipapirer	5.5	359	383
51	54	Ansvarlig lånekapital		54	51
27	0	Andre rentekostnader		0	27
1 165	1 326	Rentekostnader og lignende kostnader	5.5, 8	1 202	1 132
862	909	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	8	837	793
304	214	Andre driftsinntekter	9	266	268
293	317	Lønn m.v.	12, 13	296	273
116	129	Administrasjonskostnader	10, 11	129	116
409	446	Lønn og generelle administrasjonskostnader		425	389
36	26	Av- og nedskrivninger og verdiendringer på ikke-finansielle eiendeler	7, 10, 14, 15	17	14
82	90	Andre driftskostnader	10, 11, 12	88	84
638	561	Resultat før tap		573	574
31	40	Tap på utlån, garantier m.v.	4.1, 4.2, 4.3	37	28
607	521	Resultat før skatt	8	536	546
149	144	Skatt på ordinært resultat	17	143	131
458	377	Resultat for regnskapsåret		393	415
113	74	Overført til utbyttemidler for lokalsamfunnet 1)		74	113
94	63	Utbytte på egenkapitalbevis 1)		63	94
112	140	Overført til grunnfond		140	112
97	120	Overført til utjevningsfond		120	97
-1	-3	Overført til/fra fond for urealiserte gevinster		-3	-1
42	-17	Overført til annen egenkapital		-	-
458	377	Sum disponeringer		393	415
26,90	22,10	Resultat pr. egenkapitalbevis (kroner) 2)	18	23,27	24,42
26,90	22,10	Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis (kroner) 2)	18	23,27	24,42

1) Overføres til annen egenkapital inntil endelig vedtak foreligger

2) Overføring til/fra fond for urealiserte gevinster er holdt utenfor beregningen

Utvidet resultatregnskap

KONSERN				MORBANK	
2010	2011	Beløp i mill. kroner	Noter	2011	2010
458	377	Resultat for regnskapsåret		393	415
7	-1	Verdiendring aksjeinvesteringer tilgjengelig for salg (uten skatteeffekt)		-1	7
465	376	Totalresultat for perioden		392	422

BALANSE

KONSERN				MORBANK	
2010	2011	Beløp i mill. kroner	Noter	2011	2010
634	814	Kontanter og fordringer på Norges Bank	5.1	814	634
153	187	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid		187	153
14	377	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid		1 380	663
167	564	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	5.1, 5.2, 5.3	1 567	816
37 676	40 305	Utlån til og fordringer på kunder	4.1, 4.2, 4.3	31 800	31 734
1 560	1 264	Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige		1 264	1 560
2 936	3 962	Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre		6 264	5 754
4 496	5 226	Sertifikater og obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer vurdert til virkelig verdi via resultatet	4.4, 5.4	7 528	7 314
344	437	Finansielle derivater	5.6	393	344
3	2	Aksjer og andre verdipapirer vurdert til virkelig verdi via resultatet		2	3
204	199	Aksjer og andre verdipapirer vurdert som tilgjengelig for salg		199	204
207	201	Aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning	5.4	201	207
-	-	Eierinteresser i kredittinstitusjoner (datterselskap)		625	523
-	-	Eierinteresser i andre konsernselskap		21	21
-	-	Eierinteresser i konsernselskaper	6	646	544
10	14	Eiendel ved utsatt skatt	17	17	13
15	17	Andre immaterielle eiendeler	15	17	15
25	31	Immaterielle eiendeler		34	28
55	72	Maskiner, inventar og transportmidler		44	25
206	244	Bygninger og andre faste eiendommer		9	10
261	316	Varige driftsmidler	14	53	35
161	156	Andre eiendeler	16	144	161
470	356	Forskuddsbetalinger og opptjente inntekter	5.1, 5.2, 5.3	333	458
631	512	Sum andre eiendeler		477	619
44 441	48 406	Sum eiendeler	5.1, 5.2, 5.3, 8	43 513	42 275

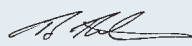
KONSERN			MORBANK		
2010	2011	Beløp i mill. kroner	Noter	2011	2010
13	20	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid		130	264
4 963	4 721	Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid		4 721	4 962
4 976	4 741	Forpliktelser mot kredittinstitusjoner	5.5	4 851	5 226
16 047	16 538	Innskudd fra kunder uten avtalt løpetid		16 551	16 072
8 504	8 787	Innskudd fra kunder med avtalt løpetid		8 787	8 504
24 551	25 325	Innskudd fra kunder	4.2, 5.5, 12	25 338	24 576
0	1 298	Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak		1 298	0
9 697	11 501	Obligasjonsgjeld		6 666	7 434
9 697	12 799	Forpliktelser stiftet ved utstedelse av verdipapirer	5.5	7 964	7 434
188	272	Finansielle derivater	5.6	263	172
415	480	Andre forpliktelser	17	427	363
603	752	Sum andre forpliktelser og finansielle derivater		690	535
329	317	Påløpte kostnader og mottatt ikke opptjente inntekter		290	329
59	68	Pensjonsforpliktelser	13	68	59
12	15	Individuelle avsetninger på garantiansvar	4.3	15	12
71	83	Sum avsetninger og forpliktelser	5.1, 5.2, 5.3, 8	83	71
482	493	Evigvarende ansvarlig lånekapital (fundsobligasjoner)		493	482
479	479	Annen ansvarlig lånekapital		479	479
961	972	Ansvarlig lånekapital	5.5, 5.7	972	961
41 188	44 989	Sum forpliktelser		40 188	39 132
784	784	Egenkapitalbevis	20	784	784
0	-2	Beholdning av egne egenkapitalbevis	20	-2	0
186	186	Overkurs		186	186
970	968	Innskutt egenkapital	19, 20	968	970
1 560	1 698	Grunnfondskapital		1 698	1 560
362	482	Uttevningssfond		482	362
33	32	Verdireguleringsfond		32	33
11	8	Fond for urealiserte gevinster		8	11
317	229	Annen egenkapital		137	207
2 283	2 449	Opptjent egenkapital		2 357	2 173
3 253	3 417	Sum egenkapital	19, 20	3 325	3 143
44 441	48 406	Sum forpliktelser og egenkapital		43 513	42 275
1 323	1 242	Betingede forpliktelser (garantier)	4.4	1 242	1 323

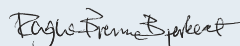
Ålesund, 31. desember 2011

7. mars 2012

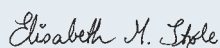
I STYRET FOR SPAREBANKEN MØRE

 Leif-Arne Langøy
 STYRELEDER

 Roy Reite
 STYRETS NESTLEDER

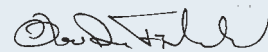

 Ragna Brenne Bjerkset

 Stig Remøy

 Elisabeth Maråk Støle

 Ingvald Vartdal

 Helge Karsten Knudsen

 Olav Arne Fiskerstrand
 ADM. DIREKTØR

EGENKAPITALOPPSTILLING – KONSERN

Beløp i mill kroner

2011	Sum egenkapital	Egenkapitalbevis	Overkursfond	Grunnfond	Utjevningsfond	Verdireguleringsfond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital
Egenkapital pr 31.12.10	3 253	784	186	1 560	362	33	11	317
Endring egne egenkapitalbevis	-4	-2		-2				
Utdelt utbytte midler til egenkapitalbeviserne	-94							-94
Utdelt utbytte midler til lokalsamfunnet	-113							-113
Egenkapital før årets resultatdisponering	3 042	782	186	1 558	362	33	11	110
Resultatført verdiendring verdipapirgjeld	-3						-3	
Tilført Grunnfondet	140			140				
Tilført Utjevningsfondet	120				120			
Tilført annen egenkapital	-17							-17
Avsatt utbytte midler til egenkapitalbeviserne	63							63
Avsatt utbytte midler til lokalsamfunnet	74							74
Disponert resultat for regnskapsåret	377			140	120		-3	120
Verdiendring aksjeinvesteringer tilgjengelig for salg	-1					-1		
Sum andre inntekter og kostnader fra utvidet resultat	-1					-1		
Totalresultat for perioden	376			140	120	-1	-3	120
Egenkapital pr 31.12.11 (Note 19 og 20)	3 417	782	186	1 698	482	32	8	229

2010	Sum egenkapital	Egenkapitalbevis	Overkursfond	Grunnfond	Utjevningsfond	Verdireguleringsfond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital
Egenkapital pr 31.12.09	2 942	648	187	1 443	393	25	12	234
Endring egne egenkapitalbevis	13	5		5	3			
Fondsemisjon	-1	131	-1		-131			
Utdelt utbytte midler til egenkapitalbeviserne	-72							-72
Utdelt utbytte midler til lokalsamfunnet	-94							-94
Egenkapital før årets resultatdisponering	2 788	784	186	1 448	265	25	12	68
Resultatført verdiendring verdipapirgjeld	-1						-1	
Tilført Grunnfondet	112			112				
Tilført Utjevningsfondet	97				97			
Tilført annen egenkapital	42							42
Avsatt utbytte midler til egenkapitalbeviserne	94							94
Avsatt utbytte midler til lokalsamfunnet	113							113
Disponert resultat for regnskapsåret	458			112	97		-1	249
Verdiendring aksjeinvesteringer tilgjengelig for salg	7					7		
Sum andre inntekter og kostnader fra utvidet resultat	7					7		
Totalresultat for perioden	465			112	97	7	-1	249
Egenkapital pr 31.12.10 (Note 19 og 20)	3 253	784	186	1 560	362	33	11	317

EGENKAPITALOPPSTILLING – MORBANK

Beløp i mill kroner

2011	Sum egenkapital	Egenkapitalbevis	Overkursfond	Grunnfond	Utjevningsfond	Verdireguleringsfond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital
Egenkapital pr 31.12.10	3 143	784	186	1 560	362	33	11	207
Endring egne egenkapitalbevis	-4	-2		-2				
Utdelt utbytte midler til egenkapitalbeviserne	-94							-94
Utdelt utbytte midler til lokalsamfunnet	-113							-113
Egenkapital før årets resultatdisponering	2 932	782	186	1 558	362	33	11	0
Resultatført verdiendring verdipapirgjeld	-3						-3	
Tilført Grunnfondet	140			140				
Tilført Utjevningsfondet	120				120			
Avsatt utbytte midler til egenkapitalbeviserne	63							63
Avsatt utbytte midler til lokalsamfunnet	74							74
Disponert resultat for regnskapsåret	393			140	120		-3	137
Verdiendring aksjeinvesteringer tilgjengelig for salg	-1					-1		
Sum andre inntekter og kostnader fra utvidet resultat	-1					-1		
Totalresultat for perioden	392			140	120	-1	-3	137
Egenkapital pr 31.12.11 (Note 19 og 20)	3 325	782	186	1 698	482	32	8	137

2010	Sum egenkapital	Egenkapitalbevis	Overkursfond	Grunnfond	Utjevningsfond	Verdireguleringsfond	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital
Egenkapital pr 31.12.09	2 874	648	187	1 443	393	25	12	166
Endring egne egenkapitalbevis	13	5		5	3			
Fondsemissjon	-1	131	-1		-131			
Utdelt utbytte midler til egenkapitalbeviserne	-72							-72
Utdelt utbytte midler til lokalsamfunnet	-94							-94
Egenkapital før årets resultatdisponering	2 720	784	186	1 448	265	25	12	0
Resultatført verdiendring verdipapirgjeld	-1						-1	
Tilført Grunnfondet	112			112				
Tilført Utjevningsfondet	97				97			
Avsatt utbytte midler til egenkapitalbeviserne	94							94
Avsatt utbytte midler til lokalsamfunnet	113							113
Disponert resultat for regnskapsåret	415			112	97		-1	207
Verdiendring aksjeinvesteringer tilgjengelig for salg	7					7		
Sum andre inntekter og kostnader fra utvidet resultat	7					7		
Totalresultat for perioden	422			112	97	7	-1	207
Egenkapital pr 31.12.10 (Note 19 og 20)	3 143	784	186	1 560	362	33	11	207

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

KONSERN				MORBANK	
2010	2011	Beløp i mill. kroner	Noter	2011	2010
		Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
2 210	2 428	Renteinnbetalinger, provisjonsinnbetalinger og gebyrer	8	2 183	2 080
-1 189	-1 288	Renteutbetalinger, provisjonsutbetalinger og gebyrer	8	-1 147	-1 159
23	20	Innbetalinger av utbytte og konsernbidrag	9	91	23
-376	-508	Driftsutbetalinger	10, 11, 12, 13	-483	-364
-127	-146	Utbetalinger av skatt	17	-146	-119
-83	-394	Netto inn-/utbetaling på utlån til og fordringer på andre finansinstitusjoner	5	-751	-139
-1 606	-2 297	Netto inn-/utbetaling av nedbetalingslån/leasing til kunder	4	-267	-191
-226	-325	Netto inn-/utbetaling av benyttede rammekreditter	5	214	309
-1 374	-2 510	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		-306	440
		Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
6 393	6 644	Innbetaling ved salg av sertifikater, obligasjoner og andre verdipapirer	4, 5	7 170	6 607
-7 526	-7 366	Utbetaling ved kjøp av sertifikater, obligasjoner og andre verdipapirer	4, 5	-7 366	-7 526
27	17	Innbetaling ved salg av driftsmidler m.v.	14	0	0
-68	-100	Utbetaling ved tilgang av driftsmidler m.v.	14	-36	-10
-70	-96	Netto inn-/utbetaling av øvrige eiendeler	15, 16	-151	-55
-1 244	-901	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-383	-984
		Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
2 757	773	Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	4, 5, 12	762	2 755
-687	-234	Netto inn-/utbetaling av innskudd fra Norges Bank og andre finansinstitusjoner	5	-375	-671
2 322	5 476	Innbetaling ved utstedelse av verdipapirgjeld	5	2 327	258
-1 734	-2 403	Utbetaling ved innløsning av verdipapirgjeld	5	1 791	-1 734
-73	-94	Utbetalinger av utbytte	20	-94	-73
-14	73	Netto inn-/utbetaling av øvrig gjeld	5, 8, 13	40	-38
-1	0	Emisjon ved overtakelse av virksomhet	20	0	-1
2 570	3 591	Netto kontantstrømmer av finansieringsaktiviteter		869	496
-48	180	Netto endring likvider		180	-48
682	634	Likviditetsbeholdning 01.01		634	682
634	814	Likviditetsbeholdning 31.12	5	814	634

Kontantstrømanalysen viser innbetalinger og utbetalinger av kontanter og kontantekvivalenter gjennom året. Analysen er utarbeidet i henhold til direkteметоден. Kontantstrøm-

mene er klassifisert som operasjonelle aktiviteter, investeringsaktiviteter eller finansieringsaktiviteter. Balansepostene er justert for effekter av valutakursendringer. Kontanter

er definert som kontanter og fordringer på Norges Bank.

1 GENERELLE OPPLYSNINGER

Sparebanken Møre, som er konsernets morselskap, er en sparebank registrert i Norge. Bankens egenkapitalbevis er notert på Oslo Børs.

Konsernet består av morbanken Sparebanken Møre, samt datterselskapene Møre Finans AS, Møre Eiendomsmegling AS, Sparebankeiendom AS og Møre Boligkreditt AS.

Konsernet Sparebanken Møre tilbyr banktjenester for personmarked og næringsliv, leasing og eiendomsme-
gling gjennom et utstrakt kontornett i Møre og Roms-
dal, som er definert som geografisk hjemmemarked.

Selskapets hovedkontor er lokalisert i Keiser Wil-
helmsgt. 29/33, Postboks 121 Sentrum, 6001 Åle-
sund, Norge.

Foreløpig årsregnskap ble godkjent for publisering av
styret 1. februar 2012. Endelig årsregnskap er avlagt
av styret 7. mars 2012.

Konsernets virksomhet er beskrevet i note 8.

2 REGNSKAPSPRINSIPPER

2.1 Hovedprinsipper

Årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med
internasjonale regnskapsstandards, International
Financial Reporting Standards (IFRS), som fastsatt av
International Accounting Standards Board, og godkjent
av EU pr 31. desember 2011.

Konsernregnskapet er basert på historisk kost prin-
sippet, med unntak av:

- finansielle eiendeler tilgjengelig for salg
- finansielle eiendeler og forpliktelser (herunder
finansielle derivater) vurdert til virkelig verdi over
resultatet
- finansielle instrumenter som bokføres som virkelig-
verdisikring, hvor verdiendring som skyldes endring
i markedsrenten, bokføres over resultatet.

Endringer i regnskapsprinsipper og presentasjon (klassifiseringer)

Det er ikke gjort endringer i regnskapsprinsipper i
2011.

Valuta

Konsernet presenterer sitt regnskap i norske kroner
(NOK). Morbanken med datterselskaper har NOK som
funksjonell valuta.

Alle pengeposter i utenlandsk valuta er omregnet til
funksjonell valuta (NOK) etter midtkurser fra Norges
Bank pr. 31.12.2011. Løpende inntekter og utgifter
er omregnet til transaksjonstidspunktens valutakurs,
og valutakursendringer er resultatført løpende i regn-
skapsperioden. Se note 5.3 for valutakurser 2011.

Nye standarder

Konsernet har implementert følgende nye standarder
i 2011:

IAS 24 Opplysninger om nærstående parter:

IAS 24 har klargjort og forenklet definisjonen av nær-
stående parter.

IASBs årlige forbedringsprosjekt 2010

Gjennom det årlige forbedringsprosjektet har IASB
vedtatt endringer i en rekke standarder:

IFRS 3 Virksomhetssammenslutninger:

Det er tatt inn en presisering om at endringene
i IFRS 7, IAS 32 og IAS 39 som fjerner unntaket
for betinget vederlag, ikke gjelder for betinget veder-
lag i forbindelse med virksomhetssammenslutninger
hvor oppkjøpstidspunktet er tidligere enn tidspunkt
for implementering av revidert utgave av IFRS 3
(2008).

Videre er det innført en begrensning i omfanget av
målealternativer for komponenter av ikke-kontrolle-
rende eierinteresser. Valgalternativene gjelder bare for
de delene av de ikke-kontrollerende eierinteressene
som refererer seg til eksisterende eierinteresse. Øvrige
deler av ikke-kontrollerende eierinteresser skal måles
til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet.

Det er også gjort endringer i IFRS 3 for å klargjøre
reglene for regnskapsføring av aksjebaserte betalings-
ordninger i det oppkjøpte selskap som opphører som
følge av oppkjøpet og som det overtakende selskap
frivillig erstatter med en ny ordning. Slike ordninger
skal i sin helhet regnskapsføres som lønnskompensa-
sjon i perioden etter oppkjøpet.

IFRS 7 Finansielle instrumenter - opplysninger:

Det er ikke lenger krav om å spesifisere maksimal
kreditteksponering i notene for de instrumentene hvor
balanseført beløp representerer maksimal kreditteks-
ponering. Det er derved bare de eksponeringene
hvor balanseført beløp ikke representerer maksimal
kreditteksponering som nå kreves spesifisert i noter.

Kravet om å opplyse om den balanseførte verdien for
finansielle eiendeler hvor vilkårene er reforhandlet og
som ellers ville ha vært forfalt og misligholdt, eller ville
ha vært gjenstand for en nedskrivning, dersom ikke en
slik reforhandling hadde funnet sted, er nå tatt bort.

Det er gitt en presisering knyttet til opplysninger
om sikkerhet stilt til fordel for selskapet og lignende
risikoreduserende ordninger. Det er den finansielle
effekten av sikkerhet stilt og andre risikoreduserende
ordninger i forhold til maksimal kreditteksponering,
det skal opplyses om.

Kravet om å gi opplysninger om sikkerhetsstillelser
som selskapet har tatt kontroll over er endret slik at
det nå bare skal gis opplysninger om sikkerhetsstil-
lelser som selskapet har tatt over og der sikkerhets-
stillelsen fortsatt eies på balansedato.

Kravet om å gi en beskrivelse av sikkerhetsstillelse til
selskapet og andre kredittforbedringer for finansielle
instrumenter som er forfalt men ikke nedskrevet, er
fjernet. Det samme gjelder kravet om å gi et esti-
mat av virkelige verdi på sikkerhetsstillelsen for disse
instrumentene.

IAS 1 Presentasjon av finansregnskap:

Det er tatt inn en presisering om at det skal presen-
teres en analyse av andre inntekter og kostnader
(OCI) for hver komponent av egenkapitalen, enten
i oppstillingen av totalresultat eller i noter til finans-
regnskapet.

Konsernet har anvendt endringene fra og med 1.
januar 2011. Implementeringen av nye standarder i
2011 medførte ikke endringer i sammenligningstall,
og hadde ingen effekt på egenkapitalen pr. 1. januar
2011.

Fremtidige standarder

Nedenfor er listet opp nye/reviderte/tillegg til stan-
darder og tolkninger, som forventes å kunne påvirke
bankens regnskapsføring, og som er offentliggjort,
men ikke trådt i kraft for regnskapsåret 01.01.2011
- 31.12.2011, og dermed ikke implementert i kon-
sernet:

Endring til IFRS 7 Finansielle instrumenter -
opplysninger:

Endringen vedrører notekrav i forbindelse med overfø-
ring av finansielle eiendeler som selskapet fortsatt har
en involvering i, og tar sikte på å gi brukerne et bedre
bilde av eksponeringen til foretaket som overfører
de finansielle eiendelene. Endringene gjelder med
virkning for regnskapsår som starter 1. juli 2011 og
senere. Konsernet forventer å anvende den endrede
standarden fra og med 1. januar 2012.

Endring til IFRS 7 Finansielle instrumenter - opplysninger:

Endringene innebærer at foretak plikter å gi en rekke kvantitative opplysninger knyttet til motregning av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser. Opplysningskravene gjelder for alle innregnede finansielle instrumenter som er motregnet i henhold til IAS 32. Endringene gjelder med virkning for regnskapsår som starter 1. januar 2013 eller senere, men er fortsatt ikke EU-godkjent. Tidligere anvendelse er tillatt dersom EU godkjenner standarden. Konsernet forventer å anvende den endrede standarden fra og med 1. januar 2013.

IFRS 9 Finansielle instrumenter:

IFRS 9 vil erstatte dagens IAS 39. Prosjektet er delt opp i flere faser. Første fase knyttet til klassifikasjons- og målereglene er ferdigstilt fra IASB. I denne første fasen fremkommer det fra IFRS 9 at finansielle eiendeler som inneholder vanlige lånevilkår regnskapsføres til amortisert kost, med mindre en velger å føre dem til virkelig verdi, mens andre finansielle eiendeler skal regnskapsføres til virkelig verdi. Klassifikasjons- og målereglene for finansielle forpliktelser i IAS 39 videreføres, med unntak for finansielle forpliktelser utpekt til virkelig verdi med verdiendring over resultat (virkelig verdi-oppsjon), hvor verdiendringer knyttet til egen kredittrisiko separeres ut og føres over andre inntekter og kostnader. IFRS 9 gjelder med virkning for regnskapsår som starter 1. januar 2015 eller senere, men EU har ikke godkjent standarden. Tidligere anvendelse er tillatt dersom EU godkjenner standarden. Konsernet forventer å anvende IFRS 9 fra og med 1. januar 2015.

IFRS 10 Consolidated Financial Statements / Konsernregnskap (uoffisiell oversettelse):

IFRS 10 erstatter de delene av IAS 27 Konsernregnskap og separate finansregnskap som omhandler konsoliderte regnskaper, og SIC-12 Konsolidering – foretak med særskilt formål. IFRS 10 bygger på én enkelt kontrollmodell som skal anvendes for alle enheter. Innholdet i kontrollbegrepet er noe endret fra IAS 27. Avgjørende for om selskaper skal konsolideres etter IFRS 10 er om det foreligger kontroll. Kontroll foreligger når investoren har makt over investeringsobjektet; er utsatt for, eller har rettigheter til variabel avkastning fra investeringsobjektet; og evne til å bruke makt til å styre de aktiviteter hos investeringsobjektet som i vesentlig grad påvirker avkastningen. IFRS 10 gjelder med virkning for regnskapsår som starter 1. januar 2013 eller senere, men EU har foreløpig ikke godkjent standarden. Tidligere anvendelse er tillatt dersom EU godkjenner standarden. Konsernet forventer å anvende IFRS 10 fra og med 1. januar 2013.

IFRS 12 Disclosure of Interests in Other Entities / Opplysninger om interesser i andre foretak (uoffisiell oversettelse):

IFRS 12 gjelder for foretak som har interesser i datterselskaper, felleskontrollert virksomhet, tilknyttede foretak, eller ikke-konsoliderte strukturerte enheter (structured entities). IFRS 12 erstatter opplysningskrav som tidligere fulgte av IAS 27 Konsernregnskap og separat finansregnskap, IAS 28 Investeringer i tilknyttede foretak, og IAS 31 Andeler i felleskontrollert virksomhet. I tillegg introduseres det en rekke nye

opplysningskrav. IFRS 12 gjelder med virkning for regnskapsår som starter 1. januar 2013 eller senere, men EU har ikke godkjent standarden. Tidligere anvendelse er tillatt dersom EU godkjenner standarden. Konsernet forventer å anvende IFRS 12 fra og med 1. januar 2013.

IFRS 13 Fair Value Measurement / Måling av virkelig verdi (uoffisiell oversettelse):

Standarden angir prinsipper og veiledning for måling av virkelig verdi for eiendeler og forpliktelser som andre standarder krever eller tillater målt til virkelig verdi. IFRS 13 gjelder med virkning for regnskapsår som starter 1. januar 2013 eller senere, men EU har ikke godkjent standarden. Tidligere anvendelse er tillatt dersom EU godkjenner standarden. Konsernet forventer å anvende IFRS 13 fra og med 1. januar 2013.

Endringer til IAS 1 Presentasjon av finansregnskap:

Endringen til IAS 1 var et krav om å gruppere inntekter og kostnader i oppstillingen over andre inntekter og kostnader på grunnlag av om de potensielt kan bli reklassifisert til resultatet eller ikke. Endringene gjelder med virkning for regnskapsår som starter 1. juli 2012 eller senere, men EU har ikke godkjent endringene. Tidligere anvendelse er tillatt dersom EU godkjenner endringene. Konsernet forventer å anvende den endrede standarden fra og med 1. januar 2013.

Endringer til IAS 19 Ytelser til ansatte:

Etter endringene i 2011 tillater IAS 19 ikke "korridor-metoden" brukt for regnskapsføring av estimatavvik. Estimatavik skal nå regnskapsføres i sin helhet i oppstilling over andre inntekter og kostnader i den perioden de oppstår. Endringen innebærer videre at pensjonskostnaden splittes mellom ordinært resultat og andre inntekter og kostnader. Forventet avkastning på pensjonsmidlene skal beregnes ved bruk av diskonteringsrenten som beregnes ved brutto pensjonsforpliktelse. Periodens opptjente pensjonsrettigheter og netto rentekostnad presenteres under det ordinære resultatet, mens "remeasurements" så som estimatavik blir presentert under andre inntekter og kostnader i totalresultatet. Videre er opplysningskravene relatert til ytelsesbaserte pensjonsavtaler endret. Endringene gjelder med virkning for regnskapsår som starter 1. januar 2013 eller senere, men EU har ikke godkjent endringene. Tidligere anvendelse er tillatt, dersom EU godkjenner endringene. Konsernet forventer å anvende den endrede standarden fra og med 1. januar 2013.

Endringer til IAS 27 (Revidert) Separate Financial Statements / Separat finansregnskap (uoffisiell oversettelse):

Som følge av introduksjonen av IFRS 10 og IFRS 12 ble det gjort endringer i IAS 27 som samordner standarden med de nye regnskapsstandardene. IFRS 10 Consolidated Financial Statements erstatter de delene av IAS 27 som omhandler konsernregnskap. IAS 27 omhandler nå bare selskapsregnskap, og vil derfor ikke være aktuell for konsernregnskapet etter ikrafttreddelsen. Endringene gjelder med virkning for regnskapsår som starter 1. januar 2013 eller senere, men EU har ikke godkjent endringene. Tidligere anvendelse er tillatt, dersom EU godkjenner endringene. Konser-

net forventer å anvende den endrede standarden fra og med 1. januar 2013.

Endringer til IAS 32 Finansielle instrumenter - presentasjon:

IAS 32 er endret for å klargjøre innholdet i "currently has a legally enforceable right to set-off" og også klargjøre anvendelsen av IAS 32s motregningskriterier for oppgjørssystemer som eksempelvis clearing house-systemer som anvender mekanismer for bruttooppgjør som ikke skjer samtidig (simultaneously). Endringene gjelder med virkning for regnskapsår som starter 1. januar 2014 eller senere, men EU har ikke godkjent endringene. Tidligere anvendelse er tillatt dersom EU godkjenner endringene og at endringene i IFRS 7 som krever opplysninger om motregning av finansielle instrumenter også oppfylles. Konsernet forventer å anvende den endrede standarden fra og med 1. januar 2014.

2.2 Konsolideringsprinsipper

Konsernregnskapet omfatter Sparebanken Møre og alle selskaper der Sparebanken Møre eier mer enn 50 % av selskapet og/eller har bestemmende innflytelse over driftsmessige og/eller finansielle forhold. Dette gjelder datterselskaper spesifisert i note 6.

Selskaper som er kjøpt eller solgt i løpet av året inkluderes i konsernregnskapet fra det tidspunktet kontroll oppnås og inntil kontroll opphører.

Konsernregnskapet utarbeides som om konsernet var en økonomisk enhet.

Alle transaksjoner, urealisert intern fortjeneste og mellomværende mellom selskaper som inngår i konsernet er gjennomført til markedsverdi og er eliminert i konsolideringen av konsernregnskapet. Det er brukt ensartede regnskapsprinsipper for alle selskaper som inngår i konsernregnskapet. Investeringer i datterselskaper er i morbankens regnskap vurdert etter kostmetoden. Overtakelsesmetoden er brukt ved regnskapsføring av oppkjøpte enheter. Anskaffelseskost ved et oppkjøp er målt som virkelig verdi av avgitte eiendeler, utstedte egenkapitalinstrumenter og overtatt gjeld. Identifiserbare kjøpte eiendeler, og overtatt gjeld og gjeldsforpliktelser er målt til virkelig verdi på oppkjøpsdato. Anskaffelseskost utover virkelig verdi av konsernets eierandel av identifiserte netto eiendeler, er i tråd med IFRS 3 klassifisert som goodwill. Transaksjonskostnader ved oppkjøp resultatføres etterhvert som de påløper.

Sparebanken Møre har ikke selskaper med eierandel mellom 20-49,9 % av langsiktig og strategisk karakter med vesentlig innflytelse i de driftsmessige og finansielle disposisjoner (tilknyttet selskap), eller selskaper definert som felleskontrollert virksomhet. Andeler av selskaper som foreløpig er tilegnet for sikring av engasjement blir ikke konsolidert. Overtatte andeler behandles som holdt tilgjengelig for salg med verdiendring over resultatet.

2.3 Finansielle instrumenter

Finansielle eiendeler og forpliktelser balanseføres på det tidspunkt konsernet blir part i instrumentenes

kontraktsmessige betingelser. De fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

2.3.1 Klassifisering

Konsernets beholdning av finansielle instrument klassifiseres ved første gangs regnskapsføring i henhold til IAS 39. Bankens klasser av finansielle instrumenter og målegrunnlag for disse:

- finansielle eiendeler holdt for tradingformål (tradingportefølje)
- øvrige finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet
- instrumenter som holdes tilgjengelig for salg vurdert til virkelig verdi med verdiendringer presentert som andre inntekter og kostnader i totalresultatoppstillingen
- finansielle derivater klassifisert som sikringsinstrumenter vurdert til virkelig verdi med verdiendring over resultatet
- lån og fordringer balanseført til amortisert kost
- lån og innskudd fra kredittinstitusjoner balanseført til amortisert kost
- innskudd fra kunder med flytende rente balanseført til amortisert kost
- innskudd fra kunder med fast rente vurdert til virkelig verdi med verdiendring over resultatet
- verdipapirgjeld balanseført til amortisert kost
- verdipapirgjeld vurdert til virkelig verdi over resultatet
- øvrige finansielle forpliktelser balanseført til amortisert kost

Finansielle eiendeler i tradingporteføljen

Konsernets kriterier for klassifisering av tradingportefølje er følgende:

- posisjoner i finansielle instrumenter som konsernet innehar for egen regning med henblikk på videre salg og/eller som konsernet har ervervet for på kort sikt å dra fordel av reelle og/eller forventede forskjeller mellom kjøps- og salgspris eller andre pris- og rentevariasjoner.
- posisjoner som konsernet sitter med for å sikre andre deler av tradingporteføljen
- andre engasjementer som er knyttet til posisjoner som inngår i tradingporteføljen

Konsernets handelsportefølje av aksjer er definert inn i denne gruppen og vurderes til virkelig verdi over resultatet.

Finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet

Konsernets beholdning i rentebærende verdipapirer, fastrenteutlån og -innskudd er klassifisert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi består av verdipapirgjeld med fast rente. Verdipapirgjeld med fast rente inngått før 31.12.2006 er vurdert til virkelig verdi over resultatet. For bankens verdipapirgjeld med fast rente inngått etter 31.12.2006 benyttes virkelig verdisikring hvor verdiendringer, som skyldes endring i markedsrenten, bokføres over resultatet.

Tap og gevinst som følge av verdiendringer på de eiendeler og gjeld som måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet blir regnskapsført i den perioden de oppstår.

Instrumenter som holdes tilgjengelig for salg vurdert til virkelig verdi med verdiendringer presentert som andre inntekter og kostnader i totalresultatoppstillingen

Konsernets beholdning av aksjer, som ikke er klassifisert som holdt for tradingformål, klassifiseres som tilgjengelig for salg med verdiendringer presentert som andre inntekter og kostnader i totalresultatet. Realiserte gevinster og tap samt nedskrivninger resultatføres i den perioden de oppstår.

Finansielle eiendeler og forpliktelser vurdert til amortisert kost

Alle utlån og fordringer, herunder leasing, men med unntak av fastrenteutlån, er vurdert til amortisert kost med utgangspunkt i forventede kontantstrømmer. For verdipapirgjeld, innskudd fra kunder og lån fra kredittinstitusjoner med flytende rente, samt fastrentegjeld gjenstand for virkelig verdi sikring benyttes amortisert kost. Forskjell mellom opptakskost og oppgjørsbeløpet ved forfall blir amortisert over lånets løpetid. Beholdning av egne obligasjoner føres som reduksjon av gjelden.

2.3.2 Måling

Virkelig verdi

Finansielle instrumenter blir regnskapsført til virkelig verdi på avtaletidspunktet. Ved salg blir de ført ut av balansen på det tidspunkt risikoen blir overført ny eier. Markedsverdien på instrumentene som handles i et aktivt marked er basert på omsatt kurs på balansedagen. For de finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked benyttes egne verdierverdier basert på gjeldende markedsforhold, alternativt verdierverdier fra annen markedsaktør. De finansielle instrumentene som vurderes til virkelig verdi, men som ikke handles i et aktivt marked er porteføljene av fastrenteutlån, -innskudd, sammensatte produkter og ikke børsnoterte aksjer. For de unoterte aksjer hvor en ikke kan foreta en tilstrekkelig pålitelig måling av virkelig verdi benyttes anskaffelseskost, eller nedskrevet bokført verdi. For porteføljene av fastrenteutlån og innskudd beregnes virkelig verdi basert på kontraktsfestede kontantstrømmer neddiskontert med markedsrente. Transaksjonskostnader ved finansielle eiendeler og forpliktelser regnskapsføres til virkelig verdi med verdiendring over resultatet balanseføres ikke.

Amortisert kost

Utlån måles til virkelig verdi ved første gangs måling med tillegg av direkte transaksjonskostnader. Ved fastsettelse av utlånets verdi på transaksjonstidspunktet (transaksjonspris) kommer etableringsgebyr til fradrag og periodiseres over utlånets løpetid som en del av utlånets effektive rente. Utlån måles etterfølgende til amortisert kost ved anvendelse av effektiv rentemetode. Den effektive renten er den renten på inngåelsestidspunktet som nøyaktig diskonterer estimerte framtidige kontantstrømmer over utlånets forventede levetid, til netto balanseført verdi av utlånet. Ved gjen-

nomføring av denne beregningen estimeres kontantstrømmene, og alle kontraktsmessige vilkår ved utlånet blir tatt i betraktning.

Kjøpte porteføljer utlån, herunder utlån overtatt ved overtakelse av virksomhet, har begrenset utnyttbar levetid og hvor merverdier på transaksjonstidspunktet balanseføres til anskaffelseskost. Porteføljen av kjøpte utlån avskrives ved bruk av effektiv rentemetode, fordelt over forventet gjennomsnittlig løpetid på porteføljen (fordelt på næringsliv og personmarked).

Nedskrivninger

Tap på utlån beregnes som forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdi av estimerte fremtidige kontantstrømmer neddiskontert med effektiv rente. Kun kredittap forårsaket av inntrufne tapshendelser på balansedagen hensyntas. For utlån med flytende rente er diskonteringsrenten lik den effektive rente på måletidspunktet. For utlån med fastrente er diskonteringsrenten lik opprinnelig effektiv rente. For utlån med endret rentesats som følge av finansielle problemer hos debitor er det brukt effektiv rente som gjaldt før lånets rente ble endret. Ved estimering av fremtidige kontantstrømmer er eventuell overtakelse og salg av tilhørende sikkerheter hensyntatt, herunder også utgifter ved overtakelse og salg. Nedskrivning for verdifall på utlån er resultatført som tap på utlån. Beregnede renter på utlån som tidligere er nedskrevet er resultatført som renteinntekter. Reversering av nedskrivning for øvrig er resultatført som korrigering av tap. Det blir foretatt avsetning for garantiforpliktelser dersom det er sannsynlig at forpliktelsen vil komme til oppgjør og forpliktelsen kan estimeres pålitelig. Beste estimat er lagt til grunn ved estimering av avsetningen. Regresskrav knyttet til garanti hvor det er foretatt avsetning er balanseført som eiendel maksimalt lik avsetning. Et engasjement blir vurdert som misligholdt dersom lånetakeren ikke betaler forfalte terminer, eller overtrekk ikke er dekt inn, maksimalt innen 90 dager. Engasjement blir gjennomgått individuelt og vurdert nedskrevet når objektive bevis for verdifall foreligger eller senest ved mislighold. Banken foretar fullstendige tapsverdier hvert kvartal. Se note 4 for ytterligere informasjon om kredittrisiko og nedskrivning av tap på utlån og grupper av utlån, samt garantiforpliktelser.

Individuelle nedskrivninger

Nedskrivning for tap foretas når det foreligger objektive indikasjoner for at et utlån har verdifall som følge av svekket kredittverdighet. En nedskrivning blir reversert når tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet. Alle utlån som anses som vesentlige, samt et utvalg andre, blir vurdert for å se om det foreligger objektive bevis for verdifall.

Enkeltutlån nedskrives for verdifall dersom det foreligger objektive bevis for:

- a) Vesentlige finansielle problemer hos debitor
- b) Betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd
- c) Innvilget utsettelse av betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller i andre avtalevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor

- d) Det anses som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debitors bo blir tatt under konkursbehandling

Gruppenedskrivninger

Utlån, som ikke har vært gjenstand for individuelle vurderinger for verdifall, vurderes samlet i grupper. Utlån som er vurdert for nedskrivning individuelt, men hvor objektive bevis mangler, medtas også i gruppevurderingen. Beregningen av nedskrivningsbehov foretas på kundegrupper med tilnærmet like risiko- og verdiegenskaper og er basert på risikoklassifisering og tapserfaring for kundegruppene.

Grupper av utlån nedskrives for verdifall dersom det foreligger objektive bevis for:

- Negative endringer i betalingsstatus til debitorer i utlånsgruppen
- Inntrufne realøkonomiske effekter som på balansedagen ikke er fullt hensyntatt i bankens risikoklassifiseringssystem

De makroøkonomiske tendensene som er registrert er forsøkt tatt høyde for i bankens gruppenedskrivningsmodell gjennom påslag i makrojusteringer.

2.3.3 Finansielle derivater

Finansielle derivater er kontrakter som er inngått for å nøytralisere en allerede aktuell rente- eller valutarisiko banken har påtatt seg, samt risiko for banken ved salg av strukturerte produkter. Derivatene omfatter valuta- og renteinstrumenter samt instrumenter knyttet til strukturerte produkter. Finansielle derivater bokføres til virkelig verdi med verdiendring over resultatet, og balanseføres brutto pr. kontrakt som henholdsvis eiendel eller gjeld.

2.3.4 Sikring

For bankens innlån til fastrentebetingelser inngått etter 31.12.2006 benyttes virkelig verdisikring med verdiendringer over resultatet. Banken verdisikrer renterisiko på individuelt nivå. Det eksisterer en entydig, direkte og dokumentert sammenheng mellom verdiendringer på sikringsinstrumentet og sikringsobjektet. Sammenhengen dokumenteres ved en test av sikringseffektivitet ved inngåelse av transaksjonen og gjennom sikringsforholdets løpetid. Sikringsgevinster og -tap medfører en justering i den balanseførte verdien av sikrede lån. Disse sikringsjusteringene i balanseført verdi amortiseres over gjenværende sikringsperiode ved en justering i lånets effektive rente dersom sikringen ikke lenger er effektiv, dersom sikring avbrytes eller ved annen opphør av sikring. Ved å benytte nevnte prinsipp gir det en riktig regnskapspresentasjon som er i samsvar med bankens rentestyring og reelle økonomiske utvikling. Fastrenteavtaler inngått før 31.12.2006 vurderes til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

2.4 Varige driftsmidler

Anleggsmidler er vurdert til historisk kostpris inkl. direkte henførbare kostnader fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Når eiendeler blir solgt eller avhendet blir kostprisen og akkumulerte avskrivninger tilbakeført i regnskapet, og evt. gevinst eller tap

fra salget/avhendingen blir resultatført. Kostprisen for anleggsmidler er kjøpsprisen, inkludert avgifter og direkte oppkjøpskostnader knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at anleggsmiddelet er tatt i bruk, reparasjon og vedlikehold, blir kostnadsført.

Det blir foretatt dekomponering av vesentlige varige driftsmidler for avskrivningsformål, når komponentens anskaffelseskost er betydelig i forhold til total anskaffelseskost og brukstid er vesentlig forskjellig.

Avskrivning er beregnet ved bruk av lineær metode over følgende tidsperioder:

Tomter	Avskrives ikke
Fritidseiendommer	Avskrives ikke
Bygninger	50 år
Inventar	8-10 år
Biler	5 år
Kontormaskiner	5 år
IT-utstyr	3-5 år

Det foretas årlig en revurdering av resterende levetid og restverdier for hvert driftsmiddel. Ved hvert rapporteringstidspunkt vurderes hvorvidt det foreligger indikasjoner på fall i materielle eiendelers verdi. Dersom slike indikasjoner foreligger, beregnes eiendelens gjennvinnbare beløp. Eiendelens balanseførte beløp nedskrives umiddelbart til gjennvinnbart beløp, om bokført verdi er høyest. Tilsvarende vurderes det hvorvidt grunnlaget for tidligere nedskrivninger er til stede. Dersom grunnlaget for tidligere års nedskrivninger ikke lenger er tilstede, reverseres tidligere års nedskrivninger over resultatet. Varige driftsmidler presenteres således til historisk kost fratrukket akkumulerte avskrivninger og akkumulerte tap ved verdifall. Driftsmidler som hver for seg er av mindre betydning, eksempelvis PC-er og annet kontorutstyr, vurderes ikke individuelt for restverdier, levetid eller varig verdifall, men vurderes som grupper. Anlegg under utførelse er klassifisert som anleggsmidler og er regnskapsført til pådratte kostnader relatert til anleggsmiddelet. Anlegg under utførelse blir ikke avskrevet før anleggsmiddelet blir tatt i bruk. Gevinst eller tap ved salg av varige driftsmidler resultatføres løpende.

2.5 Leasing

Konsernet som leietaker

Morbanken har leieavtaler for bankens biler og kontormaskiner med datterselskapet Møre Finans AS, som forvalter leasing av driftsmidler til bankens kunder. Se note 15 for varige driftsmidler for nærmere beskrivelse av beløp. Interne leieforhold er eliminert i konsernregnskapet.

Konsernet har som leietaker bare inngått operasjonelle leieavtaler. I det konsoliderte regnskapet innregnes leiebetalinger som kostnader i resultatregnskapet lineært over løpetiden til leieavtalen med mindre en annen systematisk måte bedre gjenspeiler brukerverdien over tid. Leievilkårene er mellom 3 til 10 år. Opera-

sjonelle leieavtaler er hovedsaklig relatert til leie av kontorlokaler og driftsavtale av IT-systemer.

Konsernet som utleier

Driftsmidler til utleie (finansiell leasing) er i balansen oppført som fordringer lik nettoinvesteringen i leiekontrakten med fradrag for annuitetsmessige avskrivninger i samsvar med betalingsplan. Kontrakter med garantert restverdi avskrives til denne over kontraktens løpetid. Avskrivningsdelen av annuiteten er ført til fradrag i brutto leiefinansieringsinntekter. Netto leiefinansieringsinntekter består da av rentedelen av leieinntekten. Skattemessig gjennomføres avskrivningene på leasingobjektene etter saldometoden.

2.6 Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler ervervet separat balanseføres til kost. Kostnaden ved immaterielle eiendeler ervervet ved oppkjøp balanseføres til virkelig verdi i åpningsbalansen i konsernet. Balanseførte immaterielle eiendeler regnskapsføres til kost, redusert for eventuell av- og nedskrivning.

Økonomisk levetid er enten bestemt eller ubestemt. Immaterielle eiendeler med bestemt levetid avskrives over økonomisk levetid og testes for nedskrivning ved indikasjoner på verdifall. Avskrivningsmetode og – periode vurderes minst årlig. Endringer i avskrivningsmetode og/eller – periode behandles som estimatendring.

Immaterielle eiendeler med ubestemt levetid testes for nedskrivning minst årlig, enten individuelt eller for kontantstrømgenererende enheter. En kontantstrømgenererende enhet er den minste identifiserbare gruppe som genererer inngående kontantstrøm som i alt vesentlig er uavhengig fra andre eiendeler eller grupper. Immaterielle eiendeler med ubestemt levetid avskrives ikke.

Goodwill

Forskjellen mellom anskaffelseskost ved oppkjøp og virkelig verdi av netto identifiserbare eiendeler på oppkjøpstidspunktet er i tråd med IFRS 3 klassifisert som goodwill.

Goodwill føres i balansen til anskaffelseskost, fratrukket eventuelle akkumulerte nedskrivninger. Goodwill avskrives ikke, men testes minst årlig for verdifall iht. IAS 36. Goodwill allokteres da til kontantstrømgenererende enheter. Dersom det finnes indikasjoner på nedskrivningsbehov mellom de årlige vurderingene blir det foretatt en vurdering hvorvidt neddiskontert kontantstrøm relatert til goodwill overstiger regnskapsført verdi av goodwill. Dersom den diskonterte kontantstrømmen er lavere enn regnskapsført verdi, vil goodwill bli nedskrevet til virkelig verdi.

Lisenser og programvare

Beløp betalt for lisenser og programvare balanseføres og avskrives lineært over forventet brukstid. Forventet brukstid er normalt fem år. Kjøpt programvare balanseføres til anskaffelseskost med tillegg av utgifter for å bringe programvaren klar til bruk. Identifiserbare utgifter til egenutviklet programvare, som kontrolleres av

konsernet og der det er sannsynlig at økonomiske fordeler dekker utviklingsutgiftene på balansetidspunktet, balanseføres som immaterielle eiendeler. Direkte utgifter inkluderer utgifter til ansatte direkte involvert i programutviklingen, materiell og en andel av relevante overheadutgifter. Utgifter knyttet til vedlikehold av programvare og IT-systemer kostnadsføres løpende over resultatregnskapet. Balanseførte programvareutgifter avskrives over forventet økonomisk levetid, som normalt er fem år. Vurdering av nedskrivningsbehov følger de samme prinsipper som beskrevet under andre varige driftsmidler.

2.7 Verdifall på ikke-finansielle eiendeler

En nedskrivning resultatføres med forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi med fradrag av salgskostnader og bruksverdi. Ved vurdering av verdifall, grupperes anleggsmidlene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige kontantstrømmer (kontantstrømgenererende enheter). En kontantstrømgenererende enhet er den minste identifiserbare gruppe som genererer inngående kontantstrøm, som i alt vesentlig er uavhengig fra andre eiendeler eller grupper. Ved hver rapportering vurderes mulighetene for reversering av eventuelle tidligere nedskrivninger på ikke-finansielle eiendeler (unntatt goodwill).

2.8 Avsetninger og forpliktelser

Denne beskrivelsen gjelder ikke avsetninger beskrevet i pkt. 2.3.2 vedr. tap på utlån/garantier mv. vurdert til amortisert kost. En avsetning blir regnskapsført når selskapet har en gjeldende (rettslig eller antatt) forpliktelse som en følge av hendelser som har skjedd, og det kan sannsynliggjøres (mer sannsynlig enn ikke) at det vil skje et økonomisk oppgjør som følge av hendelsen, og at beløpet kan måles pålitelig. Eventuelle avsetninger er gjennomgått hver balansedato og vurdert til det beste estimatet på forpliktelsen. Ved uvesentlig tidsavvik er avsetningen lik utgiften som kreves for å bli fri fra forpliktelsen. Når tidsavviket er vesentlig vil avsetningen være lik nåverdien av fremtidige utbetalinger til å dekke forpliktelsen. Økning i avsetningen som følge av tiden presenteres som rentekostnader. Konsernet har ikke restruktureringsavsetninger ved utgangen av 2011.

Det er opplyst om vesentlige betingede forpliktelser, med unntak av betingede forpliktelser hvor sannsynligheten for forpliktelsen er lav. En betinget eiendel er ikke regnskapsført i årsregnskapet, men opplyst om dersom det foreligger sannsynlighet for at en fordel vil tilflyte konsernet.

2.9 Egenkapital

Utbytte på egenkapitalbevis og avsetning til utbyttemidler for lokalsamfunnet klassifiseres som annen egenkapital frem til det er vedtatt av bankens forstanderskap.

EGNE EGENKAPITALBEVIS

Pålydende av egne egenkapitalbevis er presentert i balansen som et negativt egenkapitalelement. Kjøpspris utover pålydende er ført mot grunnfondet og utjevningsfondet i.h.t. deres innbyrdes forhold. Tap eller gevinst på transaksjoner med egne egenkapital-

bevis blir bokført direkte mot grunnfondet og utjevningsfondet i.h.t. deres innbyrdes forhold.

Kostnader ved egenkapitaltransaksjoner

Transaksjonskostnader knyttet til en egenkapitaltransaksjon blir regnskapsført direkte mot egenkapitalen.

Andre egenkapitalposter

Verdireguleringsfondet består av samlede nettoverdiendringer i virkelig verdi for finansielle instrumenter klassifisert som tilgjengelig for salg. Fond for urealistiske gevinster knytter seg til endring i kredittspread ved beregning av virkelig verdi av konsernets verdipapirgjeld. Realiserte gevinster og tap, samt nedskrivninger resultatføres i den perioden de oppstår. Konsernet har ikke konvertible obligasjoner eller andre instrumenter som kan omgjøres til egenkapital.

2.10 Inntektsføring

Renteinntekter inntektsføres ved bruk av effektiv rentemethode. Dette innebærer løpende inntektsføring av renter med tillegg av amortisering av etableringsgebyrer. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Alle gebyrer som overstiger direkte transaksjonsutgifter knyttet til rentebærende inn- og utlån inngår i beregningen av balansepostens effektive rente og amortiseres over forventet løpetid.

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemethode benyttes både for balanseposter som vurderes til amortisert kost, og balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet, med unntak av etableringsgebyrer på utlån til virkelig verdi som inntektsføres når de oppjettes. Renteinntekter på nedskrevne egasjementer beregnes som effektiv rente av nedskrevet verdi. Renteinntekter på finansielle instrumenter inkluderes på linjen for "Netto renteinntekter".

Alle gebyrer relatert til betalingstransaksjoner inntektsføres løpende. Honorarer og gebyrer fra salg eller formidling av aksjer, aksjefond, eiendom eller andre investeringsobjekter som ikke genererer balanseposter i bankens regnskaper, inntektsføres når de er opptjent. Kundehandler med finansielle instrumenter vil generere inntekter i form av marginer og kurtsje, som inntektsføres når handelen er gjennomført. Margininntekter vil kunne være realiserte på tidspunkt for kontraktsinngåelse, men vil også kunne inneholde en kreditrisikopremie knyttet til kundens evne til å gjøre opp mulige forpliktelser som følge av fremtidige endringer kontraktens markedsverdi. Dersom marginen inneholder en kreditrisikopremie vil denne inntektsføres i takt med opptjeningen. Utbytte på aksjer i selskaper inntektsføres når utbyttet er endelig mottatt.

2.11 Ansattelytelser - pensjon

All lønn og annen godtgjørelse til adm. direktør, styret, ansatte i konsernet og andre nærstående parter er kostnadsført ved regnskapsårets slutt. Se note 12 for beskrivelse av ytelser til adm. direktør og nærstående parter vedr. lønn, annen godtgjørelse, pensjonskostnader og lån/garantier.

Ytelsesplan pensjon

Konsernet har tilbydd sine ansatte pensjoner definert som ytelsesplaner (alderspensjon). Ytelsesplanen er sikret gjennom innbetalinger til bankens pensjonskasse. Den eksisterende ytelsesbaserte pensjonsordningen ble lukket for nye medlemmer pr 31.12.2009.

Pensjonsforpliktelsene er vurdert av aktuar årlig. Pensjonsforpliktelsene og pensjonskostnaden er fastsatt ved bruk av en lineær opptjeningsformel. En lineær opptjeningsformel fordeler opptjeningen av fremtidige pensjonsytelser lineært over opptjeningstiden, og betrakter opptjente pensjonsrettigheter til de ansatte i løpet av en periode som årets pensjonskostnad.

Aktuarielle gevinster eller tap er amortisert over gjenværende gjennomsnittlig opptjeningstid dersom avviket utgjør 10% eller mer av det høyeste av de samlede pensjonsforpliktelser og samlede pensjonsmidler ved begynnelsen av året. Pensjonsforpliktelser er beregnet med utgangspunkt i nåverdien av fremtidig kontantstrøm. Diskonteringsrenten baseres på 10-års statsobligasjoner, tillegg påslag for pensjonsforpliktelsesens varighet utover 10 år, herunder differansen mellom 10 års og 30 års eurorente.

Alle konsernets ansatte deltok i AFP-ordningen til finansnæringen, som innebar at alle ansatte kunne velge å gå av med førtidspensjon fra og med 62 år. Denne ordningen ble i februar 2010 vedtatt avvirket og det ble kun mulig å gå av med førtidspensjon etter den gamle ordningen fram til 31.12.2010. Gevinsten ved avviklingen av ordningen ble inntektsført i 2010, og presentert som en reduksjon av lønnskostnader. En gjenværende avsetning gjelder selskapets forpliktelse for personer som er førtidspensjonister i den gamle ordningen.

Som erstatning for den gamle AFP-ordningen er det etablert en ny AFP-ordning. Den nye AFP-ordningen er, i motsetning til den gamle, ikke en førtidspensjonsordning, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut den nye AFP-ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år. Den nye AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetaling kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet.

Eventuell introduksjon av en ny ytelsesplan eller en forbedring av nåværende ytelsesplan medfører endringer i pensjonsforpliktelsen. Dette blir kostnadsført lineært frem til effekten av endringen er opptjent. Innføring av nye ordninger eller endringer i eksisterende ordninger som skjer med tilbakevirkende kraft slik at de ansatte umiddelbart har opptjent en friplise (eller endring i friplise) resultatføres umiddelbart. Gevinst eller tap knyttet til innskrenkninger eller avslutning av pensjonsplaner resultatføres når dette skjer.

Tilskuddsplan pensjon

Morbanken vedtok i desember 2009 frivillig overgang fra ytelsesbasert pensjonsordning til innskuddsbasert pensjonsordning. De ansatte som valgte å gå over ble meldt inn i innskuddsbasert pensjonsordning med virkning fra 1. januar 2010. Innskuddsordningen er vedtatt å ha innskuddssatser på 5 % for lønn i intervallet opp til 6 ganger folketrygdens grunnbeløp (G) og 8 % for lønn i intervallet 6 til 12 G.

Bankens datterselskap Møre Eiendomsmegling AS har ytet innskuddsbasert pensjonsordning til sine ansatte. Tilskuddet blir fastsatt som 2 % av den ansattes lønn, og selskapets forpliktelse er fullt ut innfridd ved tilskuddsbetalingen. Tilskuddet regnskapsføres som periodens pensjonskostnad.

Pensjonspremier knyttet til innskuddsplaner kostnadsføres når de påløper.

2.12 Skatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Utsatt skattefordel er regnskapsført da det er sannsynlig at konsernet vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd til å nyttiggjøre skattefordelen. På hver balansedato foretar konsernet en gjennomgang av regnskapsført utsatt skattefordel og dets regnskapsførte verdi. Konsernet vil eventuelt redusere utsatt skattefordel i den grad konsernet ikke lenger kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidig skattesats til de selskapene i konsernet hvor det har oppstått midlertidige forskjeller. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er regnskapsført uavhengig av når forskjellene vil reverseres. Utsatt skattefordel er ført opp til nominell verdi og er rapportert på egen linje i balansen. Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad dette relaterer seg til forhold som er regnskapsført direkte mot egenkapitalen.

2.13 Driftssegmenter

For ledelsesformål er konsernet organisert i forskjellige forretningsområder etter tjenestespekter/produkttilbud og type kunde. Inndelingen er basert på den samme inndelingen og rapporteringen som løpende skjer til bankens ledelse og styre. Inndelingen utgjør

basen for primær segmentrapportering. Inndeling i driftssegmenter og finansiell informasjon vedrørende segmenter er presentert i note 8. Det vesentligste av inntekter og kostnader er fordelt på konsernets driftssegmenter etter reelt forbruk eller aktivitetsbaserte fordelingsnøkler.

2.14 Finansielle garantier og forpliktelser

Konsernet utsteder finansielle garantier som ledd i den ordinære virksomheten. Disse er tapsvurdert etter de samme prinsipper som for utlån og gjengis i note 4.4.

2.15 Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon om konsernets posisjoner på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker konsernets posisjon på balansedagen, men som vil påvirke konsernets posisjon i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

2.16 Bruk av estimat i utarbeidelsen av årsregnskapet

Utarbeidelse av årsregnskapet i overensstemmelse med enkelte IFRS regnskapsstandarder krever at ledelsen i noen tilfeller benytter skjønnsmessige estimater og forutsetninger. Vurderingene er basert på historisk erfaring og forutsetninger som ledelsen mener er rimelige og fornuftige. Estimaten og forutsetningene som ligger til grunn, påvirker de rapporterte beløp på eiendeler, gjeld og poster utenom balansen, samt inntekter og kostnader i de presenterte årsregnskapene. Det er risiko for at faktiske resultater senere, til en viss grad, kan avvike fra estimater og forutsetninger som er lagt til grunn.

Enkelte regnskapsprinsipper anses som spesielt viktige for å belyse konsernets finansielle stilling fordi det kreves at ledelsen gjør vanskelige eller subjektive vurderinger og fastsetter estimater som i hovedsak relaterer seg til saker som er usikre i utgangspunktet.

Ledelsen vurderer at de viktigste områdene som det er knyttet kritiske estimater og forutsetninger til er:

Nedskrivning på utlån

Konsernet gjennomgår låneporteføljen minst hvert kvartal. Engasjement blir gjennomgått individuelt og vurdert nedskrevet når objektive bevis for verdifall foreligger eller senest ved mislighold over 90 dager.

Det gjennomføres videre nedskrivningsvurderinger for grupper av utlån. Det vises til note 4.3 for ytterligere beskrivelse av prinsipper og metodikk.

I forbindelse med nedskrivningsvurderinger skal alle kontantstrømmer på engasjementene i prinsippet identifiseres, og det skal gjøres en vurdering av hvilke kontantstrømmer som er utsatte. Med bakgrunn i det store antall engasjementer som er gjenstand for vurdering både på individuelt nivå og gruppenivå, må slike beregninger skje med utgangspunkt i tilnærmin- ger og erfaringstall.

Virkelig verdi på finansielle instrument – herunder derivater

For finansielle instrumenter som ikke handles i et aktivt marked benyttes ulike verdsettelsesmetoder for å fastsette virkelig verdi. Ytterligere informasjon samt beskrivelse av teknikkene gis i regnskapsprinsippene pkt. 2.3. Det henvises også til notene 5.4-5.7 som omhandler finansielle instrument.

Verdipapirgjeld

Verdipapirgjeld med fast rente inngått før 31.12.2006 er vurdert til virkelig verdi over resultatet. For denne beholdningen er det tatt hensyn til endringer i kredittspread ved verdifastsettingen. Ved verdsettelse har banken benyttet verddivurderinger som er basert på forutsetninger som en forventer markedet vil legge til grunn. Tilleggsinformasjon vises i note 5.5.

Pensjonsforpliktelser

Nåverdien av pensjonsforpliktelser avhenger av flere faktorer som fastsettes ved bruk av en rekke aktuarmessige forutsetninger. Enhver endring i disse forutsetningene vil påvirke balanseført beløp for pensjonsforpliktelsen. Diskonteringsrenten fastsettes ved årsslutt. Dette er renten som benyttes for å beregne nåverdien av fremtidige nødvendige utbetalinger for å dekke pensjonsforpliktelsen. Diskonteringsrenten baseres på 10-års statsobligasjoner, samt swap-rentene i interbankmarkedet for ekstrapolering av krumningen over 10 år, slik at vi oppnår tilnærmet lik forfallstid som pensjonsforpliktelsen. Andre grunnleggende forutsetninger for pensjonsforpliktelsen er delvis basert på faktiske markedsforhold. Forutsetningene om døds- og uføretrykningen er basert på standardiserte forutsetninger, samt andre demografiske faktorer. Tilleggsinformasjon vises i note 13.

3 RISIKOSTYRING

Strategi

Sparebanken Møres langsiktige strategiske utvikling og måloppnåelse støttes ved god risiko- og kapitalstyring. Overordnet formål med risikostyring og – kontroll er å sikre at man oppnår de fastsatte mål, sikre effektiv drift, håndtering av risikoer som kan hindre oppnåelse av forretningsmessige mål, sikre intern og ekstern rapportering av høy kvalitet, og sikre at konsernet opererer i samsvar med relevante lover, regler og interne retningslinjer. Å ta risiko er et grunnleggende trekk ved å drive bankvirksomhet, og risikostyring er således et sentralt område i den daglige driften og i styrets løpende fokus.

Styret i Sparebanken Møre har vedtatt overordnede retningslinjer for styring og kontroll i konsernet, samt vedtatt egen risikopolitik. Konsernet skal ha lav til moderat risikoprofil, hvor inntjeningen skal være et produkt av kunderelaterte aktiviteter, og ikke finansiell risikotaking. Det er videre vedtatt egne policyer for hvert vesentlige risikoområde; kredittrisiko, motpartsrisiko, markedsrisiko og likviditetsrisiko. Risikostrategiene vedtas av styret, og revideres minimum årlig eller når spesielle forhold skulle tilsi det. Konsernet har etablert en oppfølgings- og kontrollstruktur som skal sørge for at strategisk plans overordnede rammeverk blir overholdt.

Bedriftskultur, organisering og ansvar

Risikostyringsprosessen er fundert på bankens og konsernets bedriftskultur. Denne inkluderer ledelsesfilosofi, lederstil og menneskene i organisasjonen. De ansattes integritet, verdigrunnlag og etiske holdninger er fundamentale elementer i en velfungerende bedriftskultur. Velutviklede kontroll- og styringstiltak kan ikke kompensere for en dårlig bedriftskultur. Med bakgrunn i dette har Sparebanken Møre etablert klare etiske retningslinjer og et tydelig verdigrunnlag som er godt kommunisert i hele organisasjonen.

Sparebanken Møre legger vekt på uavhengighet i risikostyringen. Ansvaret for, og gjennomføringen av risikostyring og kontroll er derfor delt mellom styret, ledelsen og ulike forretningsenheter/operative ledere.

Styret i Sparebanken Møre har det overordnede ansvaret for å påse at banken og konsernet har en kapitaldekning som er tilstrekkelig ut fra ønsket risiko og konsernets virksomhet, samt sørge for at Sparebanken Møre er tilstrekkelig kapitalisert ut fra regulatoriske krav. Styret skal videre påse at risikostyringen og internkontrollen er god og systematisk, og at dette er etablert i samsvar med lover og forskrifter, vedtekter, pålegg, eksterne og interne retningslinjer. Styret fastsetter videre prinsippene og retningslinjene for risikostyring og internkontroll for de ulike aktivitetsnivåene, og reviderer og vedtar jevnlig, og minst årlig, ulike strategier og retningslinjer for risikostyringen.

Revisjonsutvalget velges av og blant styrets medlemmer. Utvalget er et underutvalg av styret, hvis formål

er å foreta mer grundige vurderinger av utpekte saksområder og rapportere resultatet til styret. Revisjonsutvalget skal se til at institusjonen har en uavhengig og effektiv ekstern og intern revisjon og en tilfredsstillende regnskapsrapportering og risikohåndtering i samsvar med lover og forskrifter.

Administrerende direktør har ansvar for at det er etablert en forsvarlig risikostyring og internkontroll på basis av vurderinger, prinsippfastsettelse og retningslinjer fastsatt av styret. Administrerende direktør er ansvarlig for at det etableres et godt kontrollmiljø på alle nivåer i banken, og skal gjennomføre en løpende oppfølging av endringer i bankens risikoer, og påse at disse er forsvarlig ivarettatt i samsvar med styrets retningslinjer. Administrerende direktør skal sørge for at bankens risikostyring og internkontroll er dokumentert i henhold til gjeldende lover, regler, forskrifter og vedtekter, og skal minst én gang i året utarbeide en samlet vurdering av risikosituasjonen, som skal forelegges styret til behandling.

Avdeling risikostyring har ansvar for å utarbeide systemer, retningslinjer og prosedyrer for å identifisere, måle, rapportere og følge opp bankens viktigste iboende risikoer. Avdelingen har ansvaret for å sørge for at Sparebanken Møres totale risikoeksponering blir rapportert til administrerende direktør og styret, herunder resultater av gjennomførte stresstester. Videre har avdelingen det koordinerende hovedansvaret for konsernets IRB-prosess. Funksjonen er en sentral premissleverandør og rådgiver i strategiprosessen knyttet til risikovurderinger, risikotoleranse og operasjonalisering av bankens overordnede mål med hensyn til risikoer. Avdelingen inngår i Seksjon Økonomi & Styring som rapporterer direkte til administrerende direktør.

Avdeling compliance og risikokontroll inngår også i Seksjon Økonomi & Styring. I henhold til krav i verdipapirhandelsloven med tilhørende forskrift er Sparebanken Møre pålagt å ha etablert en slik funksjon. Sparebanken Møres styre vedtar årlig egen complianceinstruks, og det utarbeides en årlig arbeids- og handlingsplan for funksjonen. Leder for avdelingen rapporterer til Sparebanken Møres administrerende direktør, men er organisatorisk underlagt leder for Seksjon Økonomi & Styring. Avdelingen har også ansvar for å lede årlig ICAAP-arbeid, og for å koordinere årlig internkontrollbekreftelser fra de operative lederne.

Avdeling Økonomi og regnskap har ansvaret for konsernets samlede økonomistyring/-rapportering og regnskapsrapportering.

Sparebanken Møres operative ledere på vesentlige virksomhetsområder skal aktivt engasjere seg i prosessen rundt vurderingen av om etablert risikostyring og internkontroll blir gjennomført som forutsatt. Det legges til grunn at ledere på alle plan i organisasjonen overvåker vedtatte kontrolltiltak innenfor sitt ansvarsområde.

Sparebanken Møres kredittkomiteer behandler større engasjement og saker av spesiell karakter, og skal avgi en uavhengig innstilling til fullmakthaver. Sparebanken Møre har regionale kredittkomiteer, som ledes av regionbanksjef, i tillegg til administrerende direktørs kredittkomité. Kredittkomiteene legger særskilt vekt på å avdekke risiko i tilknytning til den enkelte søknad og gjennomfører en egen vurdering av kredittrisiko. I tillegg til dette vurderes om det enkelte engasjement er i henhold til konsernets kredittrisikostrategi, kredittpolitikk, bevilgningsreglement og kredittbehandlingsrutiner.

Internrevisor er en overvåkningsinstitusjon som, uavhengig av administrasjonen for øvrig, foretar systematiske risikovurderinger, kontroller og undersøkelser av Sparebanken Møres internkontroll for å vurdere om den virker hensiktsmessig og betryggende. Bankens styre godkjenner internrevisjonens ressurser og årsplaner. Internrevisor skal også diskutere plan og omfang av revisjonsarbeidet med revisjonsutvalget. Internrevisjonen i Sparebanken Møre ble i 2011 håndtert av PWC. Med virkning fra 1. februar 2012 vil BDO være leverandør av internrevisortjenester til Sparebanken Møre.

Rapportering

Sparebanken Møre har fokus på korrekt, fullstendig og tidsriktig rapportering av risiko- og kapitalforhold. Med bakgrunn i dette er det etablert flere ulike periodiske rapporteringer som er rettet mot bankens ledergruppe og styret, samt rapporteringer som er rettet ut mot de enkelte regioner og avdelinger, herunder også mot kundeansvarlige. De mest vesentlige rapporteringene som utarbeides gjennom året angis nedenfor:

ICAAP gjennomføres og rapporteres minst årlig. Prosessen ledes av avdeling compliance og risikokontroll. Styret tar aktivt del i gjennomgangen og etablerer eierskap til prosessen, blant annet gjennom ICAAPs sentrale rolle i langsiktig strategisk plan. Det er utarbeidet egne retningslinjer for arbeidet med ICAAP i Sparebanken Møre. ICAAP gjennomgås i bankens ledergruppe, styret og kontrollkomité.

Balansert Målstyringsrapport (BMS) utarbeides hver måned og synliggjør status og utvikling på de viktigste faktorene for Sparebanken Møres måloppnåelse. Rapporten oversendes til banksjefer, regionbanksjefer, bankens ledergruppe, og er en integrert del av den økonomiske rapporteringen til styret.

Risikorapport utarbeides månedlig. Denne er et sentralt element i Sparebanken Møres løpende oppfølging av risikobilaget. Risikorapport etter påfølgende kvartalslutt er også utvidet med utfyllende kommentarer fra ulike fagmiljø i konsernet, herunder sjeføkonom, konseptansvarlig næringsliv, konseptansvarlig personmarked og banksjef finans og valuta. Rapporten behandles i bankens ledergruppe, revisjonsutvalg og styret, samt at kontrollkomiteen mottar kopi av kvartalsvis risikorapport.

Internkontrollrapportering utarbeides årlig for alle forretningsområder og regioner. I denne gjennomføres det en vurdering av om internkontrollen er tilstrekkelig i forhold til risikotoleransen som omfatter vurdering og kommentarer til eget arbeid med internkontrollen, gjennomgang av alle viktige risikoområder, vurdering av egen etterlevelse av eksternt og internt regelverk, samt foreslåtte og planlagte forbedringstiltak. Internkontrollrapporteringen behandles i bankens ledergruppe, revisjonsutvalg og styret, samt gjennomgås for bankens kontrollkomité.

Compliancerapporter utarbeides periodisk, og inneholder elementer knyttet til vurdering av compliance-risiko og kontroll, testing av etterlevelse og resultat av tester, revurderinger og plan for implementering av retningslinjer, oppfølging av merknader fra eksternt og intern revisor, oppfølging av merknader fra Finanstilsynet, avvikshåndtering internkontroll mv. Compliancerapporter behandles i bankens ledergruppe, revisjonsutvalg og styret, samt gjennomgås for bankens kontrollkomité.

Rapporter fra eksternt og intern revisor behandles av bankens ledergruppe, revisjonsutvalg og styret. Både intern og eksternt revisor har (minst) årlige møter med revisjonsutvalget og kontrollkomiteen.

Rapportering om utlån til boligformål utarbeides kvartalsvis for bankens styre.

Rapporteringsportal er etablert i Sparebanken Møre hvor hver enkelt medarbeider med kundeansvar har tilgang til rapporter som viser status og utvikling i sin porteføljes kredittrisiko. Portalen er hierarkisk oppbygd slik at ledelsen i Sparebanken Møre kan følge utviklingen innenfor sitt ansvarsområde. Rapporteringene benyttes også til analyser av kunder, porteføljer og bransjer. Portalen gir videre kundeansvarlige oversikt over kunders posisjoner og rammer relatert til eksponering i finansielle instrument.

Økonomi- og regnskapsrapporter utarbeides månedlig (herunder månedlig beregning av gruppevis nedskrivninger, samt kvartalsvise tapsgjennomganger av portefølje med fokus på individuelle nedskrivningsbehov). Rapporteringen behandles i bankens ledergruppe, revisjonsutvalg og styret. Kontrollkomiteen får etter hvert kvartalsslutt en særskilt gjennomgang av kvartalsregnskapet, herunder økonomisk og risikomessig utvikling.

Kapitalstruktur

Sparebanken Møres kapital er sammensatt ut fra flere hensyn. De viktigste er konsernets størrelse, det internasjonalt rettede næringslivet i Møre og Romsdal og et stabilt marked for langsiktig funding ved behov. Videre er konsernets langsiktige strategiske plans innvirkning vesentlig i forhold til hvilken kapitalstruktur Sparebanken Møre skal ha.

Vurdering av risikoprofil, kapitalbehov og lønnsomhet bygger til en hver tid på Sparebanken Møres langsiktige strategiske plan. Det gjennomføres en beregning av konsernets kapitalbehov (minst) ved årlig ICAAP. Konsernets kapital skal til enhver tid oppfylle min-

stekravet til kapitaldekning med tillegg av en buffer som samsvarer med Sparebanken Møres aksepterte risikotoleranser. Gjennom ICAAP klargjøres samtidig alternativer som konsernet kan gjennomføre dersom kapitaldekningen kommer under stress. Alternativene listes i prioritert rekkefølge, med beskrivelse av tiltak, samt angivelse av planlagt iverksettelse om nødvendig. Konsernets retningslinjer for ICAAP angir også kvantitative grenser for når alternativene formelt skal vurderes og eventuelt iverksettes.

Sparebanken Møre endret i 2011 sitt interne mål for kapitaldekning. Gjeldende langsiktige definerte mål er en kjernekapitaldekning på minimum 11 %, opp fra tidligere 10 %. Til grunn for målsettingen ligger blant annet de økonomiske scenarioene og de rammebetingelser som er hensyntatt i konsernets langsiktige strategiske plan. Langsiktig krav til lønnsomhet er definert med en egenkapitalavkastning etter skatt som er 6 prosentpoeng over langsiktige statsobligasjonsrenter.

Sparebanken Møre har som målsetting å oppnå økonomiske resultater som gir god og stabil avkastning på egenkapitalen. Resultatene skal sikre eierne av egenkapitalen en konkurransedyktig langsiktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på egenkapitalen. Egenkapitaleierens andel av nettoresultatet som avsettes til utbyttemidler, tilpasses egenkapitalsituasjonen. Sparebanken Møres resultatdisponeringer skal påse at alle egenkapitaleierne sikres likebehandling.

Kapitaldekningsregelverket

EUs direktiv for kapitaldekning (Basel II) ble innført i Norge fra 1. januar 2007. Formålet er å styrke stabiliteten i det finansielle systemet gjennom mer risikosensitiv kapitalkrav, bedre risikostyring og kontroll, tettere tilsyn og mer informasjon til markedet.

Kapitaldekningsforskriften bygger på tre pilarer:

- Pilar I – Minimumskrav til ansvarlig kapital
- Pilar II – Vurdering av samlet kapitalbehov og tilsynsmessig oppfølging (ICAAP)
- Pilar III – Offentliggjøring av informasjon

Sparebanken Møre benytter standardmetoden i Basel II ved beregning av kapitaldekning for kredittrisiko og markedsrisiko, og basismetoden for operasjonell risiko. Styret i Sparebanken Møre legger til grunn at konsernet skal være godt kapitalisert, både under lavkonjunkturer og høykonjunkturer. Kapitalvurderinger (ICAAP) gjennomføres årlig, og konsernets kapitalstrategi er basert på risiko i virksomheten, hvor effekten av ulike stressscenarier er tatt hensyn til.

Sparebanken Møre har søkt Finanstilsynet om godkjenning for bruk av Grunnleggende IRB-metode for kredittrisiko. Det vises også til note 19 om "Kapitaldekning" for ytterligere beskrivelser knyttet til Sparebanken Møres godkjennelsesprosess for IRB, samt kommentarer relatert til nytt regelverk gjennom Basel III.

Risikoeksponering og strategisk risikostyring

Sparebanken Møre eksponeres for flere ulike typer risikoer. De viktigste risikogruppene er:

- **Kredittrisiko:** Konsernets største risikoområde. Kredittrisiko defineres som risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Inkludert i dette risikoområdet er også motpartsrisiko og konsentrasjonsrisiko.
- **Markedsrisiko:** Risiko for tap i markedsverdier knyttet til porteføljer av finansielle instrumenter som følge av svingninger i aksjekurser, valutakurser og renter.
- **Likviditetsrisiko:** Risiko for at konsernet ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering. Nivået på institusjonens kapital vil være en sentral forutsetning for å kunne tiltrekke seg nødvendig funding til enhver tid.
- **Operasjonell risiko:** Risiko for tap som skyldes utilstrekkelige eller sviktende interne prosesser, svikt hos mennesker og i systemer eller eksterne hendelser.

Sparebanken Møre forsøker å ta hensyn til samspillet mellom de ulike risikoområdene ved fastsettelse av ønsket nivå på eksponering av risiko. Overordnet er det de interne forhold, rammebetingelser, kundegrunnlag mv. i konsernet som danner grunnlag for hvilken overordnet risikoeksponering man ønsker å legge til grunn.

Basert på evaluering av risikoprofil, styring og kontroll legger Sparebanken Møre følgende overordnet risikoeksponering til grunn for de ulike risikoområdene:

- **Kredittrisiko:** Det aksepteres moderat til betydelig risiko
- **Markedsrisiko:** Det aksepteres lav risiko
- **Likviditetsrisiko:** Det aksepteres moderat risiko
- **Operasjonell risiko:** Det aksepteres lav til moderat risiko

Konsernets risiko tallfestes blant annet gjennom beregninger av forventet tap og behov for økonomisk kapital for å kunne dekke uventede tap. Det beregnes forventet tap og økonomisk kapital for alle hovedgrupper av risiko, og for ulike forretningsområder i konsernet. Forventet tap beskriver det beløpet man statistisk sett må forvente å tape i løpet av en periode på 12 måneder. Økonomisk kapital beskriver hvor mye kapital konsernet mener er nødvendig for å dekke den faktiske risikoen konsernet har pådratt seg. Det er lagt til grunn statistiske metoder for beregning av økonomisk kapital, men beregningene forutsetter likevel noen tilfeller bruk av kvalitative vurderinger. Det vises for øvrig til note 19 om "Kapitaldekning" for ytterligere kommentarer vedrørende økonomisk kapital.

Kredittrisiko

Kredittrisiko representerer Sparebanken Møres største risikoområde. Inkludert i dette risikoområdet inngår også motpartsrisiko og konsentrasjonsrisiko. Konsernet eksponeres for denne risikoformen gjennom utlåns- og leasingprodukter til privatmarkeds- og næringslivskunder, samt gjennom aktiviteter i Sparebanken Møres Finans- og Valutaseksjon.

Kreditrisikostategien revideres og vedtas årlig av styret. Strategien fokuserer på risikosensitive rammer som er satt sammen slik at de på en mest hensiktsmessig og effektiv måte styrer konsernets risikoprofil på kredittområdet. Videre er det etablert rammer, retningslinjer og fullmaktsreglement som bygger opp under Sparebanken Møres kredittstrategi og langsiktige strategiske plan.

Sparebanken Møres kjerneverdier er "Nær, Kompetent og Solid". Disse verdiene skal reflekteres i alle kontaktpunkt med markedet, skape merverdi for kundene og bidra til å skape positiv oppfatning av Sparebanken Møre. Kredittpolitikken skal videre fremme en kredittkultur der kredittverdighet sees i et langsiktig perspektiv, der generelle og bransjemessige konjunktursvingninger tas hensyn til. Sparebanken Møre skal fremstå med høy etisk standard, og skal ikke bli forbundet med aktiviteter, kunder eller bransjer med tvilsomt renommé. Konsernet er åpent for alle typer kunder innenfor definerte markedsområde, og det skal ikke finne sted diskriminering basert på kundens alder, kjønn, nasjonalitet, religion eller sivil status.

Sparebanken Møres geografiske kjerneområde er Møre og Romsdal. Det er likevel adgang til å gi finansiell bistand til investeringer/etableringer utenfor kjerneområdet når dette eiermessig er knyttet til enkeltpersoner eller selskaper i/fra Møre og Romsdal. Konsernet har også strategisk fokus innen bransjen "Småkraft", og for denne bransjen åpnes det for å håndtere kunder utenfor konsernets definerte kjerneområde.

Avdeling risikostyring har etablert månedlige porteføljestyrsrapporter som sikrer at eventuelle avvik fra de strategiske målene fastsatt i kredittstrategien blir avdekket. Konseptansvarlige for henholdsvis næringsliv og personmarked har et selvstendig ansvar for den løpende overvåkingen av status, for å avdekke avvik i forhold til de samme strategiske målene, og for å iverksette tiltak ved eventuelle avvik.

Styret er ansvarlig for konsernets innvilgelse av lån og kreditter. Innenfor visse rammer delegeres fullmakt til administrerende direktør for det operasjonelle ansvaret for beslutning i kredittsakene. Innenfor sine fullmakter kan igjen administrerende direktør videre delegeres fullmakter. Bevilgningsfullmakten er personlige og er gradert etter kriterier som størrelse på bevilgning, engasjementgrense (NL), kundens totale lånegjeld (PM), samt risikoklasse. Fullmaktene er videre knyttet til stillingsnivå.

Sparebanken Møre benytter aktivt interne rapporter for å overvåke nivå og utvikling av konsernets kredittportefølje. Hver enkelt medarbeider med kundeansvar har tilgang til rapporter som viser status og utvikling i sin porteføljes kredittisiko. Rapportene er hierarkisk oppbygd slik at ledelsen i banken kan følge utviklingen innenfor sitt ansvarsområde. Rapporteringene benyttes også til analyser av kunder, porteføljer og bransjer.

Konsernet har utarbeidet egne risikomodeller for næringslivssegmentet og personmarkedet som benyttes i månedlig måling og rapportering av kredittisiko.

Det er også utviklet egne søknadsscoremodeller for de to kundesegmentene som benyttes i kredittinnvilgelsesprosessen.

Det er hovedsakelig tre sentrale parametre innenfor kredittisiko som modelleres:

1. Sannsynlighet for mislighold (PD): PD beregnes pr kunde og angir sannsynlighet for at kunden skal misligholde sitt engasjement i løpet av de neste 12 måneder. Hver kunde får beregnet sin PD basert på statistiske modeller som benytter variabler av både eksterne og bankinterne informasjon, i form av både finansielle nøkkeltall og ikke-finansielle kriterier.

2. Tapsgrad ved mislighold (LGD): LGD angir hvor stor andel av engasjementet som forventes tapt ved mislighold. Vurderingene tar hensyn til verdier på kundens stilte sikkerheter, og de kostnader som vil oppstå ved inndrivelse av misligholdte engasjementer.

3. Forventet eksponering ved mislighold (EAD): EAD angir hvilken eksponering som forventes på et engasjement hvis og når dette går i mislighold.

De omtalte parametrene danner grunnlag for beregning av forventet tap (EL) og inngår i beregningen av økonomisk kapital. Ved å klassifisere kundene etter sannsynlighet for mislighold, samt beregne forventet tap og behovet for økonomisk kapital på kundenivå, får konsernet informasjon om nivået og utviklingen i den samlede kredittisikoen i totalporteføljen. Egne migrasjonsanalyser viser utviklingen av antall kunder og EAD mellom ulike risikoklasser i ulike perioder.

Treasuryrisiko

Treasuryrisiko er en del av den totale kredittisikoen i Sparebanken Møre. Det er definert styrevedtatte rammer for hvilken kredittfinansiering banken kan ha innen dette området. Eksponeringen er knyttet til obligasjoner og sertifikater i konsernets likviditetsportefølje, kortsiktige utlån til andre banker, og eksponering i forbindelse med finansielle derivater som er inngått for å nøytralisere en allerede aktuell rente- og valutarisiko. Sparebanken Møre har pådratt seg. Porteføljen består av velrenommerede relasjoner i inn- og utland.

Bankmotpartene som Sparebanken Møre kan inngå eksponering mot klassifiseres i 4 hovedgrupper:

1. Norske banker
2. Internasjonale banker
3. Norske banker uten eksplisitt kredittramme
4. Internasjonale banker uten eksplisitt kredittramme

I preklassifiseringen legges det vekt på å vurdere banker som Sparebanken Møre har et gjensidig (resiprositet) og langt forretningsmessig forhold til. Det er i tillegg behov for å ha tilstrekkelig konkurranse om de produkter og instrumenter det handles i, samt at Sparebanken Møre skal være markedsmessig og geografisk diversifisert.

Spesielt i forhold til plasseringer i internasjonale banker (og andre debitorer utenfor Norge) baserer Sparebanken Møre seg på de store offisielle ratingbyråene;

Standard & Poor, Moody's og Fitch. Om motparter blir satt på "negative outlook" eller får nedgradert rating gjennomføres det en ny intern vurdering i Sparebanken Møre om eksisterende kredittlinjer. Om nødvendig skal kredittlinje, og eventuell eksponering, reduseres eller fjernes.

Mot enkelte motparter er det opprettet CSA-avtaler (Credit Support Annex). Dette gir Sparebanken Møre sikkerhet utover en gitt eksponering. Avtalene med motpart definerer når pant skal overføres mellom partene. Sparebanken Møre praktiserer kontantpant mot sine motparter, som da motregnes mot posisjoner i finansielle instrument. Dette innebærer at markedsverdien av alle derivater inngått mellom Sparebanken Møre og motparten avregnes enten daglig eller ukentlig. Motpartsrisikoen vil da i stor grad elimineres.

Markedsrisiko

Sparebanken Møres markedsrisiko styres gjennom definerte posisjonsrammer for hvert risikoområde. Styring av markedsrisiko er nedfelt i Sparebanken Møres markedsrisikostategi. Strategien vedtas av styret, og gir de overordnede føringene for konsernets aktiviteter i kapitalmarkedet, herunder rammer for Sparebanken Møres samlede eksponeringer innenfor valuta, renter og aksjer.

Konsernets markedsrisiko kan splittes i følgende elementer:

- **Renterisiko:** Består av markedsrisiko knyttet til posisjoner i rentebærende finansielle instrumenter, herunder derivater med renteinstrumenter som underliggende. Plasseringer i obligasjonsfond og pengemarkedsfond inngår under renterisikovurderingen. Renterisiko knyttet til bankporteføljen, det vil si renterisiko som oppstår som et resultat av ulik rentebinding på lån og innskudd samt sikringsforretninger knyttet til denne, vurderes særskilt og vil ha et eget sett av risikorammer. Eksponering måles som potensielt tap ved en endring i rentenivået på 1 prosentpoeng. Det vises til note 5.2 for konsernets renterisiko.
- **Aksjerisiko:** Består av markedsrisiko knyttet til posisjoner i egenkapitalinstrumenter, inkludert derivater med egenkapitalinstrumenter som underliggende. Plasseringer i aksjefond og kombinasjonsfond medregnes under aksjerisikovurderingen. Aksjer i daterselskap er ikke inkludert.

Sparebanken Møres beholdning av egenkapitalinstrumenter er samlet i fem porteføljer:

- **Datterselskap** - eierposisjoner i foretak der det foreligger et konsernforhold, altså i et selskap der banken kan utøve innflytelse, er ment for varig eie eller faller naturlig under konsernets drift. Formålet med investeringen er av forretningsstrategisk art.
- **Virksomhetsstrategiske** - langsiktige eierskap i underleverandører og forretningspartnere som skal videreutvikle og sikre kvalitetsmessig gode leveranser av infrastruktur og produkter til bankens forretningsområde. Formålet med eierposisjonene er å bidra til å kunne påvirke utviklingen i industriens infrastruktur og produktleveranser, og på den måten skape indirekte merverdier for bankens forretningsdrift.

- **Markedsstrategiske** - investeringer i lokalt forankret etableringer som har et samfunnsnyttig formål innenfor infrastruktur, næringsutvikling, kultur, idrett og generell samfunnsutvikling.
- **Restrukturering** - investeringer i egenkapital som gjennomføres i forbindelse med restrukturering av låneengasjement.
- **Handelsportefølje** - investeringer med det som formål å skape merverdi i deler av Sparebanken Møres overskuddskapital.

Sparebanken Møre har en svært begrenset handel-portefølje. Sparebanken Møres finansielle risiko i 2011 vurderes å ha vært lav og betryggende. Det vises til note 5.4 for konsernets aksjerisiko.

- **Valutarisiko:** Består av risikoen for tap når valutakursene endres. Alle finansielle instrumenter og øvrige posisjoner med valutarisiko blir inkludert i vurderingen. Valutarisiko knyttet til bankporteføljen, det vil si valutarisiko som oppstår som et resultat av sikring kundehandel, herunder utlån-/innskuddsvirk-somhet, vurderes særskilt og vil ha et eget sett av risikorammer.

Sparebanken Møres eksponering for valutarisiko fremkommer som følge av mismatch mellom underliggende forretninger og sikringsforretninger, samt nødvendig beholdning på konsernets arbeidskonti i utenlandske banker. Endringer i markeds-kurser medfører endringer i verdien av Sparebanken Møres valutaposisjon. Valutaposisjonen inneholder også Sparebanken Møres kassabeholdning av sedler i utenlandsk valuta. Sparebanken Møre har ikke handelsportefølje i FX-kontrakter. Sparebanken Møres valutarisiko er lav og godt innenfor de grenser som er angitt i forskrift. Det vises til note 5.3 for konsernets valutarisiko.

- **Spreadrisiko:** Defineres som risikoen for endringer i markedsverdi/realistisk verdi av obligasjoner mv. og engasjementer som følge av generelle endringer i kredittspredier.

Basert på innstilling fra administrerende direktørs Balan-sekomité godkjenner styret hvert år en totalramme for Sparebanken Møres markedsrisiko. Rammene er til-passet konsernets aktivitetsnivå og risikotoleranse. Ved behov kan totalrammen bli endret hyppigere enn den årlige gjennomgangen.

Total markedsrisikoramme defineres som maksimalt tap ved et stressscenario der Finanstilsynets metodikk legges til grunn. Den godkjente overordnede markeds-risikorammen delegeres til administrerende direktør, mens seksjonsleder for Finans & Valuta har forvaltnings-fullmakten for den totale markedsrisikorammen.

Seksjon Finans & Valuta har et selvstendig ansvar for den løpende overvåkingen av posisjoner innenfor de ulike porteføljene og følger dette opp daglig eller med den frekvens som er nødvendig i forhold til aktivitets-nivå. Avdeling risikostyring har hovedansvaret for måling, rapportering og kontroll av markedsrisikoområdet. Back-Office har ansvaret for transaksjonskontroll og prosese-ring av betalingstransaksjoner.

SimCorp Dimension (SCD) er det bærende risk management systemet i Sparebanken Møre knyttet til markedsrisikoområdet. Systemet gir løpende status på markedsutvikling via real-time priser fra Reuters. Alle finansielle instrumenter blir registrert i systemet og over-våket kontinuerlig. Avdeling risikostyring er ansvarlig for at verdipurveringen av finansielle instrument er god og relevant. Avdeling risikostyring overvåker at rammer og strategi til enhver tid overholdes. Dersom aktiviteter overskrider rammer eller strategi er det nedfelt skriftlige rapporteringsinstruksjoner.

Rapportering av markedsaktiviteten inngår i Spare-banken Møres periodiske "Risikorapport" til ledelse, revisjonsutvalg og styre. Månedlig rapporteres resul-tatutvikling, samt faktisk risikoeksponering innenfor hver portefølje enkeltvis og aggregert. Rapportene blir sammenholdt mot maksimal aktivitetsramme og total markedsrisikoramme (stressramme). Styret blir også hvert kvartal gitt logg over eventuelle brudd på rammer, strategi eller lov og forskrift.

Det er ikke knyttet resultatbasert avlønning til noen personer som arbeider innen markedsrisikoområdet utover det som inngår i Sparebanken Møres gene-relle bonusordning som omhandler, og er lik for, alle ansatte i konsernet.

Likviditetsrisiko

Likviditet kan defineres som konsernets evne til å finansiere økninger i eiendelene og innfri sine forplik-telser etter hvert som finansieringsbehovet oppstår. Sparebanken Møre er likvid når den er i stand til å innfri gjelden sin etter hvert som den forfaller.

Styring av konsernets likviditetsrisiko tar utgangspunkt i konsernets overordnede finansieringsstrategi som blir gjennomgått og vedtatt av styret minimum en gang årlig. Strategien gjenspeiler det moderate risikonivået som aksepteres for dette risikoområdet.

Sparebanken Møre har etablert beredskapsplaner for håndtering av likviditetssituasjonen i perioder med urolige finansmarkeder. Det er også utviklet stresstest-modeller som tar for seg ulike scenarioer utover en normalsituasjon. Det er i denne sammenheng definert 3 ulike stressscenarier:

1. Hard bankspesifikk krise
2. Mild systemspesifikk krise
3. Hard systemspesifikk krise

Basert på de ulike krisescenariene er det fastsatt mål-settinger for hvor lenge Sparebanken Møre skal være i stand til å håndtere situasjonene med bakgrunn i likvi-ditetsreserver og øvrige iverksettelse av tiltak. Det vises til Sparebanken Møres Pilar III-dokument, tilgjengelig på konsernets hjemmesider, for ytterligere beskrivelser av stresstestene som gjennomføres på likviditetsområdet.

Likviditetsfunksjonen i Sparebanken Møre er organisert i Seksjon Finans & Valuta. Seksjonen styrer således dag til dag flyten av likvider, og har ansvaret for å dekke finansieringsbehovet i Sparebanken Møre. Utnyttel-sen av boligkreditselskapet, Møre Boligkreditt AS, er herunder sentralt.

Likviditetskontrollen ivaretas både gjennom Seksjon Finans & Valuta og avdeling risikostyring. Det skilles i denne sammenheng mellom overordnet og daglig operasjonell likviditetsstyring og -kontroll. Den daglige operasjonelle styringen ivaretas av Seksjon Finans & Valuta, mens den overordnede risikostyringen, her- under kontroll mot strategier og rammer, ivaretas av avdeling risikostyring.

Når det oppstår unormale likviditetssituasjoner enten i markedet eller i Sparebanken Møre, skal bankens beredskapsgruppe komme sammen. Gruppen består av følgende personer:

- Administrerende direktør
- Banksjef Finans & Valuta
- Informasjonssjef
- Banksjef Økonomi & Styring
- Regionbanksjef Ålesund/Sula NL
- Regionbanksjef Ålesund/Sula PM
- Daglig leder Møre Boligkreditt AS
- Valutasjef
- Finanssjef

Styret mottar månedlige rapporter om likviditetssitua-sjonen. I denne rapporteringen inngår flere ulike nøk-keltall, slik som innskuddsdekning, likviditetsindikator 1 og 2, LCR, NSFR, andel langsiktig valutafinansiering, løpetidsfordelt kapitalmarkedsinstrumenter, likviditets-utvikling, 10 største innskytere mv. I tillegg rapporteres tidlige faresignaler gjennom utvikling i soliditet, balan-setall, tap/mislighold, utviklingen i cost of funds både for valuta og NOK.

Likviditetsrisikoen forsøkes redusert ved en spred-ning av innlåne på markeder, kilder, instrumenter og løpetider. For å sørge for at konsernets likvidi-tetsrisiko holdes på et lavt nivå skal utlån til kunder i hovedsak finansieres ved kundeinnskudd samt lang-siktig verdipapirgjeld. Arbeidet med å øke ordinære innskudd er sterkt fokusert i kundearbeidet i alle deler av banken.

I sammensetningen av den eksterne finansieringen er det prioritert å ha en relativt høy andel med løpetid over ett år. Styret har fastsatt mål for likviditetsindikator som måler forholdet mellom konsernets langsiktige finansiering og illikvide eiendeler. Likviditetsindikator 1 som viser langsiktig finansiering i prosent av illi-kvide eiendeler lå på 101,5 (105,8) ved årsskiftet. Indikatoren er definert av Finanstilsynet og beregnes kvartalsvis av banken. Bankens innskuddsdekning, innskudd fra kunder i forhold til utlån til kunder, var ved utgangen av året på 62,8 % (65,8).

Styret skal informeres om bankens likviditetssituasjon på månedsbasis, og umiddelbart hvis det skjer viktige endringer som kan påvirke nåværende eller framtidig likviditetssituasjon. Rapporteringen søker å identifisere likviditetssituasjon under normal drift, avdekke tidligere "faresignaler" og vurdere bankens stresskapasitet.

Møre Boligkreditt AS ble etablert i 2008 og har kon-sesjon fra Finanstilsynet til å drive som kredittforetak. Etablering av selskapet gir konsernet en økt diversifise-ring av dets fundingkilder. Selskapet har i 2011 utstedt

obligasjoner med fortrinnsrett kvotert i norske og i svenske kroner. Morbanken har gjennom året overført deler av boliglånsporteføljen til kredittforetaket.

Operasjonell risiko

I operasjonell risiko ligger alle de potensielle tapskilder som er knyttet til den løpende driften av Sparebanken Møre. Konsernet har definert ulike typer operasjonell risiko inn i følgende hovedkategorier;

- Internt bedrageri
- Ekstern bedrageri
- Ansettelsesvilkår og sikkerhet på arbeidsplassen
- Kunder, produkter og forretningspraksis
- Skade på fysiske eiendeler
- Avbrudd i drift og/eller systemer
- Oppgjør, levering eller annen transaksjonsbehandling

Styret i Sparebanken Møre har vedtatt at det aksepteres en lav til moderat risikoprofil knyttet til operasjonell risiko. Det er ikke utarbeidet en egen overordnet risikostrategi for risikoområdet, men det foreligger flere dokumenter som underbygger konsernets risikohåndtering. Disse dokumentene omhandler blant annet IKT-området, beredskapsplaner for personell og eiendom, sikkerhetshåndbok, fullmaktsstrukturer, etiske retningslinjer og forsikringsstrategi. Videre er det etablert retningslinjer for etterlevelse av

- lov om hvitvasking med forskrift
- verdipapirhandelsloven med forskrift
- IKT-forskriften

Konsernets juridiske avdeling bidrar til å overvåke og redusere den operasjonelle risikoen. Likeså har complianceavdelingen økt bemanningen siste året, og det er for denne funksjonen etablert styrevedtatt instruks, arbeidsplaner og handlingsplaner. Sparebanken Møre har også etablert årlig Sikkerhetsforum for konsernets sikkerhetsansvarlige, samt at det 4 ganger pr år avholdes møter i konsernets Sikkerhetsutvalg.

Det operative ansvaret for styring og kontroll av operasjonell risiko, og således også kvaliteten i Sparebanken Møres drift, ligger hos den enkelte leder. Dette ansvaret følger av stillingsinstruks og ulike retningslinjer og rutiner. Alle ledere avgir årlig en bekreftelse til administrerende direktør på kvalitet og etterlevelse av internkontrollen innenfor de risikoområdene som er gjengitt i dette dokumentet. Det angis også forbedringsområder som går inn i egne handlingsplaner, og administrerende direktør legger rapporten frem for revisjonsutvalget/styret. Årlig ICAAP medfører også en gjennomgang av konsernets vesentlige risikoområder, hvor operasjonell risiko er gitt stor oppmerksomhet.

Utover årlig lederrapportering og årlig ICAAP mottar bankens ledergruppe og styret gjennom året blant annet følgende rapporter som omhandler momenter som inngår i operasjonell risiko; Compliance-rapporter, Sikkerhetsrapport, Rapporter fra internrevisor, Rapporter fra eksterne revisor, Arbeidsmiljøundersøkelser, Intern servicekvalitetsundersøkelse, IKT-rapportering, Bransjeanalyser, samt eventuelle rapporteringer fra tilsynsmyndighetene.

For påpekte punkter i omtalte rapporteringer utarbeides det tiltak for å håndtere gap, med tilhørende ansvarspersoner og frister. Oppfølging av utførelsesgraden for tiltakene føles opp av Sparebanken Møres Forretningsutvalg på månedlig basis.

Konsernets etablerte internkontroll er et viktig hjelpemiddel for å redusere den operasjonelle risikoen, både for avdekking og oppfølging.

Internkontroll

Internkontroll skal utformes for å gi rimelig sikkerhet vedrørende måloppnåelse innen områdene strategisk utvikling, målrettet og effektiv drift, pålitelig rapportering og overholdelse av lover og regler, herunder også etterlevelse av konserninterne retningslinjer og policyer. En velfungerende internkontroll skal videre sikre at konsernets risikoeksponering er innenfor vedtatt risikoprofil.

Internkontroll i Sparebanken Møre er organisert desentralisert med Seksjon Økonomi og Styring som koordinerende enhet i den daglige drift og i rapporteringen til revisjonsutvalget og styret. Under denne seksjonen er det etablert 2 ulike avdelinger; Compliance og Risikostyring. Complianceavdelingen overvåker hvordan konsernet operasjonaliserer lover og regler i virksomheten, og hvordan ansatte overholder relevante regler, herunder lover, forskrifter, konsesjoner, avtaler, bransjestandarder, interne instruksjoner mv. i den daglige driften. Risikostyring har ansvar for å utarbeide systemer, retningslinjer og prosedyrer for å identifisere, måle, rapportere og følge opp konsernets viktigste iboende risikoer.

Det rapporteres løpende til konsernets revisjonsutvalg og styre om driften og risikosituasjonen gjennom året. Administrerende direktør avlegger årlig rapport til styret vedrørende en samlet vurdering av risikosituasjonen og en vurdering om at de etablerte internkontrollene fungerer tilfredsstillende. Denne rapporten baserer seg på bekreftelser fra ledere på ulike nivå i Sparebanken Møre.

Sparebanken Møres internrevisor rapporterer regelmessig til konsernets revisjonsutvalg og styre forhold vedrørende konsernets internkontroll.

Aktiv Forvaltning

Konsernet tilbyr aktiv forvaltning ovenfor kunder. Eien-delene som forvaltes konsolideres ikke i Sparebanken Møres regnskap.

Finansielle derivater

Sparebanken Møre benytter finansielle derivater for å håndtere risiko som oppstår som følge av bankens ordinære virksomhet. Banken benytter i svært liten grad finansielle derivater i sin egenhandel. Som hovedprinsipp skal alle kundeforretninger omgående dekkes med en motgående forretning i markedet.

Følgende derivater benyttes i Sparebanken Møre:

- Terminer

En avtale om kjøp eller salg av et bestemt beløp i en valuta, mot et fastsett beløp i en annen valuta til en

på forhånd avtalt kurs, med oppgjør på et bestemt tidspunkt senere enn to virkedager etter avtalens inngåelse.

- Swapper

En byttehandel hvor to parter bytter kontantstrømmer for et avtalt beløp over en periode. Ved en renteswap byttes rentebetingelsene. Ved en rente- og valutaswap byttes både valuta- og rentebetingelser.

- FRA-kontrakter

En forpliktende avtale om en rentesats som skal gjelde for en framtidig periode for en definert hovedstol. Ved oppgjør utveksles kun forskjellen mellom avtalt rente og faktisk markedsrente.

- Opsjoner

En rett - men ikke en plikt til å kjøpe («call - opsjon») eller selge («put - opsjon») et spesifisert produkt til en på forhånd bestemt pris («strikeprice»). Ved inngåelse av en opsjonskontrakt vil den som kjøper en kjøps- eller salgsrett måtte betale en premie til de som utsteder («skriver») opsjonen. Opsjoner kan tilbys med basis i et finansielt instrument eller en råvare.

- Futures

Standardiserte kontrakter om mottak/leveranse av spesifiserte instrumenter på spesifikke datoer til avtalte priser.

Risikoen til disse instrumentene er knyttet til kredittrisiko mot avdekkingsmotparter som er kredittmessig klarert av styret, samt operasjonell risiko.

Disse instrumentene benyttes i hovedsak til å gi bankens kunder en sikker cash-flow samt en ønsket risikoposisjon i de ulike markeder. Rammer for finansielle instrumenter mot kunder er etablert av de respektive kundeansvarlige. Rammene skal sette maksimumsgrense for bankens eksponering mot hver enkelt kunde knyttet til kundens forretningsvolum i finansielle instrumenter og den markedsmessige utviklingen av disse. Det er den enkelte kundeansvarlige som har ansvar for etableringen av rammen og for at den har gjennomgått nødvendig formell kredittbehandling, samt at det er etablert tilstrekkelig sikkerhet for rammen. Videre har kundeansvarlig, sammen med utøvende megler, ansvar for at kredittrisiko som følge av kunders eksponering i finansielle instrumenter til enhver tid ligger innenfor innvilgede rammer. For alle kunder som handler med finansielle instrument, skal det innhentes motregningsavtale. Denne avtalen har som formål å redusere bankens kreditteksponering mot kunden ved at alle kontrakter nettes og banken oppnår kun en nettoeksponering mot kunden. Det er den enkelte kundeansvarlig som er ansvarlig for etablering av motregningsavtale med aktuelle kunder og at alle kunder som handler denne typen instrumenter gjøres kjent med bankens alminnelige forretningsvilkår.

Avdeling Risikostyring har ansvar for oppfølging, samt all internrapportering og rapportering til myndighetene vedrørende bankens eksponering mot ulike motparter som følge av handel med finansielle instrument.

4 KREDITTOMRÅDET

Styret fastsetter de langsiktige målene for konsernets kredittstrategi. Konsernets kredittpolitikk og retningslinjer for kredittprosessen skal sikre at kundeporteføljen har en akseptabel risikoprofil og gir grunnlag for lønnsomhet i et langsiktig perspektiv. De langsiktige målene for kredittområdet gjennomgås som en del av konsernets årlige gjennomgang av strategisk plan. Strategiprosessen er forankret i hele organisasjonen gjennom ulike retningslinjer, håndbøker, arbeidsrutiner og handlingsplaner.

Sparebanken Møre har definert Møre og Romsdal som sitt markedsmessige kjerneområde. Dette setter en naturlig ramme for konsernets kredittgivning. Det er likevel åpnet for avvik fra kjerneområdet dersom kredittgivningen knytter seg til enkeltpersoner eller foretak med lokal tilhørighet. I tillegg har Sparebanken Møre strategisk fokus innen bransjen "Småkraft", og for denne bransjen er det åpnet for å håndtere kunder utenfor konsernets definerte kjerneområde. Konsernet viser stor varsomhet ved finansiering i utlandet, og har

videre klare restriktive retningslinjer knyttet til verdipapirfinansiering og oppkjøpsfinansiering. Det er etablert rammer for eksponering mot store engasjementer, som begrenser konsernets konsentrasjonsrisiko.

4.1 - Kredittrisiko

Kredittrisiko er konsernets største risikoområde, og defineres som risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Konsernet eksponeres for denne risikoformen gjennom utlån- og leasingprodukter til privatmarkeds- og næringslivskunder, samt gjennom aktiviteter i konsernets Finans- og Valutaavdeling.

for styring og kontroll av risikoområdet. Sentralt står beregning av misligholdssannsynlighet på den enkelte kunde og portefølje. Konsentrasjonsrisiko styres i forhold til ramme for bransjeandeler, største enkeltengasjementer og samlet ramme for store engasjementer. Det gjennomføres periodiske stresstester for å vurdere tapspotensialet i kredittporteføljen som følge av store, men ikke usannsynlige, negative endringer i rammebetingelsene.

ken Møres kredittportefølje (PD er modellert for å være i tråd med Kapitalkravforskriftens spesifikasjoner for grunnleggende IRB). Beregnet forventet tap ($PD \times LGD \times EAD$) legges til grunn ved vurdering av kundedødsomhet og blir tatt hensyn til ved fastsettelse av rentevilkår.

Note 3 "Risikostyring" angir nærmere vedtatte strategier for kredittrisikoen i konsernet, samt prosesser

Som beskrevet i note 3 er det beregnet sannsynlighet for mislighold (PD) for engasjementene i Spareban-

Basert på bankens risikovurderinger kan engasjementene risikogrupperes som følger:

Engasjementer fordelt på risikogrupper 2011

Konsern					Morbank			
Brutto utlån	Gar./ remb.1)	Trekk- fasiliteter	Total eks- ponering	Risikogrupper basert på sannsynlighet for mislighold	Brutto utlån	Gar./ remb.1)	Trekk- fasiliteter	Total eks- ponering
31 910	740	3 539	36 189	Lav risiko (0% - < 1%)	24 040	740	3 066	27 818
6 088	319	527	6 934	Middels risiko (1% - < 4%)	5 580	319	527	7 480
1 897	28	93	2 018	Høy risiko (4% - <100%)	1 771	28	93	1 892
806	5	8	819	Misligholdte/tapsutsatte engasjement	798	5	8	811
40 701	1 092	4 167	45 960	Sum utlån før nedskrivninger på ind./grupper av utlån	32 189	1 092	3 694	38 001
-396	0	0	-396	- Nedskrivning (individuelle og gruppevis nedskrivninger)	-389	0	0	-389
40 305	1 092	4 167	45 564	Netto utlån og fordringer på kunder 31.12.2010	31 800	1 092	3 694	37 612

1) Garantier/remburser m.m. er omregnet til kredittekvivalente størrelser.

Engasjementer fordelt på risikogrupper 2010

Konsern					Morbank			
Brutto utlån	Gar./remb.1)	Trekk-fasiliteter	Total eksponering	Risikogrupper basert på sannsynlighet for mislighold	Brutto utlån	Gar./remb.1)	Trekk-fasiliteter	Total eksponering
27 213	726	2 629	30 568	Lav risiko (0% - < 1%)	21 890	776	2 658	25 324
6 678	265	530	7 472	Middels risiko (1% - < 4%)	6 207	265	523	6 995
3 290	111	154	3 554	Høy risiko (4% - <100%)	3 144	111	153	3 408
902	7	12	921	Misligholdte/tapsutsatte engasjement	895	7	12	914
38 083	1 109	3 325	42 515	Sum utlån før nedskrivninger på ind./grupper av utlån	32 136	1 159	3 346	36 641
407			407	- Nedskrivning (individuelle og gruppevis nedskrivninger)	402			402
37 676	1 109	3 325	42 108	Netto utlån og fordringer på kunder 31.12.2010	31 734	1 159	3 346	36 239

1) Garantier/remburser m.m. er omregnet til kredittekvivalente størrelser.

Beregning av tapsnivå er basert på sannsynligheten for at tap vil oppstå (misligholdsfrekvens), anslått eksponering og størrelsen på anslått tap (tapsgraden). Forventet tap ved utgangen av 2011

er beregnet til 0,17 % av porteføljen som ikke er i mislighold i henhold til Kapitalkravsforskriften. Positive konjunkturer de siste årene med hensyn til rente, konkursrate og andre makroøkonomiske forhold

gir lavere forventet tap enn i en normal konjunkturperiode.

Tapsnivå representert ved EL (expected loss - forventet tap over de neste 12 mnd.)

Konsern			Morbank	
2010	2011		2011	2010
0,16	0,17	Beregnet forventet tap i prosent av brutto engasjement 31.12	0,17	0,16

Sikkerheter

Konsernet benytter ulike sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjon.

Hovedprinsippet for verdivurdering av sikkerheter er at realisasjonsverdien, slik den antas å være når banken har behov for sikkerheten, legges til grunn. Med unntak av engasjement hvor det er foretatt nedskrivning er sikkerhetenes verdi beregnet under forutsetning om fortsatt drift. Ved vurdering av sikkerheter tas det hensyn til estimerte salgskostnader.

Hovedtyper av pant som benyttes er pant i fast eiendom (bolig/næringsbygg), garantier, kausjoner, registrert løsøre, varelager, driftstilbehør, konsesjoner eller avtaler om motregning. Garantier utgjør en liten del av bankens risikoeksponering og det benyttes garantister fra privatpersoner (forbrukerkausjoner), foretak (profesjonelle), garantiinstitutter og banker.

Sikkerheter oppdateres minimum årlig eller ved ny sak for personmarked og for næringslivskunder oppdateres sikkerheter ved ny sak eller engasjementsoppfølging. Verdivurdering er en del av kredittbeslutningen.

Banken foretar ikke motregning av eksponeringer i eller utenfor balansen ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko.

4.2 - Brutto utlån, innskudd og garantier til kunder etter sektor, næring og geografisk område

Konsern	Brutto utlån		Innskudd		Garantier	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Sektor/næring						
Jordbruk og skogbruk	471	484	160	155	1	1
Fiske og fangst	3 127	3 192	571	390	28	105
Industri og bergverk	1 251	1 238	1 536	1 515	321	350
Bygg og anlegg	726	678	418	364	126	121
Varehandel og hotell	773	770	817	693	68	70
Utenriks sjøfart/supply	1 817	1 981	513	531	427	426
Eiendomsdrift	5 144	3 966	1 213	1 094	74	93
Faglig/finansiell tjenesteytelse	634	698	1 813	1 402	0	6
Transport, privat/offentlig tjenesteytelse	1 371	1 362	1 762	1 695	37	39
Offentlig forvaltning	11	12	693	1 531	0	0
Utlandet	8	11	2	2	0	0
Andre	73	44	1 520	1 905	0	0
Sum næringsliv/offentlig	15 406	14 436	11 018	11 277	1 082	1 211
Personkunder	25 295	23 647	14 307	13 274	10	12
Sum	40 701	38 083	25 325	24 551	1 092	1 223
Individuelle nedskrivninger	-265	-281				
Gruppevise nedskrivninger	-131	-126				
Sum netto utlån	40 305	37 676				
Utlån/innskudd med flytende rente (amortisert kost)	37 996	35 865	24 365	23 840		
Utlån/innskudd med fast rente (virkelig verdi)	2 705	2 218	960	711		

Morbank	Brutto utlån		Innskudd		Garantier	
Sektor/næring	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Jordbruk og skogbruk	438	448	160	155	1	1
Fiske og fangst	3 110	3 170	571	390	28	105
Industri og bergverk	1 043	1 030	1 536	1 515	321	350
Bygg og anlegg	602	551	418	364	126	121
Varehandel og hotell	718	709	817	693	68	70
Utenriks sjøfart/supply	1 794	1 956	513	531	427	426
Eiendomsdrift	5 154	4 011	1 217	1 112	74	93
Faglig/finansiell tjenesteytelse	612	675	1 813	1 402	0	6
Transport, privat/offentlig tjenesteytelse	1 297	1 291	1 771	1 702	37	39
Offentlig forvaltning	2	4	693	1 531	0	0
Utlandet	8	11	2	2	0	0
Andre	73	41	1 520	1 905	0	0
Sum næringsliv/offentlig	14 851	13 897	11 031	11 302	1 082	1 211
Personkunder	17 338	18 239	14 307	13 274	10	12
Sum	32 189	32 136	25 338	24 576	1 092	1 223
Individuelle nedskrivninger	-259	-276				
Gruppevisse nedskrivninger	-130	-126				
Sum netto utlån	31 800	31 734				
Utlån/innskudd med flytende rente (amortisert kost)	29 484	29 918	24 378	23 865		
Utlån/innskudd med fast rente (virkelig verdi)	2 705	2 218	960	711		

De faktorer som har størst innvirkning på virkelig verdi på konsernets utlånsportefølje, er endringer i rentenivået og kredittmarginer som ikke gjenspeiles

i lånerentene på målingstidspunktet. I årsregnskapet er utlånsporteføljen og innskudd med avtalt flytende rente målt til amortisert kost.

Utlånsporteføljen og innskudd med fast rente er målt til virkelig verdi.

KONSERN			MORBANK	
2010	2011	UTLÅN	2011	2010
576	553	Leiefinansieringsavtaler (finansiell leasing)	0	0
1 502	1 432	Kasse- og driftskreditter	1 432	1 502
206	196	Brukskreditter	196	206
165	208	Boligbyggelån	208	165
636	525	Byggelån	570	681
2 218	2 705	Utlån med fast rente	2 705	2 218
23 561	25 290	Utlån med pant i bolig	17 142	18 122
9 178	6 131	Andre nedbetalingslån	6 276	9 201
41	3 661	Andre utlån	3 661	41
38 083	40 701	Sum brutto utlån	32 189	32 136
407	-396	Individuelle og gruppevisse nedskrivninger	-389	402
37 676	40 305	Sum netto utlån	31 800	31 734

KONSERN			MORBANK	
2010	2011	RENTEINNTEKTER	2011	2010
1 839	1 983	Renteinntekter fra utlån til og fordringer på kunder	1 676	1 630
-115	-108	Renteinntekter på utlånsportefølje målt til virkelig verdi	-108	-115
1 724	1 875	Renteinntekter på utlånsportefølje målt til amortisert kost	1 568	1 515

KONSERN

2010	2011	
		Leasingvolum fordelt på type anleggsmiddel
10	8	Kontor og datamaskiner
324	306	Industrielt utstyr/maskiner
172	168	Transportmidler
76	79	Personbiler
16	15	Bygg og anlegg
598	576	Brutto leasingvolum
-5	-6	Individuelle nedskrivninger
593	570	Netto leasingvolum
25	23	- herav leasing til morbanken (eliminert i konsernregnskapet)
		Nåverdi av inntekter fra finansiell leasing som mottas
171	166	Innen 1 år
283	279	Mellom 1 - 5 år
24	22	Mer enn 5 år
478	467	Totalt

Fremtidig neddiskonterte leieinntekter er mindre enn bokført verdi da restverdi på kontrakter ikke blir avskrevet til null.

Nominelle inntekter (ekskl. restverdi på kontrakter) fra finansiell leasing som mottas, utgjør 175 mill. kroner innen 1 år, 326 mill. kroner mellom 1-5 år

og 29 mill. kroner for mer enn 5 år, beregnet pr. 31.12.2011.

Geografisk fordeling

	Møre og Romsdal		Landet ellers		Utlandet		Sum	
KONSERN	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Brutto utlån	34 728	31 730	5 894	6 278	79	75	40 701	38 083
Andel i %	85,3	83,3	14,5	16,5	0,2	0,2	100,0	100,0
Innskudd	21 550	21 085	3 575	3 285	200	181	25 325	24 551
Andel i %	85,1	85,9	14,1	13,4	0,8	0,7	100,0	100,0
Garantier	1 204	1 099	38	124	0	0	1 242	1 223
Andel i %	96,9	89,9	3,1	10,1	0,0	0,0	100,0	100,0
MORBANK	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Brutto utlån	27 730	26 889	4 399	5 172	60	75	32 189	32 136
Andel i %	86,1	83,7	13,7	16,1	0,2	0,2	100,0	100,0
Innskudd	21 550	21 110	3 588	3 285	200	181	25 338	24 576
Andel i %	85,1	85,9	14,2	13,4	0,8	0,7	100,0	100,0
Garantier	1 204	1 099	38	124	0	0	1 242	1 223
Andel i %	96,9	89,9	3,1	10,1	0,0	0,0	100,0	100,0

4.3 - Tap på utlån/mislighold kunder

Sparebanken Møre gjennomgår låneporteføljen hvert kvartal. For alle engasjement som skal vurderes individuelt skal det foretas en vurdering om det foreligger objektive bevis på at en tapshendelse har inntruffet, og at tapshendelsen reduseres utlånets fremtidige kontantstrømmer. Eksempler på slike objektive bevis er vesentlige finansielle problemer hos debitor, betalingsmislighold, vesentlige kontraktsbrudd, avtalte endringer i rentesats eller andre avtalevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor, konkurs mv.

Dersom objektive bevis for verdifall finnes, beregnes tap på utlån som forskjellen mellom balanseført verdi (saldo + påløpte renter på vurderingstidspunktet) og nåverdien av fremtidige kontantstrømmer. Estimering av fremtidig kontantstrømmer tar også hensyn til overtakelse og salg av tilhørende sikkerheter, herunder utgifter ved overtakelse og salg.

Når den fremtidige kontantstrømmen etter beste evne er estimert og dette registreres, vil systemet beregne ny verdi for lånet (amortisert kost) og forskjellen med balanseført verdi vil tilsvare nedskrivningsbeløpet.

Når alle sikkerheter er realisert og det er utvilsomt at banken ikke får flere innbetalinger på engasjementet blir tapsnedskrivningen konstatert. Kravet mot kunden vil likevel bestå og bli fulgt opp, med mindre det er inngått avtale om gjeldsettergivelse med kunden.

Gruppevis nedskrivninger beregnes på undergrupper av utlån der det foreligger objektive hendelser som viser at den fremtidige kontantstrømmen for betjening av engasjementene er svekket, hvor det ikke er mulig å gjennomgå alle engasjementer på individuell basis, eller hvor informasjon ikke er identifiserbar på engasjementnivå. Engasjement hvor det er registrert individuelle tapsnedskrivninger inngår ikke i grunnlaget for gruppevis nedskrivninger.

Sparebanken Møre har utviklet egen gruppenedskrivningsmodell, og beregninger utføres månedlig basert på input fra risikoklassifiseringssystemet, datavarehus, samt vurderinger av makroøkonomiske faktorer. Endringer i risikoklassifisering, negativ utvikling i sikkerhetsverdier og registrerte makroøkonomiske hendelser med innvirkning på fremtidige estimerte kontantstrømmer tas hensyn til i modellen. Modellen ser på både total innlåns- og fundingkostnad, administrasjonskostnader mv., samt estimerte kontantstrømmer inn til banken (herunder renteinntekter fra kunder). Med ulike tilpasninger benyttes samme modell for alle selskap i konsernet som er eksponert for kredittrisiko.

De siste årene har vært preget av internasjonale økonomiske uroligheter. Det har vært, og er fremdeles, stor usikkerhet knyttet til ulike lands statsgjeld. Det makroøkonomiske bildet for Norge fremstår som mer positivt, med forventninger om lave renter i årene fremover, lavt inflasjonspress, stabil arbeidsledighet,

og forventninger om en moderat konjunkturoppgang i 2012 og 2013. Situasjonen ved utgangen av 2011 er likevel mer usikker enn tidligere, og utfallsrommet er stort. Dersom gjeldsproblemene i Europa ikke løses på en tilfredsstillende måte kan en resesjon være resultatet, og dette vil gjøre konjunkturbildet i Norge forverret i forhold til et forventet hovedscenario.

Basert på analyser gjennomført av Statistisk Sentralbyrå forventes utsiktene for Møre og Romsdal å være positive fremover. Utviklingen innefor de ulike sektorer vil likevel være forskjellig, og det eksisterer en nedside-derisiko for industrien og reiselivsbransjen i fylket. Privat tjenesteyting forventes å få en solid vekst, samt man

forventer en økt aktivitet i offentlig sektor. Innenfor bygg og anlegg vil man oppleve høyere produksjon, og fremdeles høy aktivitet innenfor områdene kraftforsyning, skipsbygning og oljevirksomhet. De mest åpenbare risikofaktorene, i henhold til Statistisk Sentralbyrås prognoser for Møre og Romsdal, vil være utviklingen i internasjonal økonomi, oljeprisen, kronekursen, det norske boligmarkedet og stemningen i husholdningssektoren. Stemningen i husholdningssektoren antas å påvirkes også av renteutviklingen mot privatmarkedet. Til tross for at Norges Banks styringsrente er forventet å være på et lavt nivå fremover, vil likevel rentenivået til bankkunder kunne økes på grunn av økte finansieringskostnader for banknæringen.

Boligprisstatistikk fra Norges Eiendomsmeglerforbund for Møre og Romsdal viser fremdeles positiv utvikling i bankens kjerneområde. Herunder inngår både økning i kvadratmeterpriser, samt raskere omsetningshastighet. Det må likevel legges til grunn at boligprisutviklingen vil kunne påvirkes av husholdningenes rentenivå og inntektsutvikling.

De makroøkonomiske tendensene som er registrert er tatt høyde for i bankens gruppenedskrivningsmodell gjennom påslag i makrojusteringer.

Tap på utlån og garantier

KONSERN			MORBANK		
2010	2011		2011	2010	
-10	-13	Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån og garantiansvar	-13	-13	
-10	5	Periodens endring i nedskrivninger på grupper av utlån	4	-10	
43	44	Konstaterte tap i perioden med tidligere individuelle nedskrivninger	43	43	
14	11	Konstaterte tap i perioden uten tidligere individuelle nedskrivninger	10	14	
6	7	Inngang på tidligere konstaterte tap	7	6	
31	40	Periodens tapskostnad	37	28	

Individuelle nedskrivninger på utlån

KONSERN			MORBANK		
2010	2011		2011	2010	
264	281	Individuell nedskrivning til dekning av tap på utlån 01.01	276	260	
43	44	Konstaterte tap i perioden med tidligere individuell nedskrivning	43	43	
20	64	Økning i individuelle nedskrivninger i perioden	63	20	
149	41	Nye individuelle nedskrivninger i perioden	40	148	
109	77	Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	77	109	
281	265	Individuell nedskrivning til dekning av tap på utlån 31.12	259	276	

Nedskrivning på grupper av utlån

KONSERN			MORBANK		
2010	2011		2011	2010	
137	126	Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01	126	136	
-11	5	Endring i året	4	-10	
126	131	Nedskrivning på grupper av utlån 31.12	130	126	

Individuelle avsetninger på garantiansvar

KONSERN			MORBANK		
2010	2011		2011	2010	
46	12	Individuelle avsetninger 01.01	12	46	
0	2	Ny avsetning i perioden	2	0	
34	0	Tilbakeføring av avsetninger i perioden	0	34	
12	14	Individuell avsetning 31.12	14	12	

Misligholdte engasjement (kundens totale engasjement) over 1 mnd.

	2011			2010		
	Sum	Personkunder	Næringsliv	Sum	Personkunder	Næringsliv
KONSERN						
1-3 måneder	85	33	52	67	52	15
3-6 måneder	40	14	26	82	36	46
6-12 måneder	181	24	157	71	35	36
Over 12 måneder	78	45	33	92	36	56
Brutto mislighold	384	116	268	312	159	153
Individuelle nedskrivninger/avsetninger	136	13	123	53	19	34
Netto mislighold	248	103	145	259	140	119
MORBANK						
1-3 måneder	85	33	52	67	52	15
3-6 måneder	40	14	26	79	36	43
6-12 måneder	175	24	151	71	35	36
Over 12 måneder	78	45	33	92	36	56
Brutto mislighold	378	116	262	309	159	150
Individuelle nedskrivninger/avsetninger	131	13	118	52	19	33
Netto mislighold	247	103	144	257	140	117

Øvrige tapsutsatte engasjement (med individuell nedskrivning/avsetning)

	2011			2010		
	Sum	Personkunder	Næringsliv	Sum	Personkunder	Næringsliv
KONSERN						
Brutto engasjement	488	75	413	674	93	581
Individuelle nedskrivninger/avsetninger	129	17	112	227	22	205
Netto engasjement	359	58	301	447	71	376
MORBANK						
Brutto engasjement	488	75	413	667	93	574
Individuelle nedskrivninger/avsetninger	128	17	111	224	22	202
Netto engasjement	360	58	302	443	71	372

Utvikling siste fem år

Misligholdte engasjement over 3 mnd

KONSERN						MORBANK				
2007	2008	2009	2010	2011		2011	2010	2009	2008	2007
118	168	205	249	299	Brutto utlånsvolum	293	242	205	168	118
11	26	52	39	130	Individuelle nedskrivninger/avsetninger	125	39	52	26	11
107	142	153	210	169	Netto utlånsvolum	168	203	153	142	107
0,3	0,4	0,4	0,5	0,4	Netto mislighold i % av brutto utlån	0,5	0,6	0,5	0,4	0,3

Øvrige tapsutsatte engasjement (med individuell nedskrivning/avsetning)

KONSERN						MORBANK				
2007	2008	2009	2010	2011		2011	2010	2009	2008	2007
857	780	857	674	488	Brutto utlånsvolum	488	667	857	772	857
209	237	258	227	129	Individuelle nedskrivninger/avsetninger	128	224	254	235	209
648	543	599	447	359	Netto utlånsvolum	360	443	603	537	648
2,0	1,5	1,6	1,2	0,9	Øvrig tapsutsatt i % av brutto utlån	1,1	1,4	1,9	1,5	2,1

Tap på utlån/garantier

SEKTOREN	2011			2010		
	Tap	Tap i % av brutto utlån 01.01.	Andel av brutto utlån	Tap	Tap i % av brutto utlån 01.01.	Andel av brutto utlån
Jordbruk og skogbruk	-1	-0,25	1,2	4	0,76	1,3
Fiske og fangst	-5	-0,16	7,7	1	0,05	8,4
Industri og bergverk	-18	-1,52	3,1	-55	-3,8	3,3
Bygg og anlegg	5	0,75	1,8	10	1,43	1,8
Varehandel og hotell	5	0,59	1,9	19	2,5	2,0
Utenriks sjøfart/supply	30	1,51	4,5	51	2,49	5,2
Eiendomsdrift	15	0,39	12,6	1	0,03	10,4
Faglig/finansiell tjenesteytelse	0	0,00	1,6	0	0	1,8
Transport, privat/offentlig tjenesteytelse	0	0,00	3,4	8	0,58	3,6
Offentlig forvaltning	0	0,00	0,0	0	0	0,0
Utlandet	0	0,00	0,0	0	0	0,0
Andre	0	0,00	0,2	0	0	0,1
Sum næringsliv/offentlig	31	0,22	37,9	39	0,28	37,9
Personkunder	2	0,01	62,1	4	0,02	62,1
Gruppenedskrivninger	5	0,01		-11	-0,03	
Sum kunder	38	0,10	100,0	32	0,09	100,0
Kredittinstitusjoner	2	0,01		-1	0	
Sum	40	0,11		31	0,09	

SEKTOREN	2011			2010		
	Tap	Tap i % av brutto utlån 01.01.	Andel av brutto utlån	Tap	Tap i % av brutto utlån 01.01.	Andel av brutto utlån
Jordbruk og skogbruk	-1	-0,27	1,4	4	0,82	1,4
Fiske og fangst	-5	-0,16	9,7	1	0,05	9,9
Industri og bergverk	-20	-1,99	3,2	-55	-4,44	3,2
Bygg og anlegg	5	0,93	1,9	8	1,52	1,7
Varehandel og hotell	5	0,64	2,2	19	2,69	2,2
Utenriks sjøfart/supply	30	1,53	5,6	51	2,52	6,1
Eiendomsdrift	15	0,39	16,0	1	0,03	12,5
Faglig/finansiell tjenesteytelse	0	0,00	1,9	0	0,0	2,1
Transport, privat/offentlig tjenesteytelse	0	0,00	4,0	7	0,58	4,0
Offentlig forvaltning	0	0,00	0,0	0	0,0	0,0
Utlandet	0	0,00	0,0	0	0,0	0,0
Andre	0	0,00	0,2	0	0,0	0,1
Sum næringsliv/offentlig	29	0,21	46,1	36	0,27	43,2
Personkunder	2	0,01	53,9	3	0,02	56,8
Gruppenedskrivninger	4	0,01		-10	-0,03	
Sum kunder	35	0,11	100,0	29	0,09	100,0
Kredittinstitusjoner	2	0,01		-1	0,0	
Sum	37	0,12		28	0,09	

Ikke inntektsførte renter på nedskrevne utlån

KONSERN			MORBANK	
2010	2011		2011	2010
17	21	Påløpte, ikke inntektsførte renter på balanseførte utlån 01.01	21	17
2	1	Periodens inntektsføring av tidligere perioders renter på utlån	1	2
5	9	Påløpte, ikke inntektsførte renter på utlån som har gått ut av balansen	9	5
11	13	Periodens påløpte, ikke inntektsførte renter på nedskrevne utlån	13	11
21	24	Påløpte, ikke inntektsførte renter på balanseførte utlån 31.12	24	21

Brutto utlån - Tapsnedskrivninger - Mislighold pr. 31.12.2011

KONSERN	Brutto utlån	Individuelle nedskrivninger på utlån	Nedskrivninger på grupper av utlån	Netto utlån	Garantier	Misligholdte utlån over 30 dager	Øvrige tapsutsatte lån	Trekk- fasiliteter/ kredittrammer
Jordbruk og skogbruk	471	5		466	1	4	16	53
Fiske og fangst	3 127	27		3 100	28	13	128	87
Industri og bergverk	1 251	24		1 227	321	26	51	679
Bygg og anlegg	726	18		708	126	49	8	171
Varehandel og hotell	773	7		766	68	6	6	276
Utenriks sjøfart/supply	1 817	30		1 787	427	0	124	1
Eiendomsdrift	5 144	23		5 121	74	66	54	388
Faglig/finansiell tjenesteytelse	634	0		634	0	0	0	59
Transport, privat/offentlig tjenesteytelse	1 371	90		1 281	37	104	26	261
Offentlig forvaltning	11	0		11	0	0	0	170
Utlandet	8	0		8	0	0	0	0
Andre	73	0		73	0	0	0	0
Sum næringsliv/offentlig	15 406	224	80	15 102	1 082	268	413	2 145
Personkunder	25 295	41	51	25 203	10	116	75	2 022
Sum	40 701	265	131	40 305	1 092	384	488	4 167

Brutto utlån - Tapsnedskrivninger - Mislighold pr. 31.12.2010

KONSERN	Brutto utlån	Individuelle nedskrivninger på utlån	Nedskrivninger på grupper av utlån	Netto utlån	Garantier	Misligholdte utlån over 30 dager	Øvrige tapsutsatte lån	Trekk- fasiliteter/ kredittrammer
Jordbruk og skogbruk	484	6		478	1	7	32	61
Fiske og fangst	3 192	47		3 145	105	19	139	95
Industri og bergverk	1 238	50		1 188	350	24	76	365
Bygg og anlegg	678	17		661	121	44	25	147
Varehandel og hotell	770	7		763	70	9	15	296
Utenriks sjøfart/supply	1 981	45		1 936	426	0	139	1
Eiendomsdrift	3 966	10		3 956	93	30	34	163
Faglig/finansiell tjenesteytelse	698	0		698	6	0	0	21
Transport, privat/offentlig tjenesteytelse	1 362	58		1 304	39	21	121	219
Offentlig forvaltning	12	0		12	0	0	0	170
Utlandet	11	0		11	0	0	0	0
Andre	44	0		44	0	0	0	0
Sum næringsliv/offentlig	14 436	240	83	14 113	1 211	153	581	1 538
Personkunder	23 647	41	43	23 563	12	159	93	1 787
Sum	38 083	281	126	37 676	1 223	312	674	3 325

Brutto utlån - Tapsnedskrivninger - Mislighold pr. 31.12.2011

MORBANK	Brutto utlån	Individuelle nedskrivninger på utlån	Nedskrivninger på grupper av utlån	Netto utlån	Garantier	Misligholdte utlån over 30 dager	Øvrige tapsutsatte lån	Trekk- fasiliteter/ kredittrammer
Jordbruk og skogbruk	438	5		433	1	4	16	53
Fiske og fangst	3 110	27		3 083	28	13	128	87
Industri og bergverk	1 043	19		1 024	321	21	51	679
Bygg og anlegg	602	18		584	126	49	8	171
Varehandel og hotell	718	7		711	68	6	6	276
Utenriks sjøfart/supply	1 794	30		1 764	427	0	124	1
Eiendomsdrift	5 154	23		5 131	74	66	54	418
Faglig/finansiell tjenesteytelse	612	0		612	0	0	0	59
Transport, privat/offentlig tjenesteytelse	1 297	89		1 208	37	103	26	261
Offentlig forvaltning	2	0		2	0	0	0	170
Utlandet	8	0		8	0	0	0	0
Andre	73	0		73	0	0	0	0
Sum næringsliv/offentlig	14 851	218	80	14 553	1 082	262	413	2 175
Personkunder	17 338	41	50	17 247	10	116	75	1 519
Sum	32 189	259	130	31 800	1 092	378	488	3 694

Brutto utlån - Tapsnedskrivninger - Mislighold pr. 31.12.2010

MORBANK	Brutto utlån	Individuelle nedskrivninger på utlån	Nedskrivninger på grupper av utlån	Netto utlån	Garantier	Misligholdte utlån over 30 dager	Øvrige tapsutsatte lån	Trekk- fasiliteter/ kredittrammer
Jordbruk og skogbruk	448	6		442	1	5	32	61
Fiske og fangst	3 170	47		3 123	105	19	139	95
Industri og bergverk	1 030	46		984	350	26	69	365
Bygg og anlegg	551	16		535	121	42	25	147
Varehandel og hotell	709	7		702	70	9	15	296
Utenriks sjøfart/supply	1 956	45		1 911	426	0	139	1
Eiendomsdrift	4 011	10		4 001	93	30	34	184
Faglig/finansiell tjenesteytelse	675	0		675	6	0	0	21
Transport, privat/offentlig tjenesteytelse	1 291	58		1 233	39	16	121	219
Offentlig forvaltning	4	0		4	0	0	0	170
Utlandet	11	0		11	0	0	0	0
Andre	41	0		41	0	0	0	0
Sum næringsliv/offentlig	13 897	235	83	13 579	1 211	150	574	1 559
Personkunder	18 239	41	43	18 155	12	159	93	1 787
Sum	32 136	276	126	31 734	1 223	309	667	3 346

4.4 - Forpliktelser/betingede forpliktelser - garantiforpliktelser

KONSERN			MORBANK	
2010	2011		2011	2010
455	371	Betalingsgarantier	371	455
375	353	Kontraktsgarantier	353	375
351	314	Lånegarantier	314	351
42	54	Annet garantiansvar	54	42
1 223	1 092	Garantiansvar overfor kunder	1 092	1 223
100	150	Garanti overfor kredittinstitusjoner	150	100
0	0	Garanti overfor Sparebankenes sikringsfond	0	0
1 323	1 242	Garantiansvar pr. 31.12	1 242	1 323
3 325	4 167	Trekkfasiliteter kunder	3 694	3 346
		Fordeling etter næring/sector er vist i note 4.3.		
		Pantstillelser		
2 075	2 657	Sertifikater og obligasjoner stillet som sikkerhet for låneadgang i Norges Bank	2 657	2 075
860	860	Benyttet låneadgang i Norges Bank (F-lån)	860	860
6	9	Remburs 1)	9	6

1) Åpnet/bekreftet rembursforpliktelser som etter Finanstilsynets retningslinjer ikke skal tas med i balansen.

Rettsvister

Konsernet er pr. 31.12.2011 involvert i 1 rettslig prosess. Konsernet har vurdert sannsynligheten for tap som liten.

5 FINANSIELLE INSTRUMENT - MARKEDS- OG LIKVIDITETSRISIKO

Styret i banken fastsetter de langsiktige målene for bankens risikoprofil. Disse gjøres operasjonelle gjennom de fullmakter og rammer som er delegert i organisasjonen. Sparebanken Møre styrer likviditets- og markedsrisiko og håndterer fullmakter, rammer og retningslinjer knyttet til finansielle instrumenter basert på strategidokumentene, Markedsrisikostراتيجية, Finansieringsstrategi, Kreditrisiko – motpartsrisiko og Handel med finansielle instrument overfor kunder. Strategidokumentene er underlagt periodisk gjennomgang ved at de revideres/vedtas en gang i året av styret i banken. Dokumentene skal utover dette være videreformidlet, godkjent og forstått av de operative enhetene, bankens kontrollfunksjoner og administrasjon. For å sikre en nødvendig kvalitet og uavhengighet er utviklingen av risikostyringsverk-

tøy og utføring av risikorapporteringen organisert i en enhet uavhengig av de operative virksomhetene.

Markedsrisikostراتيجية

Dette dokument har til formål å definere strategi og rammer for markedsrisikoområdet. Videre skal dokumentet sette standard for organisering og ansvarsforhold, måling av markedsrisiko samt overvåking og rapportering i forhold til markedsrisikoområdet.

Finansieringsstrategi

Finansieringsstrategien beskriver mål som banken har for å bevare sin finansielle styrke. Betyggende soliditet og gode økonomiske resultater bidrar til å gi tilstrekkelige og sikre rammer for bankens markedsfinansiering.

Kreditrisiko - motpartsrisiko

Dokumentet gjennomgår og presiserer aktivitets- og risikorammer for bankens kreditteksponering og eksponering i kredittkvalitetsinstrumenter for de delene av bankens kreditteksponering som er knyttet til forvaltnings og risikoavdekkingsaktivitetene i Seksjon Finans og Valuta.

Handel med finansielle instrument ovenfor kunder

Dokumentet angir retningslinjer som gjelder for bankens handel av finansielle instrumenter ovenfor kunder. Det definerer rammer for slik handel og angir rutiner for overvåking av eksponering og risiko, herunder ansvarsfordeling for overvåking og oppfølging.

5.1 - Likviditetsrisiko

Styringen av Sparebanken Møres finansieringsstruktur er fastsatt i en overordnet likviditetsstrategi som blir evaluert og vedtatt av styret minimum en gang i året. Her beskrives de mål banken har for å bevare sin finansielle styrke, og det er definert konkrete rammer på ulike områder for bankens likviditetsstyring.

Likviditetsstyringen inneholder også stresstester hvor en simulerer likviditetseffekten av ulike scenarier ved å kvantifisere sannsynligheten for refinansiering fra de ulike likviditetskildene. Banken har inkludert i sin strategi å spre finansieringen på flere kilder, både hva gjelder markeder, instrumenter og løpetider, for å

redusere risikoen.

Kundeinnskudd er bankens viktigste finansieringskilde, men den er også avhengig av andre likviditetskilder for å finansiere kundenes etterspørsel etter utlån. I tabellen nedenfor er restløpetiden for de ulike likviditetskildene gjengitt.

KONSERN - 2011	Valuta	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	Over 5 år	Uten rest- løpetid	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker	NOK	717					94	811
	Val	3						3
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	NOK	526						525
	Val	39						39
Utlån til og fordringer på kunder	NOK	6 218	270	1 226	7 521	21 928	-396	36 768
	Val	3 537						3 537
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp.	NOK	145	88	781	2 585	558		4 157
	Val		86	54	834	95		1 069
Øvrige eiendeler	NOK						1 228	1 228
	Val						269	269
Sum eiendeler		11 184	444	2 061	10 941	22 582	1 195	48 406
Gjeld til kredittinstitusjoner	NOK	496	1 463		2 176			4 136
	Val	319	130		156			606
Innskudd fra og gjeld til kunder	NOK	24 998						24 998
	Val	327						327
Gjeld stiftet ved utstedelse av vp	NOK	197	1 136	1 689	7 322	2 456		12 799
	Val							0
Øvrig gjeld	NOK						898	898
	Val						253	253
Ansvarlig kapital	NOK					972		972
	Val							0
Egenkapital	NOK						3 418	3 418
Sum gjeld og egenkapital		26 337	2 730	1 689	9 653	3 428	4 569	48 406
Nettosum alle poster		-15 153	-2 286	372	1 288	19 154	-3 374	

KONSERN - 2010	Valuta	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	Over 5 år	Uten rest- løpetid	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker	NOK	534					97	631
	Val	3						3
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	NOK	101						101
	Val	66						66
Utlån til og fordringer på kunder	NOK	5 436	283	1 333	6 848	20 484	-407	33 977
	Val	3 699						3 699
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp.	NOK	55	168	1 353	1 933	329		3 838
	Val		23		592	43		658
Øvrige eiendeler	NOK						1 415	1 415
	Val						53	53
Sum eiendeler		9 894	474	2 686	9 373	20 856	1 158	44 441
Gjeld til kredittinstitusjoner	NOK	377	87	46	3 540			4 050
	Val	1	182		743			926
Innskudd fra og gjeld til kunder	NOK	24 286		54				24 340
	Val	211						211
Gjeld stiftet ved utstedelse av vp	NOK		707	676	6 519	1 795		9 697
	Val							0
Øvrig gjeld	NOK	30					955	985
	Val						18	18
Ansvarlig kapital	NOK					961		961
	Val							0
Egenkapital	NOK						3 253	3 253
Sum gjeld og egenkapital		24 905	976	776	10 802	2 756	4 226	44 441
Nettosum alle poster		-15 011	-502	1 910	-1 429	18 100	-3 068	

MORBANK - 2011	Valuta	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	Over 5 år	Uten rest- løpetid	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker	NOK	717					94	811
	Val	3						3
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	NOK	1 528						1 528
	Val	39						39
Utlån til og fordringer på kunder	NOK	6 197	226	1 019	4 231	16 979	-389	28 263
	Val	3 539						3 537
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp.	NOK	145	88	789	3 505	1 932		6 459
	Val		86	54	834	95		1 069
Øvrige eiendeler	NOK						1 535	1 535
	Val						269	269
Sum eiendeler		12 166	400	1 862	8 570	19 006	1 509	43 513
Gjeld til kredittinstitusjoner	NOK	606	1 463		2 176			4 245
	Val	319	130		156			606
Innskudd fra og gjeld til kunder	NOK	25 011						25 011
	Val	327						327
Gjeld stiftet ved utstedelse av vp	NOK	197	1 136	1 698	4 341	592		7 964
	Val							0
Øvrig gjeld	NOK						811	811
	Val						253	253
Ansvarlig kapital	NOK					972		972
	Val							0
Egenkapital	NOK						3 325	3 325
Sum gjeld og egenkapital		26 459	2 730	1 698	6 672	1 565	4 389	43 513
Nettosum alle poster		-14 294	-2 330	165	1 898	17 442	-2 880	

MORBANK - 2010	Valuta	Inntil 1 mnd	1-3 mnd	3-12 mnd	1-5 år	Over 5 år	Uten rest- løpetid	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker	NOK	534					97	631
	Val	3						3
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	NOK	750						750
	Val	66						66
Utlån til og fordringer på kunder	NOK	5 417	245	1 017	4 335	17 423	-402	28 035
	Val	3 699						3 699
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp.	NOK	55	168	1 353	3 372	1 708		6 656
	Val		23		592	43		658
Øvrige eiendeler	NOK						1 724	1 724
	Val						53	53
Sum eiendeler		10 524	436	2 370	8 299	19 174	1 472	42 275
Gjeld til kredittinstitusjoner	NOK	627	87	46	3 540			4 300
	Val	1	182		743			926
Innskudd fra og gjeld til kunder	NOK	24 310		55				24 365
	Val	211						211
Gjeld stiftet ved utstedelse av vp	NOK		707	676	5 460	591		7 434
	Val							0
Øvrig gjeld	NOK						917	917
	Val						18	18
Ansvarlig kapital	NOK					961		961
	Val							0
Egenkapital	NOK						3 143	3 143
Sum gjeld og egenkapital		25 149	976	777	9 743	1 552	4 078	42 275
Nettosum alle poster		-14 625	-540	1 593	-1 444	17 622	-2 606	

5.2 - Renterisiko

Sparebanken Møre måler renterisikoen ved analyser som gir effekten på resultatet over en 1-års periode av en renteendring på 1 prosentpoengs parallellskift i avkastningskurven. På denne måten kan en kvantifisere hvilken risiko banken har påtatt seg og hvilken effekt denne har på resultatet ved endringer i markedsrenten.

Analysen angir effektiv løpetid på den rentebærende delen av balansen. Til lenger midler bindes opp ved en plassering, jo større er det potensielle tap/gevinst ved en stigning/et fall i markedsrenten. Konsernet har en kort rentebinding og renterisikoen vurderes som moderat.

KONSERN - 2011	Inntil 1 mnd.	1 - 3 mnd.	3 - 12 mnd.	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
NOK	-1	5	0	-3	-2	-1
Val	0	2	4	-7	0	-1
Totalt	-1	7	4	-10	-2	-2

KONSERN - 2010	Inntil 1 mnd.	1 - 3 mnd.	3 - 12 mnd.	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
NOK	-2	7	5	-1	0	9
Val	1	-2	-2	-1	0	-4
Totalt	-1	5	3	-2	0	5

Tabellen ovenfor viser potensiell resultateffekt for konsernet ved en økning i rentenivået på ett prosentpoeng. Beregningen er foretatt basert på gjeldende posisjoner og markedsrenter pr 31. desember.

MORBANK - 2011	Inntil 1 mnd.	1 - 3 mnd.	3 - 12 mnd.	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
NOK	3	4	-1	-4	-2	0
Val	0	2	4	-7	0	-1
Totalt	3	6	3	-11	-2	-1

MORBANK - 2010	Inntil 1 mnd.	1 - 3 mnd.	3 - 12 mnd.	1 - 5 år	Over 5 år	Totalt
NOK	1	5	4	-2	-1	7
Val	1	-2	-1	-1	1	-2
Totalt	2	3	3	-3	0	5

Tabellen ovenfor viser potensiell resultateffekt for morbanken ved en økning i rentenivået på ett prosentpoeng. Beregningen er foretatt basert på gjeldende posisjoner og markedsrenter pr 31. desember.

5.3 - Valutarisiko

Sparebanken Møre måler valutarisikoen ut fra netto-posisjonene i de ulike valutaene. Bankens valutakursrisiko oppstår i forbindelse med bankens virksomhet knyttet til inngåelse av valutaforretninger mot kunder og andre banker. Det er et hovedprinsipp at alle forretninger mot kunder omgående skal dekkes med

motgående forretning i markedet slik at valutakursrisikoen reduseres til et minimum. Banken har ingen egenhandel innenfor valutainstrumenter.

Alle balanseposter i utenlandsk valuta er omregnet til NOK etter midtkurser fra Norges Bank pr. 31.12. For sedler og mynter er det brukt tilnærmet kjøps-

kurser. Løpende inntekter og utgifter er omregnet til NOK etter kurser på det tidspunkt de oppsto. Netto realiserte og urealiserte gevinster/tap er resultatført. Den utilsiktede valutarisikoen har vært på et minimum gjennom året. Det eksisterer ingen valutaposisjoner i datterselskapene.

KONSERN - 2011	Totalt	Norske kroner	Valuta	Herav: USD	EUR	JPY	CHF	Øvrige
Kontanter og fordringer på sentralbanker	814	811	3		2			
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	564	525	39	9	3	11	1	16
Utlån til og fordringer på kunder	40 305	36 768	3 537	1 048	442	120	1 898	28
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp.	5 226	4 157	1 069		1 069			
Øvrige eiendeler	1 497	1 228	269	231	18	1	16	4
Sum eiendeler	48 406	43 489	4 917	1 288	1 534	132	1 915	48
Gjeld til kredittinstitusjoner	4 741	4 135	606	67	250		288	
Innskudd fra og gjeld til kunder	25 325	24 998	327	210	79	9		29
Gjeld stiftet ved utstedelse av vp	12 799	12 799						
Øvrig gjeld	1 152	899	253	218	12	16	7	1
Ansvarlig kapital	972	972						
Egenkapital	3 417	3 417						
Sum gjeld og egenkapital	48 406	47 220	1 186	495	341	25	295	30
Valutakontrakter			-3 714	-788	-1 182	-106	-1 624	-14
Netto valutaeksponering			17	5	11	1	-4	4
Effekt ved 10% kursendring	2							

		Valutakurs 31.12.2011	Valutakurs 31.12.2010
Dollar	USD	6,016	5,857
Euro	EUR	7,786	7,820
Japanske yen	JPY	7,775	7,199
Sveitsiske franc	CHF	639,870	625,390
Svenske kroner	SEK	87,230	87,130
Britiske pund	GBP	9,296	9,075

KONSERN - 2010	Totalt	Norske kroner	Valuta	Herav: USD	EUR	JPY	CHF	Øvrige
Kontanter og fordringer på sentralbanker	634	631	3	1	2			
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	167	101	66	17	18	6	12	13
Utlån til og fordringer på kunder	37 676	33 977	3 699	1 316	353	110	1 888	32
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp.	4 496	3 838	658		658			
Øvrige eiendeler	1 468	1 415	53	17	8	3	21	4
Sum eiendeler	44 441	39 962	4 479	1 351	1 039	119	1 921	49
Gjeld til kredittinstitusjoner	4 976	4 050	926	58	743		125	
Innskudd fra og gjeld til kunder	24 551	24 340	211	114	75	4	1	17
Gjeld stiftet ved utstedelse av vp	9 697	9 697						
Øvrig gjeld	1 003	985	18	5	4	3	4	2
Ansvarlig kapital	961	961						
Egenkapital	3 253	3 253						
Sum gjeld og egenkapital	44 441	43 286	1 155	177	822	7	130	19
Valutakontrakter			-3 303	-1 167	-196	-111	-1 788	-41
Netto valutaeksponering			21	7	21	1	3	-11
Effekt ved 10% kursendring	2							

5.4 - Finansielle eiendeler – verdipapir

Bankens beholdning av verdipapir består i all hovedsak av obligasjoner og sertifikater som inngår som et ledd i den løpende likviditetsstyringen. Likviditetsporteføljen benyttes som sikkerhet for lån i Norges Bank og som grunnlag for likviditetsbuffer for opp-

fyllelse av regulatoriske krav. Porteføljen har som mål å redusere kostnaden knyttet til det å opprettholde den likviditetsberedskapen som til enhver tid er nødvendig. Strategi, fullmakts- og investeringsrammer for likviditetsporteføljen er fastsatt i konsernets markeds-

risikostrategi, og revideres og vedtas årlig av styret. Denne porteføljen vurderes til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

MORBANK OG KONSERN	2011			2010			
	Anskaffelses- kost	Markeds- verdi	Bokført verdi	Anskaffelses- kost	Markeds- verdi	Bokført verdi	Risikovekting
Finansielle instrument vurdert til virkelig verdi med verdendringer over resultatet							
Sertifikater							
Stat og statsgaranterte	552	554	554	1 050	1 051	1 051	0%
Kredittinstitusjoner	0	0	0	10	10	10	20%
Øvrige	50	50	50	80	80	80	20%
Øvrige	60	60	60	180	180	180	100%
Sum sertifikater	662	664	664	1 320	1 321	1 321	
Obligasjoner							
Stat og statsgaranterte	800	797	797	304	298	298	0%
Kredittinstitusjoner	4 563	4 532	4 543	3 929	3 914	3 914	10%
Kredittinstitusjoner	787	782	782	1 063	1 058	1 058	20%
Øvrige	81	82	82	181	181	181	20%
Øvrige	662	660	660	546	542	542	100%
Sum obligasjoner	6 893	6 853	6 864	6 023	5 993	5 993	
Sum sertifikater og obligasjoner	7 555	7 517	7 528	7 343	7 314	7 314	
Fast rente		1 929	1 929		2 190	2 190	
Flytende rente		5 588	5 599		5 124	5 124	
Aksjer og egenkapitalbevis (tradingportefølje)							
Aksjer - børsnoterte	1	2	2	1	3	3	
Sum aksjer og egenkapitalbevis	1	2	2	1	3	3	
Sum finansielle instrument til virkelig verdi	7 556	7 519	7 530	7 344	7 317	7 317	
- herav OmF eliminert i konsernregnskapet	2 301	2 291	2 302	2 818	2 818	2 818	
Finansielle instrument som holdes tilgjengelig for salg med verdi-enderinger over totalresultatet							
Aksjer og egenkapitalbevis							
Aksjer - børsnoterte	8	22	22	8	26	26	
Aksjer - unoterte	183	177	177	184	178	178	
Sum aksjer og egenkapitalbevis	191	199	199	192	204	204	
Sum finansielle instrument tilgjengelig for salg	191	199	199	192	204	204	

KONSERN			MORBANK	
2010	2011		2011	2010
105	20	Årets resultatførte gevinster/tap og utbytte aksjer	91	97
7	-1	Årets verdiendring over totalresultatet	-1	7
33	32	Akkumulert verdiendring over totalresultatet	32	33
0	-3	Årets nedskrivning over resultat	-3	0

Markedsverdien på instrumentene som handles i et aktivt marked er basert på omsatt kurs på balansedagen. For de finansielle instrumenter som ikke omset-

tes i et aktivt marked benyttes egne verdivurderinger basert på gjeldende markedsforhold, alternativt verdivurdering fra annen markedsaktør. For de unoterte

aksjer hvor en ikke kan foreta en tilstrekkelig pålitelig måling av virkelig verdi benyttes anskaffelseskost, eller nedskrevet bokført verdi.

Finansielle instrument vurdert til virkelig verdi med verdiendring over resultatet	MARKEDSVERDI	
	2011	2010
Basert på priser i et aktivt marked	1 352	1 332
Observerbare markedsdata	6 167	5 985
Annet enn observerbare markedsdata	0	0
Sum finansielle instrument til virkelig verdi	7 519	7 317

Det har ikke vært flytting av finansielle instrument mellom de tre nivåene av verdsettelsesgrupper i 2010 eller 2011.

Finansielle instrument som holdes tilgjengelig for salg med verdiendringer over totalresultatet	MARKEDSVERDI	
	2011	2010
Basert på priser i et aktivt marked	24	26
Observerbare markedsdata	0	0
Annet enn observerbare markedsdata 1)	175	178
Sum finansielle instrument tilgjengelig for salg	199	204

1) Beholdningsendring gjennom regnskapsåret	MARKEDSVERDI	
	2011	2010
Balanse inngående	178	109
Kjøp	2	76
Salg inkl. resultatførte tidligere verdiendringer	0	19
Verdiøkning	9	12
Nedskrivning	8	0
Tilbakebetaling av egenkapital	6	0
Balanse utgående	175	178

1) Beholdningsendring gjennom regnskapsåret	2011		2010	
	Gjennomsnittlig bokført verdi	Effektiv rentekostnad	Gjennomsnittlig bokført verdi	Effektiv rentekostnad
Sertifikat	878	3,11	817	2,57
Obligasjoner	6 770	3,34	5 754	2,93

I beregningen av effektiv rentekostnad er det hensyntatt effekten av eventuelle sikringsinstrumenter.

Beholdning aksjer og egenkapitalbevis	Antall	Eierandel i %	Markedsverdi
Nets Holding AS	1 579 080	0,85	72
Eksportfinans ASA	3 551	1,35	50
Farstad Shipping ASA	140 000	0,36	21
Moldekraft AS	7 061	9,51	16
Norvestor V		0,85	8
Nordito Property AS	191 178	0,90	7
Oslo Børs VPS Hold.	83 334	0,19	5
Norvestor IV		1,28	3
Ekornes ASA	30 000	0,08	3
Andre selskap			16
Sum			201

5.5 - Finansielle forpliktelser

Verdipapirgjeld med fast rente inngått før 31.12.2006 er vurdert til virkelig verdi over resultatet. For bankens verdipapirgjeld med fast rente inngått etter 31.12.2006 benyttes virkelig verdiskring med verdiendringer over resultatet. Verdipapirgjeld med flytende rente benytter amortisert kost. Forskjell mellom opp-takskost og oppgjørsbeløpet ved forfall blir amortisert

over lånets løpetid. Beholdning av egne obligasjoner føres som reduksjon av gjelden.

Datterselskapet Møre Boligkreditt AS etablerte et EMTCN-program ("Euro Medium Term Covered Note") fortrinnsvis for utstedelser av obligasjonslån

internasjonalt. Programmet har en beløpsmessig ramme på EUR 2 000 millioner. Obligasjonslån er trukket med SEK 300 millioner i fjerde kvartal 2011, og er foretakets første utstedelse under EMTCN programmet.

KONSERN	2011			2010		
	Pålydende verdi	Markeds-verdi	Bokført verdi	Pålydende verdi	Markeds-verdi	Bokført verdi
Verdipapirgjeld vurdert til virkelig verdi over resultatet:						
Utstedte obligasjoner til virkelig verdi	1 128	1 149	1 149	1 664	1 697	1 697
Verdiskret verdipapirgjeld med verdiendringer over resultatet:						
Utstedte obligasjoner verdiskret amortisert kost	4 316	4 486	4 512	4 405	4 546	4 554
Utstedte fondsobligasjoner verdiskret amortisert kost	277	337	293	277	339	282
Verdipapirgjeld vurdert til amortisert kost						
Utstedte sertifikater til amortisert kost	1 298	1 299	1 298	0	0	0
Utstedte obligasjoner til amortisert kost	5 847	5 824	5 840	3 450	3 454	3 446
Utstedte ansvarlige lån amortisert kost	480	474	479	479	479	479
Utstedte fondsobligasjoner amortisert kost	200	180	200	200	180	200
Lån fra kredittinstitusjoner						
Bytteordningen	2 176	2 176	2 176	2 670	2 670	2 670
F-lån	860	860	860	860	860	860
Kredittforeningen for sparebanker	10	10	10	46	46	10

MORBANK	2011			2010		
	Pålydende verdi	Markeds-verdi	Bokført verdi	Pålydende verdi	Markeds-verdi	Bokført verdi
Verdipapirgjeld vurdert til virkelig verdi over resultatet:						
Utstedte obligasjoner til virkelig verdi	1 128	1 149	1 149	1 664	1 697	1 697
Verdiskret verdipapirgjeld med verdiendringer over resultatet:						
Utstedte obligasjoner verdiskret amortisert kost	3 616	3 765	3 776	3 905	4 062	4 062
Utstedte fondsobligasjoner verdiskret amortisert kost	277	337	293	277	339	282
Verdipapirgjeld vurdert til amortisert kost						
Utstedte sertifikater til amortisert kost	1 298	1 299	1 298	0	0	0
Utstedte obligasjoner til amortisert kost	1 742	1 745	1 741	1 676	1 674	1 675
Utstedte ansvarlige lån amortisert kost	480	474	479	479	479	479
Utstedte fondsobligasjoner amortisert kost	200	180	200	200	180	200
Lån fra kredittinstitusjoner						
Bytteordningen	2 176	2 176	2 176	2 670	2 670	2 670
F-lån	860	860	860	860	860	860
Kredittforeningen for sparebanker	10	10	10	46	46	46

KONSERN		RENTEKOSTNADER	MORBANK	
2010	2011		2011	2010
1 165	1 326	Rentekostnader og lignende kostnader	1 202	1 132
-101	-81	Rentekostnader fra finansielle forpliktelser målt til virkelig verdi	-81	-101
1 064	1 245	Rentekostnader og lignende kostnader målt til amortisert kost	1 121	1 031

	2011			2010		
MORBANK	Gj.snittlig beløp	Effektiv rente	Rente-kostnad	Gj.snittlig beløp	Effektiv rente	Rente-kostnad
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid	233	2,15	5	295	2,06	6
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	3 172	2,80	89	2 730	2,68	73
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	16 095	2,14	345	15 241	1,9	289
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	9 015	3,13	282	7 727	2,83	218
Sertifikater og andre kortsiktige låneopptak	3 686	2,79	103	3 946	2,17	86
Obligasjonsgjeld	6 636	3,65	242	7 622	3,21	245

Effektiv rente er beregnet som sum rentekostnader (inkl. sikringsforretninger) i prosent av gjennomsnittlig årssaldo.

KONSERN			MORBANK	
2010	2011	Forfallstidspunkt for verdipapiringjeld, nominell verdi	2011	2010
1 376		2011		1 376
1 851	2 981	2012	2 840	1 625
2 445	2 445	2013	2 445	2 445
981	2 282	2014	1 600	900
1 050	1 805	2015	300	300
116	777	2016		
1 200	1 600	2017	600	600
500	700	2025		
9 519	12 590	Sum	7 785	7 246

Finansielle forpliktelser vurdert til virkelig verdi med verdiendring over resultatet	MARKEDSVERDI	
	2011	2010
Basert på priser i et aktivt marked	0	0
Observerbare markedsdata	1 149	1 697
Annet enn observerbare markedsdata	0	0
Sum finansielle instrument til virkelig verdi	1 149	1 697

Det har ikke vært flytting av finansielle instrument mellom de tre nivåene av verdsettelsesgrupper i 2010 eller 2011.

Sikkerhetsstillelser

I statens tiltakspakke til bankene byttet staten og banken statspapirer mot obligasjoner med fortrinnsrett. OmF Sparebanken Møre har kjøpt deler av utstedte obligasjoner fra Møre Boligkreditt AS, som er benyttet som sikkerhet for inngåtte bytteavtaler med Norges Bank. Verdiene av sikkerhetsstillelsene skal overstige

verdien av mottatte statspapirer med en minste sikkerhetsmargin i hele avtaleperioden. Ved utløpet av avtaleperioden er banken forpliktet til å kjøpe tilbake OmF'ene til opprinnelig salgspris. Banken mottar rentene fra OmF'ene som om disse ikke var solgt. Regnskapsmessig vurderer bankkonsernet at betingel-

sene for fraregning i IAS 39 ikke er oppfylt, da bankkonsernet gjennom bytteavtalene beholder risikoen for verdiutviklingen på obligasjonene og de øvrige kontantstrømmene i form av renter.

Sikkerhetsmasse knyttet til utstedte obligasjoner i Møre Boligkreditt AS	31.12.11	31.12.10
Brutto utlån sikret med pant i bolig (bolighypoteklån)	7 973	5 391
Fordringer som utgjør fyllingssikkerhet	110	250
Sum sikkerhetsmasse 1)	8 083	5 641
Sikkerhetsmassens fyllingsgrad	113,3 %	111,1 %

1) NOK 175 mill. av totale brutto utlån er på balansedagen ikke kvalifisert til den tellende sikkerhetsmasse.

5.6 - Finansielle derivater

Tabellen viser de finansielle derivatenes nominelle verdier og markedsverdier. I regnskapet blir positiv markedsverdi pr. kontrakt bokført som eiendel, mens

negativ markedsverdi blir bokført som gjeld i balansen. Tabellen inkluderer både finansielle derivater for kundehandler som inngår i Netto verdiendringer og gevinst/

tap av verdipapirer og valuta, og finansielle derivater i bankporteføljen som inngår i Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter.

KONSERN	2011			2010		
	Nominell verdi	Eiendel	Gjeld	Nominell verdi	Eiendel	Gjeld
Renterelaterte						
Renteswapper (NOK)	18 121	336	178	15 678	274	109
Rentekorridorer	0	0	0	30	0	0
Valutarelaterte						
Renteswapper (val)	2 065	61	64	2 461	74	76
Rente- og valutaswapper	2 110	31	30	1 243	16	3
Sum		428	272		364	188
- herav anvendt til sikringsbokføring	4 585	225	0	4 660	196	16
Terminkontrakter	12 211	268	253	13 486	53	0

MORBANK	2011			2010		
	Nominell verdi	Eiendel	Gjeld	Nominell verdi	Eiendel	Gjeld
Renterelaterte						
Renteswapper (NOK)	17 421	298	178	15 178	274	93
Rentekorridorer	0	0	0	30	0	0
Valutarelaterte						
Renteswapper (val)	2 065	61	64	2 461	74	76
Rente- og valutaswapper	1 196	25	21	1 243	16	3
Sum		384	263		364	172
- herav anvendt til sikringsbokføring	3 885	189	0	4 160	196	0
Terminkontrakter	12 211	268	253	13 486	53	0

Forfallstidspunkt finansielle derivat, nominell verdi

KONSERN						MORBANK					
2010			2011			2011			2010		
Rente-swapper	Rente- og valutaswapper	Termin-kontrakter	Rente-swapper	Rente- og valutaswapper	Termin-kontrakter	Rente-swapper	Rente- og valutaswapper	Termin-kontrakter	Rente-swapper	Rente- og valutaswapper	Termin-kontrakter
1 570	532	10 571							1 570	532	10 571
3 353	649	1 343	3 766	220	9 212	3 766	220	9 212	3 353	649	1 343
4 606	1 898	800	4 596	1 260	1 092	4 596	1 260	1 092	4 606	1 898	800
2 292	248	328	2 475	302	1 036	2 475	302	1 036	2 292	248	328
751	184	360	971	522	514	971	261	514	751	184	360
230	72	0	1 689	1 662	171	1 689	1 010	171	230	72	0
851	121	84	901	117	83	901	117	83	851	121	84
371			332	78	78	332	78	78	371		
762			722		0	722		0	762		
222			238	13	25	238	13	25	222		
170			1 117			1 117			170		
			248			248					
500			700								
			150			150					
			216			216					
15 678	3 704	13 486	18 121	4 174	12 211	17 421	3 261	12 211	15 178	3 704	13 486

5.7 - Ansvarlig lånekapital / fondsobligasjoner.**KONSERN OG MORBANK**

ISIN.NR.	Låneopptak	Forfall	Betingelser	Pålydende beløp
NO0010354640 1)	26.02.07	27.02.17	3 mnd NIBOR + 0,40 / Call opsjon 2012	180
NO0010408644	25.01.08	25.01.18	3 mnd NIBOR + 1,25 / Call opsjon 2013	300
Sum ansvarlig lånekapital				480
NO0010262306	14.04.05	Evigvarende	3 mnd NIBOR + 1,10 / Første call opsjon 2015	200
NO0010532765	10.09.09	Evigvarende	11,70 % fast / Første call opsjon 2019	277
Sum fondsobligasjoner				477

Lånene er kvotert i NOK. Det foreligger ingen rett til konvertering av ansvarlig lånekapital/fondsobligasjoner til egenkapitalbeviskapital. Konsernet har ikke investeringer i ansvarlig lånekapital i andre foretak (inkl. kredittinstitusjoner) ved utgangen av 2011.

1) Sparebanken Møre benytter retten til å innfri ansvarlig obligasjonslån med kjennetegn ISIN0010354640 før forfall ("call") til pari kurs (100%). Lånet har utestående volum på NOK 180 mill. Calldato er 27.02.2012.

5.8 - Sikringsbokføring

KONSERN					MORBANK			
2010		2011			2011		2010	
Pålydende verdi	Bokført verdi	Pålydende verdi	Bokført verdi		Pålydende verdi	Bokført verdi	Pålydende verdi	Bokført verdi
4 682	4 836	4 593	4 805	Verdisikret verdipapirgjeld med verdiendringer over resultatet	3 893	4 069	4 182	4 344
4 660	180	4 585	225	Finansielle derivat benyttet i sikringsbokføring	3 885	189	4 160	196

6 DATTERSELSKAP**KONSERN OG MORBANK**

Selskap	Hjemland	Hovedvirksomhet	Eierandel	Stemmeandel
Møre Eiendomsmegling AS	Norge	Eiendomsmegling	100 %	100 %
Møre Finans AS 2)	Norge	Leasing	100 %	100 %
Sparebankeiendom AS1)	Norge	Eiendomsforvaltning	100 %	100 %
Møre Boligkreditt AS	Norge	Finansiering	100 %	100 %
Mørselskap Sparebanken Møre	Norge	Bank		

1) Sparebankeiendom AS, Møre Bankbygg AS og Storgata 41-45 Molde AS ble fusjonert i 2010. Alle selskaper var 100 % eid av Sparebanken Møre.

2) Styret har i styremøte 1. februar 2012 vedtatt å starte arbeidet for å fusjonere morbanken og det heleide leasingselskapet Møre Finans AS. Når styret eventuelt gjør endelig vedtak om fusjon, vil fusjonen gjennomføres med regnskapsmessig virkning fra 1. januar 2012. Morbankens balanse og resultat vil ikke påvirkes vesentlig av fusjonen.

7 IMMATERIELLE EIENDELER MED UBESTEMT LEVETID**Immaterielle eiendeler med ubestemt levetid**

Immaterielle eiendeler med ubestemt levetid har i sin helhet skrevet seg fra goodwill knyttet til oppkjøpet av eiendomsmeglerfirmaet Krogsvæn og Raknes AS 01.07.2005. Sparebanken Møre kjøpte da Krogsvæn Raknes AS og Paulsen og Bakke AS. Det nye selska-

pets navn ble Møre Eiendomsmegling AS. Goodwill ble ikke avskrevet. Imidlertid ble det foretatt verdifallstest hvert år for å se om antatt virkelig verdi var lavere enn bokført verdi. Gjennomført verdifallstest i 2010 konkluderte med at det var behov for nedskriv-

ning av goodwill med ubestemt levetid i konsernet. Bokført verdi på goodwill ble dermed nedskrevet med 13 mill. kroner i konsernregnskapet for 2010, fra en bokført verdi på 13 mill. kroner pr 31.12.2009 til 0 mill. kroner pr 31.12.2010.

8 DRIFTSSEGMENTER

Konsernets virksomhet er inndelt i fire strategiske driftssegmenter. De forskjellige driftssegmentene selger til dels forskjellige produkter, har noe ulik risikoprofil og retter seg mye mot de samme kundegruppene.

Ved inndeling av driftssegmenter er det produkter og tjenester, samt type kunde som er vektlagt. Driftssegmentet "Personmarked" består eksempelvis i all hovedsak av sektor 810 Personkunder.

Det vesentligste av inntekter og kostnader er fordelt på konsernets driftssegmenter etter reelt forbruk og/eller aktivitetsbaserte fordelingsnøkler. Rapporteringen er basert på den samme inndelingen og rapporteringen som månedlig skjer til konsernets ledelse og styre.

I segmentrapporteringen er det god regnskapsskikk (GRS) som er måleprinsippet. Transaksjoner mellom driftssegmentene gjøres til markedsverdier:

- Avregning av finansieringskostnader/-inntekter mellom driftssegmentene gjøres løpende til mor-

bankens fundingkostnad. Internrenten for dette defineres som effektiv 3-måneders NIBOR + langsiktig fundingtillegg (3,64 % i 2011 og 3,20 % i 2010).

- Husleie fordeles etter bruksareal på det enkelte segment basert på de samme prinsipper og til de samme priser som for morbanken, til markedsleie.
- Andre tjenester (kontorrekvisita, leasingleie, IT-utstyr m.m.) kjøpes av det enkelte driftssegment fra morbanken til samme pris som morbanken oppnår hos eksterne leverandører.

Konsernet er delt inn i følgende fire rapporteringssegment:

Rapporteringssegment	Selskapsnavn	Produkt/Virksomhet
Næringsliv	Sparebanken Møre	Finansiering, betalingsformidling, sparing/plassering, rådgivning mv.
Personmarked	Sparebanken Møre	Finansiering, betalingsformidling, sparing/plassering, rådgivning mv.
	Møre Boligkreditt AS	Finansiering (lån med pant i bolig/næringseiendom). Inngår som en del av segmentene Næringsliv og Personmarked
Eiendomsmegling	Møre Eiendomsmegling AS	Megling av bolig- og næringsseiendommer
Leasing	Møre Finans AS	Leasingfinansiering til næringslivskunder
Investeringsaktiviteter/annet	Sparebankeiendom AS	Eiendomsforvaltning egne bygg/ikke-fordelte aktiviteter

Geografisk segment

Konsernets aktiviteter er i all hovedsak begrenset til Møre og Romsdal som er definert som konsernets hjemmemarked.

Mindre enn 10% av konsernets inntekter kommer fra virksomhet utenfor fylket og det rapporteres derfor ikke balanse- eller resultat tall for geografisk segment.

Aktiviteter utenom fylket skiller seg ikke fra konsernets andre aktiviteter m.h.t. risiko eller avkastning. Se note 4 for mer informasjon.

Resultat pr 31.12	Konsern IFRS		IFRS-poster		Konsern GRS		Eliminerings-/annet		Næringsliv		Personmarked		Eiendoms-megling		Leasing	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	909	862	0	0	909	862	37	15	430	415	425	415	0	0	17	17
Andre driftsinntekter 1)	214	304	2	1	212	303	9	120	83	72	95	89	22	19	3	3
Sum inntekter	1 123	1 166	2	1	1 121	1 165	46	135	513	487	520	504	22	19	20	20
Driftskostnader 2)	562	528	-2	12	564	516	108	79	113	106	316	304	20	20	7	7
Resultat før tap	561	638	4	-11	557	649	-62	56	400	381	204	200	2	-1	13	13
Tap på utlån	40	31	0	0	40	31	6	-12	29	36	2	4	0	0	3	3
Resultat før skatt	521	607	4	-11	517	618	-68	68	371	345	202	196	2	-1	10	10
Skattekostnad	144	149			144	149										
Resultat etter skatt	377	458			373	469										

Balanse	Konsern IFRS		IFRS-poster		Konsern GRS		Eliminerings-/annet		Næringsliv		Personmarked		Eiendoms-megling		Leasing	
	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10	31.12.11	31.12.10
Utlån til kunder 1)	40305	37676	73	41	40232	37676	600	542	14336	13414	24726	23082	-	-	570	597
Innskudd fra kunder 1)	25325	24551	2	3	25323	24551	223	295	9739	10087	15361	14166	-	-	-	-
Garantiforpliktelser	1 242	1 323	-	-	1 242	1 323	150	100	1131	1211	11	12	-	-	-	-
Innskuddsdekning	62,8	65,2	-	-	62,8	65,2	37,2	51,1	67,9	75,2	62,1	61,4	-	-	-	-
Antall årsverk	416	401	-	-	416	401	144	127	63	57	188	196	14	14	7	7

1) Verdivurdering av fastrentelån og fastrenteinnskudd til virkelig verdi. I tillegg er verdipapirgjeld med fast rente inngått før 1. januar 2006 vurdert til virkelig verdi over resultatet.

2) Nedskrivning av goodwill i 2010, samt forskjell mellom avskrivningsprinsipp vedrørende bygg.

9 ANDRE DRIFTSINNTEKTER

KONSERN				MORBANK	
2010	2011		Noter	2011	2010
23	20	Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning	5.4	91	23
20	24	Garantiprovisjon		24	20
15	16	Inntekter fra forsikringssalg		16	15
18	20	Inntekter fra fondssalg/verdipapirer		20	18
14	14	Diverse gebyr tilknyttet utlån		14	14
5	5	Interbankgebyrer		5	5
9	9	Gebyr sjekk og giro		9	9
54	56	Gebyr fra kort		56	54
7	8	Gebyr utenlandsk betalingsformidling		8	7
23	20	Andre gebyrer og provisjonsinntekter		19	22
165	172	Sum gebyrer og provisjonsinntekter		171	164
-30	-33	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		-33	-30
22	32	Fastrenteutlån		32	22
-20	-19	Derivat knyttet til fastrenteutlån		-19	-20
-44	-47	Utstedte obligasjoner og sertifikater		7	-28
41	40	Derivat knyttet til utstedte obligasjoner og sertifikater		-12	25
-1	-4	Endring i kredittspread ved beregning av virkelig verdi av verdipapirgjeld		-4	-1
82	-3	Kursgevinst/-tap aksjer		-3	74
1	-17	Kursgevinst/-tap obligasjoner		-17	1
21	28	Valutahandel (for kunder)		28	21
9	13	Øvrige inntekter		13	9
111	23	Netto verdiendring og gevinst/tap på verdipapirer og valuta	2.16, 5.3, 5.4, 5.5	25	103
5	3	Driftsinntekter faste eiendommer		0	0
19	22	Inntekter eiendomsmegling		0	0
10	6	Salgsgevinster bygg		0	0
1	1	Øvrige driftsinntekter		12	8
35	32	Sum diverse inntekter		12	8
304	214	Andre driftsinntekter		266	268

10 DRIFTSKOSTNADER EKSKLUSIV PERSONALKOSTNADER

KONSERN				MORBANK	
2010	2011			2011	2010
60	65	IT-kostnader		64	60
7	5	Kontorrekvisita		5	7
14	15	Telefon og porto		15	14
4	6	Reisekostnader/KM-godtgj./repr.		6	4
24	28	Markedsføringskostnader		28	24
7	10	Øvrige adm.kostnader		11	7
116	129	Sum administrasjonskostnader		129	116
23	26	Av- og nedskrivninger varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		17	14
13	0	Nedskrivning av goodwill		0	0
25	25	Lokalkostnader		31	31
3	3	Honorar ekstern revisor		2	2
15	15	Kostnader varige driftsmidler		15	15
40	48	Andre driftskostnader		40	36
82	90	Sum andre driftskostnader		88	84
234	245	Sum driftskostnader		234	214

11 LEIEAVTALER

Konsernet har outsourcet det vesentligste av driften innen IT-området. I 2005 ble det inngått en drifts-avtale med selskapet EDB Business Partners ASA for perioden 2005-2009. Avtalen omfatter drift og vedlikehold av bankens kunde- og reskontrosystemer,

samt konsernets infrastruktur innen IT-systemer. Kostnadsrammen for drift og vedlikehold utgjør ca. 50 mill. kroner i året, herav leiekostnad på 32 mill. kroner. Avtalen reguleres årlig etter endringer i aktivitetsvolum og konsumprisindeksen. Avtalen løp opprinnelig ut

2009, ble forlenget med to år i 2009, og er forlenget med ytterligere to år i 2011. Øvrige leieavtaler (leasing av biler og leie av lokaler) er i hovedsak inngått med konsernselskaper og elimineres i konsernregnskapet. Alle bankens leieavtaler er operasjonelle.

Leasing/andre leieavtaler

Operasjonelle leieavtaler omfatter leasing av bankens biler og deler av kontormaskinparken (printere, kopimaskiner m.m.) fra datterselskapet Møre Finans AS. Banken leier sine 30 forretningslokaler fra bankens heleide eiendomsselskap Sparebankeiendom AS, samt eksterne utleiery.

Leasing	2011	2010
Årlig leasingleie til Møre Finans	6	6
Varighet i år:		
Biler	3 år	3 år
Kontormaskiner	5 år	5 år

Leie av forretningslokaler	2011	2010
Husleie betalt til:		
Sparebankeiendom AS	13	16
Andre eksterne utleiery	9	8

Varighet leieavtaler

Leieavtaler med eksterne utleiery er i hovedsak av 10 års varighet (noen på 1 år) med 12 måneder gjensidig oppsigelsesfrist og til markedspriser. Leieavtaler med datterselskapet Sparebankeiendom AS har en oppsigelsesfrist på 1 måned og løper ett år i gangen. Leiebetalingen er markedspris.

Kontraktsfestede fremtidige leiekostnader (nominelle beløp)	Innen 1 år	Mellom 1-5 år	Mer enn 5 år
Sparebankeiendom AS	14	0	0
Andre eksterne utleiery	9	36	45
Sum	23	36	45

Antall leide kontor	2011	2010
Leid av Sparebankeiendom AS	7	11
Leid av andre	23	19
Sum	30	30

Kontorene er lokalisert i konsernets geografiske hjemmemarked, Møre og Romsdal fylke, og de fleste byggene er lokalisert på Sunnmøre.

Samlet areal i lokaler eid av konsernet utgjør ca 17 000 kvm, hvorav ca 1 600 er utleid til eksterne leietakere. Bare mindre deler av lokalene er ledig pr. dato (ca 1 700 kvm) og det er kun næringslokaler i byggene. Konsernet har i 2011 solgt bankbyggene på Åndalsnes, Vatne, Haramsøy, Fjærtøft, Langevåg og Nørvestua.

12 LØNN OG TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

KONSERN			MORBANK	
2010	2011		2011	2010
205	210	Lønn og andre kontantytelser	192	187
2	2	Honorarer styret/forstanderskap/kontrollkomite	2	2
11	10	Bonus/overskuddsdeling 1)	10	11
21	39	Pensjonskostnad ytelsesplaner (note 14)	39	21
37	37	Arbeidsgiveravgift	34	35
17	19	Andre personalkostnader	19	17
293	317	Sum lønn m.v.	296	273
		Bemanning		
434	461	Hel- og deltidsansatte pr. 31.12	438	412
442	448	Gjennomsnittlig antall ansatte	427	422
401	416	Årsverk pr. 31.12	395	380
407	406	Gjennomsnittlig antall årsverk	383	385

1) Deler av bonusen (ca 50 %) for 2011 og 2010 ble gitt i form av egenkapitalbevis (MORG). Egenkapitalbevisene ble kjøpt i markedet til børskurs, totalt ca 28 000 EKB i 2011 og ca 47 000 EKB i 2010.

Banken har pr. 31.12.2011 ikke forpliktelser overfor adm. direktør, styret eller andre ansatte til å gi spesielt vederlag ved opphør eller endring av ansettelsesforholdet eller vervet. Det eksisterer heller ikke regnskapsmessige forpliktelser vedr. bonuser, overskuddsdelinger, opsjoner og lignende for noen av de nevnte personene. Administrerende direktør har kontraktsfestet 6 måneders oppsigelsestid. Det vises forøvrig til note 13 for beskrivelse av pensjonsordninger. All lønn og annen godtgjørelse til ansatte i

konsernet og nærstående parter er kostnadsført ved regnskapårets slutt.

Pensjonskostnader er regnskapsmessig kostnad for banken inkl. premiebetaling ved de ulike pensjonsordningene.

Et av bankens styremedlemmer, Ingvald Vartdal, er partner i advokatfirmaet Schjødt AS, Kongens gate 23, NO 6001 Ålesund. Firmaet har levert en stor andel

av bankens innkjøp av advokat tjenester i 2011, i all hovedsak knyttet til juridiske vurderinger rundt avtaler med kunder. I tillegg er det ytt bistand i enkelte skattemessige spørsmål og i vurderinger rundt datterselskap. Transaksjonene er inngått på ordinære markedsmessige vilkår som om de var gjennomført mellom uavhengige parter.

Advokatfirmaet har levert tjenester for kroner 833.562 inkl. mva. i 2011.

Transaksjoner med datterselskaper

Dette er transaksjoner mellom morbanken og 100 % eide datterselskap (se note 6) som er foretatt på armlengdes avstand og til armlengdes priser. Prisbetingelser og andre vilkår for transaksjoner med datterselskap er også angitt i note 8.

Avregning av finansieringskostnader/-inntekter mellom segmentene gjøres løpende til morbankens fundingkostnad. Internrenten for dette defineres som effektiv 3 måneders NIBOR + et påslag for lang finansiering (3,64 % i 2011 og 3,20 % i 2010).

Husleie fordeles etter bruksareal på det enkelte segment basert på de samme prinsipper og til de samme priser som for morbanken, til markedsleie.

Andre tjenester (kontorrekvisita, leasing, IT-utstyr m.m.) kjøpes av det enkelte segment fra morbanken til samme pris som morbanken oppnår hos eksterne leverandører.

Det vil være transaksjoner mellom Sparebanken Møre og Møre Boligkreditt AS knyttet til overføring av utlånsportefølje til Møre Boligkreditt AS, og ved at Sparebanken Møre yter lån og kreditter ovenfor kredittforetaket. De økonomiske vilkår for overføring av lån fra Sparebanken Møre skal være til markedsverdi. Dersom det kjøpes boliglån med fast rente skal prisen justeres for over/underkurs.

Sparebanken Møre er ansvarlig for at de lån som skal overføres til Møre Boligkreditt AS er korrekt etablert og i samsvar med de krav som er nedfelt i avtale mellom kredittforetak og morbank. I tilfelle brudd på disse krav, vil banken være erstatningsansvarlig for de tap som foretaket måtte få som følge av feilen. Sparebanken Møre og Møre Boligkreditt AS har formalisert renteoppgjør for transaksjonsdager fra tidspunkt for overføring av portefølje av utlån til tidspunkt for oppgjør av vederlaget.

Dersom Møre Boligkreditt AS skulle få problemer med å skaffe finansiering, er det etablert en rulle-ende garanti fra Sparebanken Møre hvor formålet er å sikre rettidig betaling til eiere av obligasjoner og derivatmotparter.

I prising av tjenester Sparebanken Møre yter overfor Møre Boligkreditt AS skilles det mellom faste og variable kostnader for kredittforetaket. Faste kostnader defineres som kostnader kredittforetaket må bære uavhengig av aktiviteten knyttet til utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett, erverv av portefølje mv. Variable kostnader defineres som kostnader knyttet til størrelse på portefølje ervervet av Sparebanken Møre og det arbeidet som må utøves fra bankens ansatte for å levere tilfredsstillende tjenester gitt antall kunder i porteføljen.

De vesentligste transaksjonene som er foretatt og eliminert i konsernregnskapet er som følger :

MORBANK

Resultat	2011	2010
Renter og kredittprovisjoner fra datterselskaper	117	107
Mottatt utbytte og konsernbidrag fra datterselskap	71	0
Betalt husleie til Sparebankeiendom AS	13	16
Betalt leasingleie til Møre Finans AS	6	6
Forvaltningshonorar fra Møre Boligkreditt AS	10	7
Balanse		
Krav på datterselskap	1 208	835
Obligasjoner med fortrinnsrett	2 302	2 818
Gjeld til datterselskap	122	275
Overført låneportefølje til Møre Boligkreditt AS i perioden	5 703	3 861

Lønn, annen godtgjørelse, pensjon - konsern.

Lønn til adm.direktør utgjorde 1 946 000,- kroner i 2011 (2010: 1 809 000,- kroner). Beregnet fordel av naturaltelseter utgjorde kroner 242 000,- (2010: 198 000,- kroner). I tillegg er det i bankens regnskap

kostnadsført årets kostnader vedrørende adm. direktørs pensjonsavtale fra 60 år (note 13) inkl. beregnet arbeidsgiveravgift med kroner 1 111 000,- (2010: 1 213 000,- kroner). Adm. direktør har pensjonsalder

60 år, og vil da få utbetalt en årlig pensjon som utgjør 70 % av sluttlønn.

KONSERN

Lønn/honorar (Tall i tusen kroner)	2011	2010
Forstanderskapet	404	460
Styret	903	919
Kontrollkomiteen	275	277
Honorar eksterne revisor (inkl. merverdiavgift)		
Revisjonstjenester	2 374	2 131
Skatterådgivning	212	264
Attestasjon	713	372
Andre tjenester	151	103

All lønn og annen godtgjørelse til ansatte i konsernet og nærstående parter er kostnadsført ved regnskapsårets utgang. Banken har pr. 31.12.2011 ikke forpliktelse ovenfor adm.direktør, medlemmer av styret eller

andre ansatte til å gi spesielt vederlag ved opphør eller endring av ansettelsesforholdet eller vervet. Det eksisterer heller ikke ordninger eller regnskapsmessige forpliktelser vedrørende bonuser, overskuddsdelinger,

opsjoner, tegningsretter og lignende for noen av de ovenfor nevnte personene. Det vises til note 13 for beskrivelse av bankens pensjonsordninger for adm. direktør og andre ansatte i banken.

KONSERN	2011			2010		
Utlån, innskudd og garantier	Utlån	Innskudd	Garantier	Utlån	Innskudd	Garantier
Forstanderskapet	47	24	0	56	39	0
Styret	4	12	0	3	3	0
Kontrollkomiteen	1	3	0	1	3	0
Ansatte	739	122	0	675	112	0

Utlån og andre forretningsmessige forhold til medlemmer av forstanderskapet, styret og kontrollkomiteen er gitt til ordinære kundevilkår.

Rentesubsidiering av lån til ansatte

Fordelen av lån gitt til en rentesats som er lavere enn den rentesatsen (gjennomsnittlig 2,75 % i 2011) som gir grunnlag for fordelsbeskatning av ansatte er beregnet til 1 097 000 kroner mot 968 000 kroner i 2010.

Renteinntekter og rentekostnader knyttet til forstanderskap, styre og kontrollkomite

	2011	2010
Renteinntekter	2	1
Rentekostnader	2	2

MORBANK**Lønn og annen godtgjørelse, pensjon mv.**

Tall i tusen kroner	Lønn/ honorar		Annen godtgjørelse		Pensjonskostnader	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Forstanderskapet						
Tormod Hvattum, leder	30	32				
Øvrige medlemmer	374	458				
Sum	404	490				
Styret						
Leif-Arne Langøy, styreleder	156					
Roy Reite, styrets nestleder	100	100				
Ragna Brenne Bjerkeset	60					
Stig Remøy	90	90				
Ingvild Vartdal	90	90				
Elisabeth Maråk Støle	90	90				
Helge Knudsen, ansattes representant ¹⁾	90	90				
Tidligere styremedlemmer:						
Helge Aarseth	63	190				
Torill Hovdenak	30	90				
Sum	769	740				
Administrerende direktør						
Olav Arne Fiskerstrand	1 946	1 809	242	198	1 111	1 213
Kontrollkomiteen						
Kjetil Kvammen, leder	107	107				
Lars K. Nogva	56	56				
Thor Martin Eidem	56	58				
Eva Hove	56	56				
Sum	275	277				
Godtgjørelse til ekstern revisor (inkl. merverdiavgift)						
Revisjonstjenester	1 583	1 560				
Skatterådgivning	124	162				
Attestasjon	63	138				
Andre tjenester	62	53				

1) Ordinær lønn utgjør kr 464 000.

Utlån og garantier	2011		2010	
Tall i tusen kroner	Utlån	Garantier	Utlån	Garantier
Forstanderskapet				
Tormod Hvattum, leder	1 744	0	1 823	0
Øvrige medlemmer (51 stk)	45 480	0	55 319	0
Styret				
Leif-Arne Langøy, styreleder	0	0	0	0
Roy Reite, styrets nestleder	0	0	0	0
Ragna Brenne Bjerkeset	0	0	0	0
Stig Remøy	0	0	0	0
Ingvild Vartdal	0	0	0	0
Elisabeth Maråk Støle	0	0	0	0
Helge Knudsen, ansattes representant	4 420	0	2 060	0
Kontrollkomiteen				
Kjetil Kvammen, leder	0	0	0	0
Lars K. Nogva	500	0	500	0
Thor Martin Eidem	0	0	0	0
Eva Hove	0	0	0	0
Administrerende direktør				
Olav Arne Fiskerstrand	2 000	0	2 000	0
Ansatte	739 000	0	675 000	0

Utlån og andre forhold til medlemmer av styret, forstanderskapet og kontrollkomiteen er gitt til ordinære kundevilkår.

Lån til adm.direktør og ansattes representant i styret er gitt til ansattevilkår.

13 PENSJONSKOSTNADER OG -FORPLIKTELSER

Konsernets pensjonsordninger oppfyller kravene i lov om tjenestepensjon.

Den vesentligste delen av konsernets pensjonsordning er ytelsesbasert og gir de ansatte rett til avtalte fremtidige pensjonsytelser. Denne ordningen ble lukket for nye medlemmer f.o.m. 01.01.2010. Den ytelsesbaserte ordningen er avdekket i bankens egen pensjonskasse. Sparebanken Møre har en egen pensjonskasse med en pensjonsytelse på 70 % av sluttlønn for alle ansatte ved pensjonsalder 67 år. For den innskuddsbaserte ordningen er det inngått avtale med Vital og innbetalingene utgiftføres løpende.

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser knyttet til den ytelsesbaserte ordningen regnskapsføres i henhold til IAS 19. Netto pensjonskostnader blir medtatt i personalkostnadene i regnskapet. Pensjonsforpliktelsene beregnes som nåverdien av fremtidige, sannsynlige pensjonsutbetalinger og bygger på økonomiske og aktuariemessige beregninger og forutsetninger. Differansen mellom beregnet påløpt forpliktelse og verdien av pensjonsmidlene er ført i balansen. Aktuarielle gevinster og tap som skyldes endrede forutsetninger eller avvik mellom forventet og faktisk avkastning på pensjonsmidlene, vurderes samlet mot størrelsen av høyeste verdi av de samlede pensjonsforpliktelser og samlede pensjonsmidler ved begynnelsen av regnskapsåret. Dersom samlede endringer og avvik ved utløpet av regnskapsåret utgjør mer enn 10 prosent av dette grunnlaget, blir det overskytende periodisert i resultatregnskapet over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

Beregningen av pensjonskostnader baserer seg på en lineær fordeling av pensjonsopptjening mot sannsynlig

akkumulert forpliktelse ved pensjoneringsstidspunktet. Forutsetningene som blir lagt til grunn for utregning av pensjonsforpliktelser blir revurdert på årlig basis.

Uførepensjonen knyttet til begge pensjonsordningene er risikodekninger uten fripoliseopptjening. Den årlige premien relatert til disse dekningene inngår i pensjonskostnadene.

Sparebanken Møres pensjonsordninger omfatter:

Ytelsesbasert pensjonsordning ved egen pensjonskasse

Sparebanken Møre har egen pensjonskasse med en pensjonsytelse på 70 % av sluttlønn for alle ansatte ved pensjonsalder 67 år forutsatt full opptjening (30 år). Forpliktelser omfatter 357 (382) aktive medlemmer og 186 (180) pensjonister ved utgangen av 2011.

Aktuariemessige utregninger blir foretatt hvert år på bakgrunn av informasjon gitt av banken.

Innskuddsbasert pensjonsordning

For innskuddspensjonsordningen innbetales det en prosentvis andel av inntekt avhengig av den enkeltes ansattes inntektsnivå. Det er kostnadsført 2 mill. kroner i 2011.

Avtalefestet pensjon (AFP)

Konsernet deltok i finansnærings AFP-ordning, som innebar at alle ansatte kunne velge å gå av med førtidspensjon fra og med 62 år. Denne ordningen ble i februar 2010 vedtatt avviklet og det var kun mulig å gå av med førtidspensjon etter den gamle ordningen fram til 31.12.2010. Gevinst på 17 mill. kroner ved

avviklingen av ordningen ble inntektsført i 2010, og presentert som en reduksjon av lønnskostnader. En gjenværende avsetning gjelder selskapets egenandel for personer som er førtidspensjonister i den gamle ordningen.

Som erstatning for den gamle AFP-ordningen er det etablert en ny AFP-ordning. Den nye AFP-ordningen er, i motsetning til den gamle, ikke en førtidspensjonsordning, men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut den nye AFP-ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb. Den nye AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalinger kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Premien er fastsatt til 1,4 % av samlede utbetalinger mellom 1 G og 7,1 G til bedriftens arbeidstakere. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende årene.

Pensjonsavtale toppleder/banksjefer

Adm.direktør har pensjonsalder 60 år og banksjefer tilsatt før 31.12.2004 har pensjonsalder 65 år. Disse vil da få utbetalt en pensjon som utgjør 70 % av sluttlønn frem til 67 år da man inntreffer i pensjonskassen. Ordningen omfatter 40 banksjefer ved utgangen av 2011. Banksjefer ansatt f.o.m. 2005 har pensjonsalder 67 år. Konsernet har også forpliktelser knyttet til lønn over 12G, som det er tatt hensyn til i beregningene fra aktuar.

Økonomiske og aktuariemessige forutsetninger	Forpliktelser		Kostnader	
	31.12.11	31.12.10	2011	2010
Diskonteringsrente	2,80 %	3,50 %	3,50 %	4,40 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	5,00 %	5,60 %	5,60 %	5,80 %
Lønnsregulering	3,50 %	4,00 %	4,00 %	4,25 %
Pensjonsregulering	3,25 %	3,75 %	3,75 %	4,00 %
Regulering av folketrygdens grunnbeløp	3,25 %	3,75 %	3,75 %	4,00 %
Arbeidsgiveravgift	14,10 %	14,10 %	14,10 %	14,10 %
Uttakstilbøylighet AFP	-	-	-	-
Dødelighetsrisiko mv.	K2005	K2005	K2005	K2005
Uføretariff	IR02	IR02	IR02	IR02

Diskonteringsrenten settes lik 10-års statsobligasjonsrente, tillegg påslag for pensjonsforpliktelsenes varighet utover 10 år, herunder differansen mellom 10 års og 30 års eurorente.

Totale pensjonskostnader	2011	2010
Nåverdi av pensjonsopptjening i året	22	19
Rentekostnad av påløpte pensjonsforpliktelser	19	21
Forventet avkastning av pensjonsmidler	-21	-20
Amortisering av ikke resultatførte estimatavik	14	9
Periodens netto pensjonskostnad fra pensjonskassen	33	28
Endring nåverdi pensjonsopptjening øvrige pensjonsordninger	-6	3
Gevinst ved awikling av gammel AFP-ordning	0	-17
Utbetalinger/pensjonskostnader over bankens drift, inkl. kostnader til innskuddsbasert pensjonsordning	11	7
Totale pensjonskostnader	38	21

Totale pensjonsforpliktelser	2011	2010
Pensjonsforpliktelse	597	558
Verdi av pensjonsmidler	-391	-376
Ikke resultatførte estimatavik	-223	-212
Arbeidsgiveravgift	29	26
Netto pensjonsforpliktelser pensjonskassen	11	-4
Netto pensjonsforpliktelser toppledere/banksjefer	51	49
Netto pensjonsforpliktelser Avtalefestet FørtidsPensjon, AFP	7	15
Sum netto pensjonsforpliktelser	68	60

Fonderte pensjonsforpliktelser	2011	2010
Pensjonsforpliktelser pr 01.01	558	471
Årets pensjonsopptjening	22	19
Pensjonsutbetaling	-11	-10
Rentekostnader	19	21
Aktuarielle gevinster/tap	8	57
Pensjonsforpliktelser 31.12	597	558

Fonderte pensjonsmidler	2011	2010
Pensjonsmidler pr 01.01	376	348
Totalt innbetalt	19	20
Utbetalte pensjoner	-11	-10
Forventet avkastning	21	20
Aktuarielle gevinster/tap	-14	-2
Pensjonsmidler 31.12	391	376
Estimert innbetaling for 2012 utgjør 20 mill. kroner.		

Pensjonsforpliktelser AFP og øvrige	2011	2010
Pensjonsforpliktelser pr 01.01	64	77
Årets pensjonsopptjening	2	2
Pensjonsutbetaling	-8	-5
Rentekostnader	2	3
Aktuarielle gevinster og tap	-2	4
Gevinst ved avvikling av gammel AFP-ordning	0	-17
Pensjonsforpliktelser 31.12	58	64

Historisk utvikling	2011	2010	2009	2008	2007
Brutto pensjonsforpliktelser inkl. arbeidsgiveravgift	624	584	489	486	394
Brutto pensjonsmidler	-391	-376	-348	-324	-311
Ikke resultatførte estimatavik	-223	-212	-153	-155	-63
Øvrige pensjonsforpliktelser	58	64	77	67	63
Netto balanseførte pensjonsforpliktelser	68	60	65	74	84

Forvaltning av pensjonskassens midler

Sparebanken Møre har egen pensjonskasse som håndterer pensjonsytelsene ved en pensjonsalder på 67 år.

Kapitalen skal forvaltes under hensyn til sikkerhet, risikospredning, avkastning og likviditet. Pensjonskassen skal drive kapitalforvaltningen slik at riktig oppfyllelse av forsikringsforpliktelsene sikres. Forvaltningen skal særlig ivareta sikkerhet over tid på bakgrunn av pensjonskassens langsiktige forpliktelser.

Innenfor rammen av forsvarlig sikkerhet og risikospredning skal pensjonskassen over tid søke å oppnå så god avkastning av de forvaltede midler som mulig.

Langsiktigheten i forvaltningen tilsier at pensjonskassen må påta seg både renterisiko og markedsrisiko for å være sikret en moderat meravkastning utover den risikofrie plasseringsrenten.

Pensjonskassen skal sørge for tilstrekkelig god likviditet til å foreta påregnelige utbetalinger.

Pensjonskassen har ikke investert i finansielle instrument utstedt av Sparebanken Møre eller i eiendommer som eies eller benyttes av banken.

Pensjonskassen har et innskudd i Sparebanken Møre på 67 mill. kroner.

Investeringsprofil pensjonsmidler	2011	2010
Aksjer og andeler	9,3 %	10,0 %
Obligasjoner/sertifikat	67,9 %	65,9 %
Bankinnskudd	22,8 %	24,1 %
Sum pensjonsmidler	100,0 %	100,0 %

Verdijustert kapitalavkastning	2011	2010
Sum pensjonsmidler	4,33 %	5,66 %

Kapitaldekning i pensjonskassa	2011	2010
Kapitaldekning	14,17 %	14,12 %

14 VARIGE DRIFTSMIDLER

Konsern

2011	Sum	Bygg 1) Tomter/hytter	Biler/IT/ Kontormaskiner	Inventar
Anskaffelseskost 01.01 3)	428	268	103	57
Tilgang 2)	93	55	18	20
Avgang	24	20	4	0
Anskaffelseskost 31.12	496	303	116	77
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01	172	62	72	38
Årets avskrivninger	20	5	10	4
Årets nedskrivninger	0	0	0	0
Avgang	11	9	2	0
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	180	58	80	42
Regnskapsført verdi 31.12.	316	244	36	35
Lineær avskrivningstid (år)		50	3-5	8-10
Fullt nedskrevne anleggsmidler i bruk	16	0	11	5
Beregnet restverdi på anleggsmidler				
Finansielt leaset utstyr (elimineret i konsernregnskapet)	23		23	
Endring i avskrivningstid	0			
Nedskrivning	0			

1) Med unntak av det overtatte bankbygget i Tingvoll, er dette i sin helhet bygg bokført i bankens datterselskap, Sparebankeiendom AS. Byggene er kun beregnet til eget bruk i operasjonell drift av banken, og er derfor ikke definert som investeringseiendommer. Byggene er lokalisert i konsernets geografiske hjemmemarked, Møre og Romsdal fylke, og de fleste byggene er lokalisert på Sunnmøre. Samlet areal er ca. 17 000 kvm, hvorav ca 1 600 kvm er utleid til eksterne leietakere. Bare mindre

delar av lokalene er ledig pr. dato (ca 1 700 kvm) og det er kun næringslokaler i byggene. Byggene er bokført til historisk kost fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Det er sannsynlighetsovervekt for at byggenes virkelige verdi overstiger bokført verdi. Konsernet har i 2011 solgt bankbyggene på Åndalsnes, Vatne, Haramsøy, Fjørtoft, Langevåg og Nørvestua. Salgene har medført en gevinst på 6 mill. kroner.

2) Konsernet har balanseført 2 mill. kroner i bygge-lånsrenter i 2011, og 2 mill. kroner i 2010 (NIBOR +1,00 %).

3) Konsernet har foretatt en reallokering mellom gruppene i 2011. Sammenlignbare tall er ikke endret.

2010	Sum	Bygg 1) Tomter/hytter	Biler/IT/ Kontormaskiner	Inventar
Anskaffelseskost 01.01	419	259	118	42
Tilgang 2)	54	40	12	2
Avgang	39	31	3	6
Anskaffelseskost 31.12	434	268	127	38
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01	177	72	72	32
Årets avskrivninger	18	4	12	1
Årets nedskrivninger	0	0	0	0
Avgang	21	15	2	5
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	173	62	83	27
Regnskapsført verdi 31.12.	261	206	44	11
Lineær avskrivningstid (år)		50	3-5	8-10
Fullt nedskrevne anleggsmidler i bruk	17	0	12	5
Beregnet restverdi på anleggsmidler	86	86	0	0
Finansielt leaset utstyr (elimineret i konsernregnskapet)	26		26	
Endring i avskrivningstid	0			
Nedskrivning	0			

Morbank

2011	Sum	Bygg	Biler/IT/Kontormaskiner	Inventar
Anskaffelseskost 01.01	134	10	71	53
Tilgang	28	0	8	20
Avgang	1	0	1	0
Anskaffelseskost 31.12	161	10	78	73
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01	99	0	64	35
Årets avskrivninger	10	1	5	4
Årets nedskrivninger	0	0	0	0
Avgang	0	0	0	0
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	109	1	69	39
Regnskapsført verdi 31.12.	53	9	9	34
Lineær avskrivningstid (år)		50	3-5	8-10
Fullt nedskrevne anleggsmidler i bruk	16	0	11	5
Endring i avskrivningstid	0			
Nedskrivning	0			

2010	Sum	Bygg	Biler/IT/Kontormaskiner	Inventar
Anskaffelseskost 01.01	132	10	69	53
Tilgang	2	0	2	0
Avgang	0	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12	134	10	71	53
Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01	90	0	59	31
Årets avskrivninger	9	0	5	4
Årets nedskrivninger	0	0	0	0
Avgang	0	0	0	0
Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12.	99	0	64	35
Regnskapsført verdi 31.12.	35	10	7	18
Lineær avskrivningstid (år)		50	3-5	8-10
Fullt nedskrevne anleggsmidler i bruk	17	0	12	5
Endring i avskrivningstid	0			
Nedskrivning	0			

15 ANDRE IMMATERIELLE EIENDELER

KONSERN			MORBANK	
2010	2011		2011	2010
20	27	Anskaffelseskost 01.01	27	20
7	8	Tilgang	8	7
0	0	Avgang (bokført verdi)	0	0
27	35	Anskaffelseskost 31.12	35	27
7	12	Akkumulerte av- og nedskrivninger 01.01	12	7
5	6	Avskrivninger	6	5
0	0	Nedskrivninger	0	0
0	0	Avgang	0	0
12	18	Akkumulerte av- og nedskrivninger 31.12	18	12
13	15	Bokført verdi 01.01	15	13
15	17	Bokført verdi 31.12	17	15
20 %	20 %	Lineære avskrivningssatser %	20 %	20 %
5	5	Økonomisk levetid år	5	5
0	0	Fullt nedskrevne andre immaterielle eiendeler i bruk	0	0
0	0	Endring i avskrivningstid	0	0
0	0	Nedskrivning	0	0

Immaterielle eiendeler består av aktiverte kostnader knyttet til kjøp og utvikling av programvare, lisenser og lignende.

16 OVERTATTE EIENDELER

Konsern

	2011	2010	2009	2008	2007
Bokført verdi pr. 01.01	11	11	1	1	1
Tilgang i perioden	0	0	10	0	0
Avgang i perioden	0	0	0	0	0
Bokført verdi pr. 31.12	11	11	11	1	1

Oversikt overtatte eiendeler

Bokført verdi

Boligeiendommer	1
Tomter	10
Sum overtatte eiendeler/eiendommer	11

Ovennevnte eiendommer er i hovedsak ervervet som ledd i realisering av bankens pant. Det er ikke noe mål for Sparebanken Møre å sitte som eier av overtatte eiendommer. I de tilfeller der akseptabel pris ikke blir oppnådd, blir eiendommene forsøkt utleid.

17 SKATT

Midlertidige negative og positive forskjeller som blir reversert eller kan reverseres i samme periode, er utlignet og nettoført. Utsatt skatt blir utregnet

på grunnlag av de forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi ved utgangen av regnskapsåret. Skattesats på 28% blir

benyttet. Hele skattekostnaden er knyttet til Norge.

Spesifikasjon av forskjellen mellom regnskapsmessig resultat før skattekostnad og skattepliktig resultat

KONSERN			MORBANK	
2010	2011		2011	2010
607	521	Resultat før skattekostnad	536	546
		Ikke skattepliktige inntekter og ikke fradragsbetingede kostnader knyttet til:		
-100	-17	Aksjer	-17	-93
27	13	Andre ikke skattepliktige inntekter og ikke fradragsbetingede kostnader	15	14
-27	15	Endringer midlertidige forskjeller	14	-12
0	0	Mottatt konsernbidrag uten skatteeffekt	-21	0
507	532	Skattepliktig inntekt	527	455
141	149	Betalbar skatt 28%	148	127
0	0	Betalt skatt av mottatt skattepliktig konsernbidrag	-14	0
141	149	Skyldig betalbar skatt	134	127

KONSERN			MORBANK	
2010	2011		2011	2010
		Midlertidige forskjeller knyttet til:		
10	12	Driftsmidler	3	1
-60	-68	Pensjonsforpliktelser	-68	-60
17	14	Merverdi knyttet til overført portefølje av utlån	14	17
-4	-10	Andre midlertidige forskjeller	-11	-5
0	0	Skattemessig fremførbart underskudd	0	0
-37	-52	Netto negative (-)/positive forskjeller	-62	-47
10	14	Eiendel ved utsatt skatt 28 %	17	13
		Skattekostnad i resultatregnskapet:		
141	149	Betalbar skatt	134	127
9	-4	Endring i eiendel ved utsatt skatt	-4	4
0	0	Betalt skatt av mottatt skattepliktig konsernbidrag	14	0
0	-1	For mye/lite avsatt forrige år	-1	0
149	144	Skattekostnad	143	131
24,6	27,6	Effektiv skattesats (skattekostnad i % av resultat før skatt)	26,7	24,0

Nominell skattesats 28 % er basert på gjeldende skattesatser på kapitalinntekter. Realisering av utsatt skattefordel er basert på at fremtidig skattepliktig resultat basert på historikk og prognoser vil overstige skatte-

fordelen ved reversering av eksisterende midlertidige forskjeller.

Det eksisterer ikke midlertidige forskjeller på poster

ført mot utvidet resultat, samt poster ført direkte mot egenkapitalen. All utsatt skatt relaterer seg til poster ført i resultat for regnskapsåret.

KONSERN			MORBANK	
2010	2011		2011	2010
170	146	28 % av resultat før skatt	150	153
-28	-5	Aksjer 28 %	-5	-26
7	4	Andre ikke skattepliktige inntekter og ikke fradragsbetingede kostnader 28 %	4	4
0	0	Mottatt konsernbidrag uten skatteeffekt	-6	0
0	-1	For mye/lite avsatt tidligere år	-1	0
149	144	Sum skattekostnad	143	131

18 RESULTAT PR EGENKAPITALBEVIS

Basisresultat pr. egenkapitalbevis (EKB) er beregnet som forholdet mellom årets resultat som tilfaller eierne av egenkapitalbevis i.h.t. egenkapitalbevisbrø-

ken i morselskapet 01.01, og antall utstedte egenkapitalbevis ved utgangen av året, justert for evt. emisjoner, som ikke gir rett til fullt utbytte. Utvannet

resultat pr. egenkapitalbevis avvikler ikke fra basisresultatet pr. egenkapitalbevis.

Konsern	2011	2010
Resultat pr. egenkapitalbevis (kroner) 2)	22,10	26,90
Utvannet resultat pr. egenkapitalbevis (kroner)	22,10	26,90
Årets resultat som tilfaller egenkapitalbevisene :		
Årets resultat	377	458
Egenkapitalbevisernes andel av resultatet i.h.t. EKB-brøken 1)	173	211
Veid antall EKB egenbeholdning	24 750	65 240
Antall egne EKB 31.12	19 240	3 744
Antall egne EKB 01.01	3 744	57 320
Veid gjennomsnittlig utestående EKB	7 816 366	7 457 220
Antall utestående EKB 31.12	7 821 876	7 837 372
Antall utestående EKB 01.01	7 837 372	6 476 944
Veid gjennomsnittlig antall EKB utstedt	7 841 116	7 522 460
Antall EKB 31.12	7 841 116	7 841 116
Antall EKB 01.01	7 841 116	6 534 264

- 1) Egenkapitalbevisbrøken som danner grunnlaget for fordeling av overskuddet til egenkapitalbevisene er utregnet basert på tall for morbank. Fond for urealiserte gevinster er holdt utenfor beregningen. Egenkapitalbevisbrøken var 46,0 % både i 2011 og i 2010.
- 2) Resultat pr. egenkapitalbevis er beregnet som egenkapitalbevisernes andel av resultatet delt på antall utstedte egenkapitalbevis ved utgangen av året, justert for emisjoner som ikke gir rett til fullt utbytte.

19 KAPITALDEKNING

Beregning av kapitaldekning er gjort etter gjeldene regelverk i Basel II, som ble innført med virkning fra 1. januar 2007. Formålet med det nye regelverket er å skape større samsvar mellom risiko og kapitalkrav i de ulike institusjonene. Sparebanken Møre kapitaldekning er beregnet i henhold til standardmetoden for kredittrisiko og markedsrisiko. Beregninger knyttet til operasjonell risiko beregnes ut fra basismetoden.

Sparebanken Møre har over flere år utviklet og implementert interne risikostyringsmodeller innenfor kredittområdet. I 2010 ble det gjort vedtak i strategisk plan om at konsernet, innen utgangen av 2011, skulle søke Finanstilsynet om bruk av IRB grunnleggende metode i henhold til kapitalkravsforskriften for modellering av kredittrisiko. Søknaden ble oversendt Finanstilsynet i fjerde kvartal 2011. Avhengig av Finanstilsynets behandlingstid av søknaden er det et mål at konsernet fra og med 2013 skal kunne gjennomføre Pilar 1-kapitaldekningsrapportering i henhold til IRB-metode. Den eksterne rapporteringen vil dermed baseres på en metode som bedre gjenspeiler den underliggende risikoen i konsernets balanse.

I henhold til gjeldende regelverk skal ansvarlig kapital minimum utgjøre 8 %. Uavhengig av beregningsmetode skal Sparebanken Møres kapital oppfylle minstekravene til kapitaldekning med tillegg av en buffer som samsvarer med konsernets aksepterte risikotoleranse. Det legges vekt på at de ulike enhetene i konsernet til enhver tid har tilstrekkelig kapitalisering. Videre skal vurdering av risikoprofil, kapitalbehov og lønnsomhet til enhver tid bygge på konsernets langsiktige strategiske plan. Det gjennomføres en beregning av konsernets kapitalbehov (minst) ved årlig ICAAP.

Basel III introduserer en rekke nye krav knyttet til blant annet kapitalisering og likviditet. Innfasingen av det nye regelverket vil gå over en lengre tidsperiode. Når det gjelder kapitaldekning innebærer Basel III blant annet høyere krav til minimumsnivåer og strengere krav til kvalitet på tellende ansvarlig kapital/kjernekapital. Finanstilsynet sendte likelydenes brev til blant andre sparebanker i desember 2011 hvor de poengter at det er nødvendig å øke soliditeten i norske banker ytterligere. I første omgang legger Finanstilsynet til grunn at alle norske banker og finansieringsforetak skal ha, og vil oppfylle, mål om 9 % ren kjernekapital innen 30. juni 2012. Analyser foretatt i 2011 viser at Sparebanken Møre tilfredsstillende kapitalkravene i nytt regelverk med god margin.

Gjeldende kapitalmål for Sparebanken Møre er en kjernekapital på minimum 11 %. Langsiktig krav til lønnsomhet er definert med en egenkapitalavkastning som er 6 prosentpoeng over langsiktige statsobligasjonsrenter.

Note 3 "Risikostyring" gir ytterligere informasjon om Sparebanken Møres kapitalstruktur og forholdet til kapitaldekningsregelverket. Det vises også til konsernets Pilar III-dokument, som ligger tilgjengelig på Sparebanken Møres nettsider.

I tillegg til regulatorisk kapital beregner Sparebanken Møre også økonomisk kapital. Nivået på den økonomiske kapitalen sier noe om hvilke kapitalreserver som må være til stede for å dekke uventede tap for konsernet. Økonomisk kapital benyttes i den løpende styringen av Sparebanken Møre, og ligger til grunn for i forretningsmessige beslutninger. Basert på fordeling av økonomisk kapital beregnes en risikjustert egenkapital som fordeles utover på ulike segment, avdelinger og kunder. Det er den risikjusterte egenkapitalen som blant annet danner grunnlag for avdelingers måloppnåelse knyttet til egenkapitalavkastning.

Nærmere om ICAAP i Sparebanken Møre

Sparebanken Møres ICAAP er tilpasset det ståstedet konsernet har ressursmessig, kompetansesmessig, modellmessig og erfaringsmessig. Vurdering av kapitalbehov bygger på en vurdering av risikoprofil og en vurdering av kvaliteten på styring og kontroll. Konklusjonene er basert på tallmateriale og profesjonelt skjønn. I noen tilfeller baseres kapitalnivået på standardmetoden.

Det er utarbeidet egne styrevedtatte retningslinjer for ICAAP. Disse retningslinjer legger føringer for en bred deltakelse fra ulike ledernivå i Sparebanken Møre, samt fra ulike avdelinger og seksjoner. Konsernets styre tar også en aktiv del i Sparebanken Møres ICAAP-prosess.

I beregning av kapitalbehov blir alle vesentlige risikoer vurdert. Risikoene blir vurdert både enkeltvis og samlet. Ved modellsimuleringer blir både moderate og konservative utviklingsperspektiv lagt til grunn.

En analyse av Sparebanken Møres risikoeksponering gir et bilde på risikoprofilen som grunnlag for å bedømme kapitalbehov. Hvert risikomoment blir vurdert ut fra sannsynlighet og konsekvens (iboende risiko) og hvordan Sparebanken Møre har mulighet

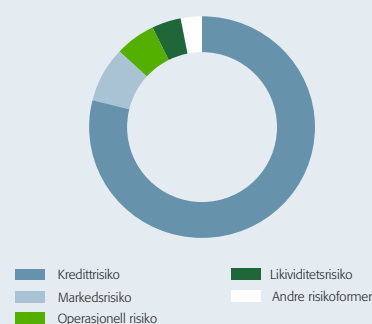
til å håndtere/kontrollere risikoen effektivt. Risikoreducerende tiltak vil redusere den iboende risikoen, og institusjonen står igjen med en restrisiko. En vurdering av sannsynlighet og konsekvens for restrisikoen medfører videre en vurdering av hvilken kapital Sparebanken Møre har behov for å holde for å møte uventede tap knyttet til den enkelte risikoen. Vurdering av restrisikoen gir også grunnlag for å iverksette tiltak for å begrense risikoen ytterligere.

Konsernets internrevisor er også involvert i ICAAP. Internrevisor holdes løpende orientert om prosessen, gir innspill underveis, og gjennomgår dokumentasjon som oversendes styret. Gjennom året gjennomfører internrevisor også sine egne risikovurderinger, og har herunder etablert et samarbeid med avdeling Compliance og risikokontroll i forhold til risikovurderinger og koordinering av kontroll- og overvåkningsarbeid. Med bakgrunn i dette utarbeider internrevisor en egen evaluering/rapport om Sparebanken Møres ICAAP. Denne inngår som en del av dokumentasjonen som oversendes til Finanstilsynet.

I forbindelse med ICAAP gjennomføres det ulike typer scenariomodelleringer og stresstester. Dette inkluderer både økonomiske simuleringsmodeller, samt egne stresstester. Sparebanken Møres Pilar III-dokument gir ytterligere beskrivelse av disse stresstestene og effekter på konsernets kapitaldekning.

ICAAP 2011 er gjennomgått av Finanstilsynet. Basert på årets prosess fremstår Sparebanken Møre som tilstrekkelig kapitalisert ut fra risiko i virksomheten og forventningene fremover.

ICAAP 2011 viste følgende kapitalfordeling innenfor ulike risikoområder:

KONSERN			MORBANK	
2010	2011		2011	2010
Kjernekapital				
784	784	Egenkapitalbevis	784	784
0	-2	- egne egenkapitalbevis	-2	0
186	186	Overkursfond	186	186
362	482	Utjevningsfond	482	362
1 560	1 698	Grunnfond	1 698	1 560
33	32	Verdireguleringsfond	32	33
11	8	Fond for urealiserte gevinster	8	11
94	63	Avsatt til utbytte	63	94
113	74	Avsatt til utbytte midler for lokalsamfunnet	74	113
110	92	Annen egenkapital	0	0
3 253	3 417	Sum balanseført egenkapital	3 325	3 143
-31	-33	Utsatt skatt, goodwill og immaterielle eiendeler	-33	-29
-33	-32	Verdireguleringsfond	-32	-33
-11	-8	Fond for urealiserte gevinster	-8	-11
-11	-10	50% fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-10	-11
482	493	Fondsobligasjoner	493	482
0	0	Fradrag fondsobligasjoner (utover 15 % av kjernekapital)	0	0
-94	-63	Fradrag for avsatt til utbytte	-63	-94
-113	-74	Fradrag for avsatt til utbytte midler for lokalsamfunnet	-74	-113
3 442	3 690	Sum kjernekapital	3 598	3 334
Tilleggskapital utover kjernekapital				
479	479	Tidsbegrenset ansvarlig lånekapital	479	479
0	0	Tillegg fondsobligasjoner (utover 15 % av kjernekapital)	0	0
14	14	45% tillegg av netto urealisert gevinst på aksjer, andeler og EKB tilgj. for salg	14	14
-10	-10	50% fradrag ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-10	-10
483	483	Sum tilleggskapital	483	483
3 925	4 173	Netto ansvarlig kapital	4 081	3 817
1 636	1 714	Avvik netto ansvarlig kapital - minimumskrav 8%	1 718	1 646
Kapitaldekning i % av beregningsgrunnlaget				
13,72	13,57	Ansvarlig kapital	13,82	14,06
12,03	12,00	Kjernekapital	12,18	12,28
28 615	30 750	Risikovektet balanse (beregningsgrunnlag)	29 540	27 140
Minimumskrav ansvarlig kapital Basel II beregnet etter Standardmetoden				
2 289	2 460	Sum minimumskrav (8%) ansvarlig kapital	2 363	2 171
0	0	Engasjement med stater og sentralbanker	0	0
3	3	Engasjement med lokale og regionale myndigheter	3	3
15	16	Engasjement med offentlig eide foretak	16	15
52	35	Engasjement med institusjoner (banker m.m)	165	41
783	892	Engasjement med foretak (næringslivskunder)	864	752
320	287	Engasjement med massemarked (personkunder)	301	319
854	947	Engasjement med pantsikkerhet i eiendom	697	730
22	18	Engasjement som er forfalt	18	22
0	0	Engasjement med høyrisiko (investeringsfond)	0	0
7	13	Engasjement med obligasjoner med fortrinnsrett	31	29
97	95	Engasjement øvrig	122	123
2 153	2 306	Kapitalkrav kreditt-/motparts- og forringelsesrisiko	2 217	2 034
0	0	Gjeld	0	0
0	0	Egenkapital	0	0
0	0	Valuta	0	0
0	0	Varer	0	0
0	0	Kapitalkrav posisjons-/valuta- og varereisiko	0	0
150	167	Operasjonell risiko (basismetoden)	159	151
-14	-14	Fradrag i kapitalkravet	-13	-14

20 EGENKAPITALBEVIS OG EIERSTRUKTUR

Egenkapitalbevis

Sparebanken Møre hadde ved utgangen av 2011 egenkapitalbevis pålydende 784 mill. kroner, fordelt på 7 841 116 egenkapitalbevis, hvert pålydende 100 kroner. Utover dette består egenkapitalbevisernes kapital av utjevningsfondet på 482 mill. kroner og overkursfondet på 186 mill. kroner. Det er ingen begrensninger i stemmeretten etter vedtektene. Det eksisterer heller ikke rettigheter som kan medføre at det blir utstedt nye egenkapitalbevis.

Investorpolitikk

Sparebanken Møre har som målsetting å oppnå økonomiske resultater som gir god og stabil avkastning på bankens egenkapital. Resultatene skal sikre eierne av egenkapitalen en konkurransedyktig langsiktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på egenkapitalen. Egenkapitaleiernes andel av nettoresultatet som avsettes som utbytte midler, tilpasses bankens egenkapitalsituasjon. Sparebanken Møres resultatdisponering skal påse at alle egenkapitaleierne sikres likebehandling.

Det eksisterer ingen særavtaler mellom banken og eiere. Styret kan ikke nekte kjøp eller salg av egenkapitalbevis utover det som fremgår av bestemmelsene i aksjeloven.

Egenkapitalbeviskapital

Sparebanken Møres egenkapitalbeviskapital utgjør 784 111 600 kroner fordelt på 7 841 116 egenkapitalbevis, hvert pålydende 100 kroner. Egenkapitalbeviskapitalen er tatt opp i åtte omganger:

År	Forandring	Endring i egenkapitalbeviskapital	Total egenkapitalbeviskapital	Antall egenkapitalbevis
1988	Offentlig emisjon	100,0	100,0	1 000 000
1993	Offentlig emisjon	100,0	200,0	2 000 000
1994	Offentlig emisjon	150,0	350,0	3 500 000
1996	Offentlig emisjon	100,0	450,0	4 500 000
1996	Ansatte emisjon	1,7	451,7	4 516 604
1998	Offentlig emisjon	100,0	551,7	5 516 604
1998	Ansatte emisjon	0,9	552,6	5 526 154
2008	Utbytteemisjon	42,3	594,9	5 949 153
2009	Rettet emisjon	58,5	653,4	6 534 264
2010	Fondsemissjon	130,7	784,1	7 841 116

Egenkapitalbevisernes andel av resultatet

Fortjeneste pr. egenkapitalbevis beregnes ved å dividere resultatet som tilfaller eierne av egenkapitalbevisene med antall utstette egenkapitalbevis pr. 31.12,

justert for eventuelle emisjoner i løpet av året som ikke gir rett til fullt utbytte. Egenkapitalbevisernes andel av resultatet tilsvarer egenkapitalbeviskapitalens, utjevningsfondets og overkursfondets andel av ban-

kens totale egenkapital ved begynnelsen av året. Ved en utvidelse av egenkapitalbeviskapitalen i løpet av året i form av en emisjon, medtas en tidsveiet andel av økningen fra og med innbetalingstidspunktet.

20 største eierne pr. 31.12.11

	Antall	Andel av EKB i %
Sparebankstiftelsen Tingvoll	805 090	10,27
Pareto Aksje Norge	456 755	5,83
MP Pensjon	363 796	4,64
Wenaasgruppen AS	300 000	3,83
Pareto Aktiv	210 265	2,68
Beka Holding AS	133 462	1,7
Farstad Shipping ASA	112 909	1,44
Pareto Verdi VPF	110 941	1,41
Fidelity Low-Priced	92 008	1,17
Stiftelsen Kjell Holm	88 671	1,13
Odd Slyngstad	83 703	1,07
Terra utbytte VPF	59 828	0,76
Tonsenhagen Forretningssentrum AS	52 050	0,66
Nordea Bank Norge AS	50 972	0,65
Leif-Arne Langøy	50 000	0,64
U Aandals Eftf AS	48 000	0,61
Forsvarets Personellservice	40 760	0,52
J E Devold AS	37 558	0,48
Sparebankstiftelsen DnB NOR	37 392	0,48
Sparebanken Hedmark	29 999	0,38
Sum	3 164 159	40,35
Totalt	7 841 116	100,00

Nøkkeltall (morbank)	2011	2010	2009	2008	2007
Børskurs	178	207	192	133	212
Antall utstedte egenkapitalbevis	7 841 116	7 841 116	6 534 264	5 949 153	5 526 154
Egenkapitalbeviskapital (mill. kroner)	784	784	648	587	547
Utjevningsfond (mill. kroner)	482	362	393	317	306
Overkursfond (mill. kroner)	186	186	187	123	80
Egenkapitalbevisbrøk (gjennomsnitt 2009/2008)	46,0	46,0	43,8	44,7	45,5
Egenkapitalbevisbrøk 31.12	46,0	46,0	46,0	43,2	43,2
Kontantutbytte pr. egenkapitalbevis	8	12	12	20	23
Kontantutbytte pr. egenkapitalbevis i % av børskurs 31.12	4,5	5,8	5,2	12,5	9,1
Effektiv avkastning (%) 1)	-8,2	14,0	56,3	-28,0	-2,5
Kontantutbytte i % av egenkapitalbevis eiernes andel av årsoverskudd 1)	34,4	49,2	49,3	92,3	85,8
Fortjeneste pr. egenkapitalbevis (kr) 1)	23,27	24,42	24,35	21,66	26,8
Bokført egenkapital pr. egenkapitalbevis (kr) 1)	185	170	188	174	169
P/E (børskurs/fortjeneste) 1)	7,7	8,5	9,5	7,4	9,5
P/BV (børskurs/bokført egenkapital) 1)	0,96	1,2	1,2	0,9	1,5

1) Fond for urealiserte gevinster er holdt utenfor beregningen.

Geografisk fordeling

Antall eiere / antall EKB	2011	2010	2009	2008	2007
Møre og Romsdal	3 691 4 032 446	3 650 3 665 079	3 559 3 094 150	3 423 2 607 233	3 426 2 356 352
Øvrige i Norge	2 408 3 470 693	2 540 3 903 485	2 687 3 203 395	2 628 3 125 722	2 519 2 961 523
Utlendinger	78 337 977	65 272 552	68 236 719	70 216 198	69 208 279
Totalt	6 177 7 841 116	6 255 7 841 116	6 314 6 534 264	6 121 5 949 153	6 014 5 526 154

Fordeling etter antall 31.12.2011

Antall EKB	Antall EKB	Andel i %	Antall eiere	Andel i %
1-100	102 475	1,31	1 979	32,04
101-1.000	1 121 422	14,30	3 133	50,72
1.001-10.000	2 588 673	33,01	989	16,01
10.001-100.000	1 535 328	19,58	68	1,10
Over 100.000	2 493 218	31,80	8	0,13
Totalt	7 841 116	100,00	6 177	100,00

	Antall EKB		EKB kapital		Overkurs	
	2011	2010	2011	2010	2011	2010
Endring i EKB og overkurs:						
Ordinære EKB 01.01.	7 841 116	6 534 264	784	653	186	187
Endringer	0	1 306 852	0	131	0	-1
Ordinære EKB 31.12	7 841 116	7 841 116	784	784	186	186
Egne EKB:						
Egne EKB 01.01	3 744	57 320	0	5		
Endringer	15 493	-53 576	2	-5		
Egne EKB 31.12	19 237	3 744	2	0		

	Totalt beløp (TNOK)
Utbetalt utbytte EKB	
NOK 20,00 pr EKB i 2009	118 983
NOK 12,00 pr EKB i 2010	72 560
NOK 12,00 pr EKB i 2011	94 093
Foreslått utbytte	
NOK 12,00 pr EKB i 2009	72 560
NOK 12,00 pr EKB i 2010	94 093
NOK 8,00 pr EKB i 2011 1)	62 729

1) Godkjent i forstanderskapsmøte 23.03.2012. Regnskapsført som annen egenkapital pr 31.12.2011

Tillitsvalgte som eier egenkapitalbevis/representerer egenkapitalbevisiere i Sparebanken Møre pr. 31.12.2011

	Antall		Antall		Antall
Tove A. Berge	848	Gerd Myren Hoel	199	Per Orvik	12
Bjørn Bjåstad	6 672	Turi Indergaard	518	Roy Reite	266
Nils Petter Drønne	1 458	Kjersti Kleven	60	Thor Johan Rusten	5 003
Thor Martin Eidem	480	Helge Karsten Knudsen	573	Kjell Martin Rønning	7 580
Harald J. Eriksen	143 462	Kjetil Kvammen	847	Jane Røsgård	453
Svein Garberg	363 796	Leif-Arne Langøy	50 000	Aadne Sandanger	260
Iren Gullhav	380	Berit Larsen	96	Ingrid Sandøy	838
Jens Arne Hagen	60	Anders Lausund	646	Finn Moe Stene	805 090
Egil Hansen	152	Sølvi Lillevold	672	Elisabeth Maråk Støle	360
Hans August Hansen	37 392	Lise Løseth	152	Turid Håndlykken Sylte	152
Kristin Sunde Hansen	3 600	Borghild Møller	39 178	Johan Sættem	48 000
Eldar Kåre Helseth	452	Lars K. Nogva	562	Solfrid Teigen	1 256
Rolf Hjellegjerde	2 400	Odd Olsen	122	Berit Ekomes Unhjem	8 253

21 HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Styret har i styremøte 1. februar 2012 vedtatt å starte arbeidet for å fusjonere morbanken og det heleide leasingelskapet Møre Finans AS. Når styret eventuelt gjør endelig vedtak om fusjon, vil fusjonen gjennom-

føres med regnskapsmessig virkning fra 1. januar 2012. Morbankens balanse og resultat vil ikke påvirkes vesentlig av fusjonen.

Det er ikke oppstått øvrige hendelser etter balansedagen av vesentlig karakter.

ERKLÆRING I HENHOLD TIL VERDIPAPIRHANDELLOVENS § 5-5

Vi bekrefter at konsernets og bankens årsregnskap for perioden 1. januar til 31. desember 2011 etter vår beste overbevisning er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i

regnskapet gir et rettviseende bilde av konsernets og bankens eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.

Vi erklærer også at årsberetningen gir en

rettvisende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til konsernet og banken, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer konsernet og banken står overfor.

Ålesund, 31. desember 2011

7. mars 2012

I STYRET FOR SPAREBANKEN MØRE

Leif-Arne Langøy
STYRELEDER

Roy Reite
STYRETS NESTLEDER

Ragna Brenne Bjerkeset

Stig Remøy

Elisabeth Maråk Støle

Ingvild Vartdal

Helge Karsten Knudsen

Olav Arne Fiskerstrand
ADM. DIREKTØR

REVISJONSBERETNING FOR 2011

Til Forstanderskapet i Sparebanken Møre

UTTALELSE OM ÅRSREGNSKAPET

Vi har revidert årsregnskapet for Sparebanken Møre, som består av regnskap for morbanken og konsernregnskap. Regnskapet for morbanken og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2011, resultat, utvidet resultatregnskap, egenkapitaloppstilling og kontantstrømpstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og administrerende direktørs ansvar for årsregnskapet

Styret og administrerende direktør er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og for slik intern kontroll som styret og administrerende direktør finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for bankens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av bankens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon om regnskapet til morbanken og vår konklusjon om konsernregnskapet.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for Sparebanken Møre avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av bankens og konsernets finansielle stilling per 31. desember 2011 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

UTTALELSE OM ØVRIGE FORHOLD

Konklusjon om årsberetningen og redegjørelsen om foretaksstyring

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og redegjørelsen om foretaksstyring om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av resultatet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at styret og administrerende direktør har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Ålesund, 7. mars 2012

ERNST & YOUNG AS

Ivar-André Norvik
statsautorisert revisor

KONTROLLKOMITÉENS ÅRSBERETNING 2011

Kontrollkomitéen har i driftsåret 2011 ført tilsyn med at bankens virksomhet er drevet i samsvar med de krav som følger av aktuell lovgivning, bankens vedtekter, forstanderskapets vedtak og andre retningslinjer som banken plikter å rette seg etter.

Kontrollkomitéen har gjennomgått styrets protokoller, rapporter fra eksternt og intern revisor, bankens korrespondanse med Finanstilsynet og for øvrig foretatt de under-

søkelser som gjeldende lovgivning og kontrollkomitéens instruks bestemmer.

Det har i perioden blitt holdt regelmessige komitémøter ved bankens hovedkontor. I tillegg har komitéen utført stedlige tilsyn ved regioner.

De merknader kontrollkomitéen har hatt i perioden er avklart med bankens ledelse.

Kontrollkomitéen har videre gjennomgått styrets årsberetning, årsregnskapet og revisors beretning uten at det gir grunnlag for merknader.

Kontrollkomitéen vil tilrå at årsberetningen og årsregnskapet for 2011 godkjennes.

På grunn av habilitetsmessige forhold har varamedlem, Jon Olav Slettebakk, i 2012 tiltrådt for komitémedlem Thor Martin Eidem.

Ålesund, 8. mars 2012

Kontrollkomitéen i Sparebanken Møre

Kjetil Kvammen

Leder

Lars K. Nogva

Eva Hove

Jon Olav Slettebakk

Tillitsvalgte organer

Forstanderskapet

Tormod Hvattum, leder	Åheim
Kjersti Kleven, nestleder	Ulsteinvik

Valgt av innskyterne

Bjørn Bjåstad	Hareid
Rolf Fiskerstrand	Fiskerstrand
Svein Gjersest	Vatne
Jens Arne Hagen	Stranda
Gerd Myren Hoel	Valldal
Kari Hjelme	Åndalsnes
Tormod Hvattum	Åheim
Jørn Tunheim Kippersund	Volda
Merete Mikkelsen	Aukra
Kristin Mork	Ørsta
Grethe Opshaug	Ålesund
Per Orvik	Vatne
Asbjørn Tryggstad	Langevåg

Valgt av Møre og Romsdal fylkeskommune

Frøydis Austigard	Molde
Ina B. Giske	Valderøy
Jan Magne Dahle	Ørsta
Roar Dyb-Sandnes	Godøy
Anja Gabrielsen	Ikkornnes
Oskar Grimstad	Hareid
Grethe Hjelvik Hansen	Ålesund
Oddrun Eidem Kleppe	Gurskøy
Helge Orten	Midsund
Björg Riksfjord	Ålesund
Frank Sve	Stranda
Bjørn Ola Wennesberg	Ålesund
Randi Aarset	Volda

Valgt av egenkapitalbeveiseierne

Harald J Eriksen	Oslo
Svein Garberg	Oslo
Kristin Sunde Hansen	Ålesund
Hans August Hanssen	Melsomvik
Kjersti Kleven	Ulsteinvik
Leif-Arne Langøy*	Brattvåg
Borghild Møller	Ålesund
Thor Rusten	Fiskå
Kjell Martin Rønning	Valldal
Finn Moe Stene	Tingvoll
Johan Sættem	Molde
Solfrid Teigen	Volda
Berit Ekornes Unhjem	Ikkornnes

* Fratrådt 27. april 2011 pga nytt verv som styreleder

Valgt av de ansatte

Tove Andersen Berge	Ålesund
Nils Petter Drønne	Ålesund
Iren Gullhav	Ålesund
Egil Hansen	Ålesund
Turi Indergaard	Ålesund
Berit Larsen	Ålesund
Anders Lausund	Brattvåg
Sølvi Lillevold	Ålesund
Lise Løseth	Sykkylven
Odd Olsen	Ålesund
Jane Røsgård	Ålesund
Aadne Sandanger	Larsnes
Turid Håndlykken Sylte	Molde

Styret

Leif-Arne Langøy, styreleder	Brattvåg
Roy Reite, styrets nestleder	Ålesund
Ragna Brenne Bjerkeset	Fræna
Stig Remøy	Fosnavåg
Ingvild Vartdal	Ålesund
Elisabeth Maråk Støle	Ålesund
Helge Karsten Knudsen	Ålesund

Kontrollkomitéen

Kjetil Kvammen, leder	Sykkylven
Lars K. Nogva	Longva
Eva Hove	Stordal
Thor Martin Eidem	Ulsteinvik

Ansvarlig revisor

Ernst & Young AS	Ålesund
------------------	---------

KONSERN 2007 - 2011

HOVEDTALL

NOK mill	2011	2010	2009	2008	2007
Resultatregnskap					
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	909	862	802	820	695
Andre driftsinntekter	214	304	256	196	224
Driftskostnader	562	528	513	475	457
Resultat før tap	561	638	545	541	462
Tap på utlån, garantier m.v.	40	31	82	65	-4
Resultat før skattekostnad	521	607	463	476	466
Skatt på ordinært resultat	144	149	128	138	133
Resultat for perioden	377	458	335	338	333
Prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital					
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	1,96	2,03	1,97	2,17	2,09
Andre driftsinntekter	0,46	0,72	0,63	0,52	0,67
Driftskostnader	1,21	1,24	1,26	1,26	1,35
Resultat før tap	1,21	1,51	1,34	1,43	1,41
Tap på utlån, garantier m.v.	0,09	0,07	0,20	0,17	-0,01
Resultat før skattekostnad	1,12	1,44	1,14	1,26	1,42
Skatt på ordinært resultat	0,31	0,35	0,32	0,36	0,40
Resultat for perioden	0,81	1,09	0,82	0,90	1,02
Balanse					
Kontanter og fordringer på sentralbanker	814	634	682	1 378	1 374
Netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	564	167	83	98	67
Brutto utlån kunder	40 701	38 083	36 252	35 660	31 699
Individuelle nedskrivninger	265	281	264	217	212
Nedskrivninger på grupper av utlån	131	126	137	145	137
Netto utlån til kunder	40 305	37 676	35 851	35 298	31 350
Verdipapirer	5 226	4 496	3 381	2 295	1 880
Varige driftsmidler	316	261	242	237	234
Andre eiendeler	1 181	1 207	1 052	1 490	711
Sum eiendeler	48 406	44 441	41 391	40 796	35 615
Gjeld til kredittinstitusjoner	4 741	4 976	5 662	3 316	3 147
Innskudd fra kunder	25 325	24 551	21 793	20 672	19 401
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	12 799	9 697	9 086	12 427	9 193
Annen gjeld	1 152	1 003	953	1 077	941
Ansvarlig kapital/fondsobligasjoner	972	961	955	679	530
Innskutt egenkapital	968	970	835	710	626
Opptjent egenkapital	2 449	2 283	2 107	1 915	1 777
Sum gjeld og egenkapital	48 406	44 441	41 391	40 796	35 615

RESULTATUTVIKLING

NOK mill	4. kv. 2011	3. kv. 2011	2. kv. 2011	1. kv. 2011	4. kv. 2010
Resultatregnskap kvartalsvis					
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	231	235	221	222	228
Andre driftsinntekter	54	37	74	49	45
Driftskostnader	145	137	140	140	128
Resultat før tap	140	135	155	131	145
Tap på utlån, garantier m.v.	27	14	-6	5	-4
Resultat før skattekostnad	113	121	161	126	149
Skatt på ordinært resultat	30	34	44	36	43
Resultat for perioden	83	87	117	90	106
Prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital					
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	1,90	2,02	1,93	1,99	2,10
Andre driftsinntekter	0,45	0,32	0,65	0,44	0,41
Driftskostnader	1,19	1,18	1,23	1,25	1,18
Resultat før tap	1,16	1,16	1,35	1,18	1,33
Tap på utlån, garantier m.v.	0,22	0,12	-0,05	0,04	-0,04
Resultat før skattekostnad	0,94	1,04	1,40	1,14	1,37
Skatt på ordinært resultat	0,26	0,29	0,39	0,32	0,40
Resultat for perioden	0,68	0,75	1,01	0,82	0,97

Foretaksstyring

NORSK ANBEFALING FOR EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

Beskrivelsen nedenfor redegjør for hvordan Sparebanken Møre følger de 15 punktene i den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse av 21. oktober 2010, med tilhørende endringer i anbefalingen av 20. oktober 2011. Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES) har utarbeidet anbefalingen, og denne er tilgjengelig www.nues.no

1. REDEGJØRELSE FOR EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

Sparebanken Møre følger den norske anbefalingen for eierstyring og selskapsledelse av 2011. Det er ingen vesentlige avvik mellom anbefalingen og hvordan denne etterleves i Sparebanken Møre. Mindre tilpasninger er gjort av hensyn til at en sparebank er en selveiende institusjon, og at styringsstrukturen og sammensetningen av styringsorganene er ulik aksjeselskaper. I tillegg er det tatt hensyn til bankens særskilte tilknytning til lokalsamfunnet og bankens samfunnsansvar (corporate social responsibility).

Det er utarbeidet egne etiske retningslinjer og retningslinjer for samfunnsansvar basert på konsernets kjerneverdier: "Nær, kompetent og solid". Kjerneverdiene skal reflekteres i alle kontaktpunkt Sparebanken Møre har med markedet, kundene og omgivelsene forøvrig. En nærmere beskrivelse av de enkelte kjerneverdiene kan finnes på konsernets hjemmeside.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

2. VIRKSOMHET

Sparebanken Møre ble dannet 1. april 1985 ved en sammenslutning av en rekke banker i Møre og Romsdal. Senere har flere banker i Møre og Romsdal sluttet seg til Sparebanken Møre. Bankvirksomheten i de sammensluttede sparebanker kan spores tilbake til 1843.

Sparebanken har til formål å fremme sparing ved å ta i mot innskudd fra en ubestemt krets av innskytere og å forvalte på en trygg måte de midler den råår over i samsvar med de lovregler som til enhver tid gjelder for sparebanker. Sparebanken kan utføre alle vanlige bankforretninger og banktjenester i samsvar med bestemmelsene i Sparebankloven og Finansieringsvirksomhetsloven.

Sparebanken Møre er totalleverandør av tjenester innen områdene finansiering, innskudd og plasseringer, betalingsformidling, økonomisk rådgivning, formuesforvaltning, forsikring og eiendomsmegling.

Vedtektene finnes i sin helhet på konsernets hjemmeside; www.sbm.no.

Sparebanken Møre gjennomfører årlig en omfattende strategiprosess som definerer konsernets langsiktige mål og retning.

Strategien og målene er innenfor rammen av Sparebanken Møres vedtekter. Sparebanken Møre skal opprettholde sin posisjon som nr 1-bank i Møre og Romsdal, arbeide for en sunn finansiell struktur og soliditet, samt ha sterk lønnsomhet. De økonomiske

måltallene er gjengitt i Sparebanken Møres årsrapport, samt i Sparebanken Møres Pilar 3-dokument som er tilgjengelig på bankens hjemmeside.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

3. SELSKAPSKAPITAL OG UTBYTTE

Sparebanken Møres kapital er sammensatt ut fra flere hensyn. De viktigste er konsernets størrelse, det internasjonalt rettede næringslivet i Møre og Romsdal, et stabilt marked for langsiktig finansiering ved behov, og mål i langsiktig strategisk plan. Gjennom en årlig prosess for evaluering av styring og kontroll, herunder kapitalbehovsvurderinger, den såkalte ICAAP, har konsernet sterk fokus på at kapitalen er tilpasset mål, strategier og risikoprofil. Kapitalsituasjonen følges kontinuerlig i året gjennom interne beregninger og rapporteringer.

Sparebanken Møres utbyttepolitikk er som følger:

"Sparebanken Møre har som målsetting å oppnå økonomiske resultater som gir god og stabil avkastning på bankens egenkapital. Resultatene skal sikre eierne av egenkapitalen en konkurransedyktig langsiktig avkastning i form av utbytte og verdistigning på egenkapitalen.

Egenkapitaleiernes andel av nettoresultatet som avsettes til utbytte midler, tilpasses bankens egenkapitalsituasjon.

Sparebanken Møres resultatdisponering skal påse at alle egenkapitaleierne sikres likebehandling.”

Styret i Sparebanken Møre kan få fullmakt fra forstanderskapet til å foreta kapitalforhøyelser og/eller til kjøp av egne egenkapitalbevis. Styrefullmakter til å foreta kapitalforhøyelser er begrenset til definerte formål, og fullmakten skal være begrenset og ikke vare lenger enn frem til neste ordinære forstanderskapsmøte.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

4. LIKEBEHANDLING AV EGENKAPITALBEVISEIERE OG TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE

Det gjensidige tillitsforholdet som er opparbeidet mellom Sparebanken Møre og de viktigste interessegruppene er banken oppatt av å videreutvikle. Det blir derfor lagt stor vekt på åpenhet i forhold til interessentene i markedet, både de som skaffer banken egenkapital og finansiering, og de som har behov for relasjoner til banken på annen måte.

Alle egenkapitalbevisene skal likebehandles og ha samme mulighet for innflytelse. Styrets kontakt med investorene skjer normalt gjennom administrasjonen. Alle egenkapitalbevis har lik stemmerett. Banken forholder seg til finansieringsvirksomhetslovens regler for eier- og stemmerettsbegrensninger så langt bestemmelsene gjelder for sparebank med egenkapitalbevis. Ved eierandelskapitalforhøyelser skal eksis-

terende egenkapitalbevis ha fortrinnsrett med mindre særskilte forhold tilsier at dette fravikes. Slik fravikelse vil i så fall bli begrunnet, og begrunnelsen skal offentliggjøres i børs melding i forbindelse med kapitalforhøyelsen.

Bankens transaksjoner i egne egenkapitalbevis foretas vanligvis på børs. Tilbakekjøp av egne egenkapitalbevis gjøres til gjeldende kurs i markedet.

Vedrørende transaksjoner med nærstående inneholder konsernets etiske retningslinjer regler for hvordan eventuelle interessekonflikter skal håndteres. Reglene gjelder for tillitsvalgte og ansatte i konsernet.

Dersom det skulle forekomme ikke uvesentlige transaksjoner mellom Sparebanken Møre konsernet og egenkapitalbevisene, styremedlemmer, ledende ansatte eller nærstående av disse, med mindre det gjelder saker som behandles av forstanderskapet, skal styret sørge for at det foreligger verdiløst fra uavhengig tredjepart.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

5. FRI OMSETTELIGHET

Sparebanken Møres egenkapitalbevis er notert på Oslo Børs og er fritt omsettelige. Vedtektene inneholder ingen begrensninger på omsetteligheten.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

6. GENERALFORSAMLING (FORSTANDERSKAPET)

En sparebank er i utgangspunktet en selveid institusjon og styringsstrukturen og sammensetningen av styringsorganene skiller seg fra aksjeselskaper, jf sparebanklovens § 7 om hvilke organer en sparebank skal ha. Sparebanken Møre etterlever denne bestemmelsen i sparebankloven, og dette representerer derfor et avvik fra anbefalingen.

Sparebanken Møres forstanderskap består av i alt 52 forstandere med 24 varaforstandere. Det er lik representasjon fra hver av de fire gruppene som forstanderskapet består av; innskyttere, det offentlige, egenkapitalbevisiere og ansatte.

Innkalling til forstanderskapets møter sendes medlemmene med minst 21 dagers varsel. Forstanderskapet kan ikke treffe beslutning i andre saker enn dem som er bestemt angitt i innkallingen. Målet er at de forslag til vedtak og saksvedlegg som sendes ut er tilstrekkelig detaljert og dekkende til at forstanderskapets medlemmer kan ta stilling til de saker som skal behandles. Medlemmer av styret, kontrollkomiteen og valgkomiteen er til stede på forstanderskapets møte. Forstanderskapets leder er møteleder, eller ved dennes fravær, nestlederen.

Avvik fra anbefalingen: Mindre avvik da styringsstrukturen og sammensetningen av styringsorganene i en sparebank skiller seg fra aksjeselskaper

7. VALGKOMITEER

De ulike valg av tillitsrepresentanter i banken gjøres i henhold til de prinsipper som er nedfelt i bankens vedtekter. Egne valgkomiteer for innskytervalget og egenkapitalbeviserier- valget forbereder disse valgene. Forstanderskapets valgkomité forbereder valg av leder og nestleder i forstanderskapet, leder, nestleder og øvrige medlemmer og varamedlemmer til styret eksklusive de ansatte representanter, valg av leder, nestleder, medlemmer og varamedlemmer av kontrollkomiteen, samt valg av leder, medlemmer og varamedlemmer av valgkomiteen.

Forstanderskapet velger en valgkomité blant forstanderskapets medlemmer. Valgkomiteen skal bestå av 8 medlemmer og 4 varamedlemmer og ha representanter fra alle grupper som er representert i forstanderskapet. Det skal tilstrebes geografisk spredning av medlemmene innenfor kommunene der sparebanken har sitt virksomhetsområde. Valget gjelder for 2 år av gangen.

Når det gjelder valgkomité for innskyternes valg til forstanderskapet velges disse av innskytervalgte medlemmer av forstanderskapet. Denne komiteen skal ha 6 medlemmer og 6 varamedlemmer.

Valgkomité for egenkapitalbeviserier- valget til forstanderskapet velges av egenkapitalbeviseriervalgte medlemmer av forstanderskapet. Denne komiteen skal ha 3 medlemmer med 1 varamedlem. De fleste av de som velges som representanter til forstanderskapet av egenkapitalbeviserierne er

samtidig blant bankens større egenkapitalbeviseriere. De enkelte komiteers innstillinger begrunnes.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

8. BEDRIFTSFORSAMLING OG STYRE, SAMMENSETNING OG UAVHENGIGHET

Det vises til punkt 6 for informasjon om sammensetningen av en sparebanks organer. Styret består av 7 medlemmer, med 4 varamedlemmer, valgt av forstanderskapet. Ett av styremedlemmene er valgt blant bankens ansatte. Alle styremedlemmene er uavhengige av bankens daglige ledelse og vesentlige forretningsforbindelser. Styrets leder og nestleder er valgt av forstanderskapet ved særskilte valg. Samtlige valgte medlemmer velges for 2 år og varamedlemmer for 1 år. Av de valgte medlemmer uttrer halvparten hvert år. Uttredende medlemmer og varamedlemmer kan gjenvelges. Et valgt medlem av styret kan ikke ha dette tillitsvervet i et sammenhengende tidsrom lengre enn 12 år, eller ha dette tillitsvervet i mer enn 20 år sammenlagt.

Ved valg av styrets medlemmer søkes behovet for kontinuitet og uavhengighet oppnådd i tillegg til en balansert sammensetning.

Årsrapporten inneholder ytterligere opplysninger om styrets medlemmer, herunder også hvor mange egenkapitalbevis det enkelte medlem eier. Sparebanken Møre har ikke noe program for styremedlemmers kjøp av egenkapitalbevis.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

9. STYRETS ARBEID

Styret leder sparebankens virksomhet. Styret er ansvarlig for at de midler sparebanken rår over forvaltes på en trygg og hensiktsmessig måte. Styret skal sørge for en tilfredsstillende organisering av bankens virksomhet, og har plikt til å påse at bokføring og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. Styret fastsetter også bevilgningsreglementet for banken.

Styrets ansvar og oppgaver er nedfelt i et eget dokument som drøftes og revideres av styret med jevne mellomrom. I dette inngår også ansvars- og oppgavefordeling mellom styret og administrerende direktør. Årlig evaluerer styret sin egen arbeidsform og kompetanse med sikte på forbedringstiltak.

Styret vedtar de overordnede langsiktige økonomiske målene for Sparebanken Møre. Disse er nedfelt i konsernets strategiske plan. Detaljene i planen rulleres årlig i en felles prosess mellom styret og bankens toppledergruppe. Styret sikrer på denne måten at banken ledes slik at de fastsatte overordnede mål nås. Blant disse er det langsiktige og stabile målet på egenkapitalavkastning – minst 6 prosentpoeng over langsiktig statsobligasjonsrente – samt målsetting om å sikre at egenkapitalbeviserierne får en avkastning i overensstemmelse med Sparebanken Møres utbyttepolitikk.

Det utarbeides en årlig plan for styrearbeid det kommende år, der det blir lagt særlig vekt på de områder som gjelder oppfølging for å nå de strategiske målene.

I de tilfeller der styrets leder eller annet styremedlem anses som inhabil i forhold til de saker som behandles, fratrer styrets leder eller annet styremedlem ved behandlingen. Saksnotat blir ei heller fremlagt for dette medlemmet. I de tilfeller der styrets leder anses inhabil ledes behandlingen av styrets nestleder.

Sparebanken Møre har etablert eget revisjonsutvalg. Utvalgets medlemmer er valgt av og blant styrets medlemmer, og består av totalt 3 personer. Revisjonsutvalgets formål er å foreta mer grundige vurderinger av utpekte saksområder og rapportere resultatet til styret. Revisjonsutvalget skal se til at institusjonen har en uavhengig og effektiv ekstern og intern revisjon og en tilfredsstillende regnskapsrapportering og risikohåndtering i samsvar med lover og forskrifter. Revisjonsutvalget har samlet den kompetansen som ut fra bankens organisasjon og virksomhet er nødvendig for å ivareta utvalgets oppgaver. Alle medlemmene av Sparebanken Møres revisjonsutvalg er uavhengige av virksomheten.

Sparebanken Møre har etablert et eget kompensasjonsutvalg. Det vises til punkt 12 for mer informasjon om dette.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

10. RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Sparebanken Møre legger til grunn en helhetlig risikostyringsprosess som grunnlag for sin internkontroll. Dette er blant annet

nedfelt i bankens styrevedtatte "Risikopolicy". For å utøve en helhetlig risikostyring i Sparebanken Møre benyttes den globale intern kontrollstandard COSO-modellen.

Styrevedtatte "Overordnede retningslinjer for styring og kontroll i Sparebanken Møre" har nedfelt som utgangspunkt at den enkelte leder i konsernet skal sørge for å ha tilstrekkelig kunnskap om alle vesentlige risikoer innen eget ansvarsområde, slik at risikoen kan forvaltes på en økonomisk og administrativt forsvarlig måte.

I "Retningslinjer for styrearbeid i Sparebanken Møre" er styrets rolle, styrearbeidets betydning, form, innhold og gjennomføring definert. Inkludert her er også risikostyring, både gjennom styringsfunksjonen og tilsynsfunksjonen. Videre er det utarbeidet egen instruks for revisjonsutvalget i konsernet.

Styret påser at risikostyringen og internkontrollen i Sparebanken Møre er tilstrekkelig og systematisk, og at disse prosessene er etablert i samsvar med lover og forskrifter, vedtekter, pålegg, og eksterne og interne retningslinjer. Styret fastsetter prinsippene og retningslinjer for risikostyring og internkontroll for de ulike aktivitetsnivåene i samsvar med bankens og konsernets risikobærende evne, og forsikrer seg om at strategier og retningslinjer blir formidlet til de ansatte. Styret vurderer systematisk og jevnlig strategier og retningslinjer for risikostyringen. Styret overvåker og periodisk vurderer effektiviteten av konsernets overordnede styring og kontroll, herunder tar hensyn til interne og eksterne

påvirkningsforhold. Siste gjelder særlig ved endringer i konjunkturer og makroøkonomiske rammebetingelser.

For å påse at Sparebanken Møre utfører tilfredsstillende risikostyring og internkontroll, mottar styret løpende gjennom året flere typer rapporter fra Sparebanken Møres kontrollorganer, herunder avdeling Risikostyring, avdeling Compliance & Risikokontroll, intern og ekstern revisor. Styret er selv aktiv i årlig ICAAP gjennom implementering av denne i langsiktig strategisk plan. Styret reviderer og vedtar minst årlig alle bankens overordnede risikostyringsdokument. Administrerende direktørs rapportering om hvorledes oppbygning og effektiviteten er i konsernets internkontroll, gjennomføres hvert år i fjerde kvartal.

Ansvar for konsernets finansielle rapportering er tillagt seksjon Økonomi og styring som rapporterer direkte til administrerende direktør. Seksjonen har et overordnet totalansvar for å sikre at konsernets prinsipper for regnskapsføring og finansiell kontroll blir identifisert, overvåket og evaluert. Ansvar for utarbeidelse av regnskap for datterselskaper og utarbeidelse av konsernregnskap er også tillagt seksjonen. Organiseringen sikrer nærhet, gir god oversikt og gir en rimelig sikkerhet for påliteligheten i den finansielle rapporteringen.

Konsernets overordnede strategi, interne styringsprinsipper, en enkel og oversiktlig organisasjonsstruktur gir sammen med konsernets kultur og verdier et sterkt kontrollmiljø.

I den løpende regnskapsrapporteringen er det etablert arbeidsdeling, skriftlige rutiner på kritiske områder, nøkkelkontroller og rapportering av finansielle mål på alle nivå i konsernet. Dette sikrer en tett og nøyaktig oppfølging av den finansielle rapporteringen og øker sjansen for at risikoavdekkingen skjer på et tidlig tidspunkt. Linjelederne har hovedansvaret for risikostyringen forbundet med enhetenes operasjonelle og finansielle rapportering og som er grunnlaget for at kvaliteten i den finansielle rapporteringen er tilfredsstillende.

Internkontrollen og risikovurderingen av den finansielle rapporteringen er et av fokusområdene i den årlige bekreftelsen av kvaliteten på og etterlevelsen av internkontrollen. Internrevisor og ekstern revisor har en viktig rolle når det gjelder overvåking av internkontroll knyttet til den finansielle rapporteringen.

Både styrets årsrapport og årsregnskapet for øvrig inneholder ytterligere informasjon om Sparebanken Møres risikostyring og internkontroll.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

11. GODTGJØRELSE TIL STYRET

Godtgjørelse til styrets medlemmer fastsettes av forstandskapet. Styremedlemmenes honorar er ikke resultatavhengig, og er i sin helhet avgrenset til ordinært styrehonorar.

Utgangspunktet er at styrets medlemmer ikke har oppgaver for Sparebanken Møre

utover styrevervet. I de tilfeller der selskaper som styrets medlemmer har tilknytning til påtar seg oppgaver for Sparebanken Møre blir hele styret informert. Honorar for slike tjenester skal godkjennes av styret.

Det henvises til noter i årsrapporten vedrørende honorarenes størrelser.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

12. GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE

Forskrift om godtgjørelsesordning, blant annet for banker, trådte i kraft 1. januar 2011. Forskriften gjennomfører EUs kapitaldekningsdirektivs (CRD III) bestemmelser om gode godtgjørelsessystemer for å redusere overdreven risikotakning og fremme en sunn og effektiv risikohåndtering i finansielle foretak.

Alle foretak med mer enn 50 ansatte eller en forvaltningskapital over 5 mrd. kroner skal ha et eget godtgjørelsesutvalg. I foretak med forvaltningskapital mindre enn 100 mrd. kroner kan utvalget bestå av hele eller deler av styret. Sparebanken Møre har etablert et slikt godtgjørelsesutvalg, valgt av og blant styrets medlemmer. Styret er ansvarlig for å godkjenne og vedlikeholde godtgjørelsespolitikken for Sparebanken Møre, samt vurdere og overvåke effektene av godtgjørelsespolitikken. Praktisering av godtgjørelsesordningen skal minst en gang i året gjennomgå av uavhengig kontrollorgan, og det skal utarbeides egen rapport om den årlige gjennomgangen.

Sparebanken Møre opererer ikke med incentivbasert avlønning (provisjon) for noen av bankens ansatte. Det er etablert en kollektiv bonusordning, med et likt beløp for alle ansatte, eventuelt avkortet i forhold til ansettelsestid eller stillingsbrøk i løpet av året. Administrerende direktør er ikke innbefattet av denne ordningen. Bonusens størrelse er avhengig av konsernets overordnede måloppnåelse i forhold til konsernets langsiktige strategiske plan. Den enkelte ansatte kan utover dette motta et engangstillegg utover fastlønn basert på personens måloppnåelse i forhold til individuell handlingsplan.

Bonus utbetales i form av tildeling av et antall egenkapitalbevis fra Sparebanken Møres beholdning av egne egenkapitalbevis tilsvarende markedsverdi på oppgjørstidspunktet, samt et kontantbeløp. Minimum 50 % av bonusen skal være i form av egenkapitalbevis. Egenkapitalbevisene må holdes minimum ett år for eventuelt salg.

I henhold til ny forskrift har Sparebanken Møre definert en gruppe med ledende ansatte. Dette er personer med tilknytning til konsernets ledergrupper. Videre er det definert opp personer som har vesentlig betydning for konsernets risikoeksponering, personer med ansvar for kontrolloppgaver, samt tillitsvalgte. Bonus og engangstillegg til denne gruppen personer skal være i henhold til spesielle regler nedfelt i forskriften. Dette innebærer blant annet at tildelte egenkapitalbevis må holdes i minimum tre år for salg, evt. disponeres med inntil 1/3 pr år.

Fastsettelsen av lønn til administrerende direktør besluttet av styret i styremøte. Styret blir informert om lønn og annen godtgjørelse til de medarbeiderne som rapporterer til administrerende direktør.

Egne retningslinjer for godtgjørelsesordning i Sparebanken Møre er utarbeidet og fremlagt for forstanderskapet.

Avvik fra anbefalingen: Ingen

13. INFORMASJON OG KOMMUNIKASJON

Sparebanken Møre legger vekt på at korrekt, relevant og tidsriktig informasjon om konsernets utvikling og resultater skal skape tillit ovenfor investormarkedet. Gjennom årsrapporten og kvartalsrapportene søker banken å oppnå den nødvendige åpenhet om de vesentlige faktorene knyttet til bankens utvikling. Dette gjøres for at markedsaktørene skal ha mest mulig korrekt bilde av bankens situasjon. I tillegg gjennomfører bankens ledelse egne presentasjoner både lokalt og i Oslo i tilknytning til fremleggelse av Sparebanken Møres års- og kvartalsresultater. Denne informasjonen er også samtidig tilgjengelig for hele markedet via bankens nettsider. Års- og kvartalsrapporter blir utarbeidet i engelsk utgave til Sparebanken Møres utenlandsforbindelser. Bankens større bankforbindelser i utlandet blir også orientert jevnlig, blant annet gjennom oppsøkende aktiviteter, der Sparebanken Møres regnskap og utvikling er blant temaene. Det utarbeides årlig en egen investor relations plan for hvilke interessenter som skal oppsøkes, og når og hvordan dette skal foregå.

Opplysninger knyttet til bankens egenkapitalbevis, utbyttepolitikk og finanskalender finnes både i årsrapporter og på bankens nettsider.

Avvik fra anbefalingen: Det er ikke fastsatt sammenstilte skriftlige retningslinjer knyttet til de ulike rapporteringene av finansiell og annen informasjon. Avvik vil bli korrigert i 2012.

14. SELSKAPSOVERTAKELSE

Sparebanken Møre er en selveiende institusjon som ikke kan bli overtatt av andre gjennom oppkjøp. Strukturendringer krever tillatelse fra myndighetene. Ved erverv av egenkapitalbevis som medfører eierskap utover 10 prosent av eierandelskapitalen må det søkes tillatelse fra Finanstilsynet.

Avvik fra anbefalingen: På grunn av lov-pålagt eierbegrensning i sparebanker medfører dette punktet et avvik

15. REVISOR

Forstanderskapet velger revisor og fastsetter revisors godtgjørelse.

Bankens eksterne revisor, Ernst & Young, er revisor både i morbank og datterselskap i konsernet. Revisor utarbeider årlig en plan for gjennomføring av revisjonsarbeidet det kommende år. Revisor presenterer planen i revisjonsutvalget og styremøte. Revisjonsutvalgets årsplan inneholder ett årlig møte med revisor hvor bankens ledelse ikke er til stede. I tillegg har revisjonsutvalget/styret møter med revisor der revisors syn på bankens risikoområder, interne kontrollrutiner og

regnskapsprinsipper gjennomgås. I denne gjennomgangen påpeker revisor eventuelle områder der det bør gjennomføres kvalitetsheving, og revisor fremmer forslag til forbedringstiltak. Ekstern revisor deltar i de revisjonsutvalgs- og styremøter der årsregnskapet behandles, og han gjennomgår der de områder det er vesentlige forhold å informere om. Revisor presenterer årlig en oversikt over fakturerte/påløpte honorarer som er splittet mellom ordinært revisjons-honorar og andre tjenester.

Avvik fra anbefalingen: Det er ikke fastsatt særskilte, skriftlige retningslinjer for den daglige ledelsens adgang til å benytte revisor til andre tjenester enn revisjon. Avvik vil bli korrigert i 2012.

Ekspedisjonsnett

ÅLESUND OG SULA REGION - PERSONKUNDE

Regionen blir ledet av regionbanksjef Trond Nydal og omfatter kommunene Ålesund og Sula. Kontor: Kipervika, Langevåg og Spjelkavik.

ÅLESUND OG SULA REGION - NÆRINGSBLIV

Regionen blir ledet av regionbanksjef Terje Krøvel. Regionen er delt opp i kundegruppene Eiendom, Handel, Industri og Marin.

INDRE REGION

Regionen ledes av regionbanksjef Arild Sulebakk og omfatter kontorene i kommunene Norddal, Stordal, Stranda og Sykkylven.

NORDRE REGION

Regionen ledes av regionbanksjef Tim Solberg og omfatter kontorene i kommunene Giske, Haram, Sandøy, Skodje og Vestnes.

ROMSDAL OG NORDMØRE REGION

Regionen blir ledet av konstituert regionbanksjef Sigrid G. Fjørtoft og omfatter kontorene i kommunene Aukra, Kristiansund, Midsund, Molde, Rauma og Tingvoll.

SØRE REGION

Regionen ledes av regionbanksjef Bernt Krøvel og omfatter kontorene i kommunene Volda og Ørsta.

VESTRE REGION

Regionene ledes av regionbanksjef Kjell Jan Brudevoll og omfatter kontorene i kommunene Hareid, Herøy, Sande, Ulstein og Vanylven.

HOVEDADMINISTRASJONEN

Keiser Wilhelmsgt. 29-33
Postboks 121
6001 Ålesund
Tlf. 70 11 30 00
Telex 42 193 spare n
Reuters Dealing: MORE
Telefax: Hovedadmin. 70 12 26 70
sbm.no

